

KURIER POZNANSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chełmiński
Za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr 394 Wydanie P

Poznań, wtorek dnia 31 sierpnia 1937

Rok 32

Poznań, 30 sierpnia.

Propaganda i prawda

Jeżeli się czyta oficjalne i półoficjalne komunikaty, różne przemówienia na uroczystościach, a przede wszystkim słucha radia, to można odnieść wrażenie, że żyjemy na najlepszym ze światów. Wszystko dzieje się dobrze. Czynimy ciągle postępy. Polska na każdym kroku odnosi sukcesy. Czy to będzie wystawa paryska, czy jakiś zjazd międzynarodowy, zawsze zaszczyty i wyróżnienia spadają na Polskę. Istnieją trudności, ale je przezwyciężamy. Rozwijamy się na wewnątrz, z każdym dniem umacniamy swoje międzynarodowe stanowisko.

Optymizm jest ważnym czynnikiem rozwoju. Ale czym innym jest wiara w naród, w jego żywotność, a czym innym ekliwne chwalenie się na każdym kroku. Taki propagandowy optymizm na codzień nie budzi narodu, lecz go usypia. Nie podnieca myśli i twórczości politycznej, lecz ją paraliżuje. Szermowanie wielkimi hasłami, nadużywanie patriotycznego frazesu nie szerzy zaufania i wiary. Przechodzi mimo uszu ludzi, którzy temu wszystkiemu nie wierzą. Pospolituje się wielkie uczucia, nadużywanie patosu robi przykre wrażenie.

Niewątpliwie robimy postępy w wielu dziedzinach. Ale jaką mamy zastosować miarę do tych postępów? Bardzo często na uzasadnienie optymizmu przytacza się liczby. Liczby mogą być prawdziwe. Ale można przy ich pomocy wywołać fałszywe wrażenie, zależne od tego, jak się je ustawi, w jakim porządku i następstwie.

Oto np. przytacza się wskaźniki wzrostu produkcji przemysłowej. Ale zazwyczaj nie podaje się skali porównawczej. Jeżeli gospodarstwo u innych rozwija się w daleko silniejszym tempie, jeżeli po prostu włączymy się za innymi w ogonie poprawy gospodarczej, to nie mamy chyba powodu do szczególnej radości. Dzisiaj narody ze sobą współzawodniczą. Nie wystarczy iść naprzód, lecz trzeba utrzymać tempo tego współzawodnictwa. W przeciwnym razie pozostaje się w tyle i nie ma się z czego cieszyć.

Nie dość na tym. Nie podaje się wszystkiego do publicznej wiadomości. Wybiera się dodatnie objawy, a często przemilcza ujemne. Poza oficjalną propagandą nie zawsze uzupełnić ten obraz może niezależna prasa, bo nie o wszystkim można pisać. Ta metoda dobierania wiadomości jest bardzo zawodna. Fakty nie dadzą się stłumić. Jeżeli się ich nie skontroluje w świetle, to przybierają postać opowieści, plotek, często przesadnych. I wtedy nawet przestaje się wierzyć w rzeczywiste fakty, gdyż szerzy się sceptycyzm i podejrliwość w stosunku do tego, co się jawnie mówi.

Metoda zamykania oczu nie doprowadzi do celu. A raczej osiągnie ujemne skutki, bo wywoła zubożenie na istotne trudności, uspi energię społec-

Zwycięski pochód wojsk narodowych

Już 35 prowincyj hiszpańskich znajduje się w rękach wojsk narodowych

Santander. (PAT) W niedzielę rano odbyła się tu wielka defilada wojskowa przed gen. Davila.

W defiladzie wzięły udział brygady nawarska, kastylska, brygada „czarnych koszul” i „czarnych płomieni”, oddziały requetes i falangi.

Po raz pierwszy od dłuższego czasu zostały otwarte kościoły, które w czasie uroczystych nabożeństw wypełnione były po brzegi wiernymi. Praca w porcie powraca do normy. Ponad 20 statków weszło wczoraj do portu z La Coruna, Bilbao i San Sebastian.

Salamanca. (Tel. wł.) Po zajęciu Santanderu pod władzę gen. Franco znajduje się 35 prowincyj hiszpańskich, podczas gdy rząd walencki panuje w całości tylko nad 11 prowincjami i częściowo nad czterema. We władzy powstańców znajdują się poza tym wszystkie kolonie.

Wedle doniesień z różnych frontów wojska rządowe podjęły wczoraj wieczorem silną ofensywę na froncie aragońskim. Jednakże kontrofensywa wojsk narodowych zmusiła w kilku punktach rządowców do wycofania się.

Koło Huesca wojska rządowe usiłowały opanować szosę biegnącą do Saragossy, zostały jednak odrzucone przez wojska narodowe poza pierwotnie zajmowane pozycje.

Na odcinku Almuraja — Zuera wojska rządowe również musiały się wycofać z zajmowanych pozycji, groziło im bowiem otoczenie przez wojska narodowe.

Krwawe walki rozegrały się na południe i na południowy zachód od Saragossy, gdzie dowództwo wojsk rzą-

dowych zaangażowało w działania wojenne siły liczące 11.000 ludzi. Jednakże i tutaj wojska rządowe poniosły poważne straty w czasie odwrotu.

Na zachodzie, na odcinku Sierra Alcubierza, wojska narodowe przeszły niespodziewanie dla wojsk rządowych do ataku, zmuszając te ostatnie do odwrotu.

Nawiązano łączność telefoniczną Santanderu z pozostałymi prowincjami Hiszpanii narodowej. Ofensywa na Asturii posuwa się wolno naprzód. W Santanderze zapanowały normalne stosunki.

Wojska narodowe przeprowadzają akcję oczyszczającą na zachód od Santanderu tak, że istnieje możliwość ofensywy na Gijon. Zdaniem jednak rzeczoznawców wojskowych, zajęcie Gijon przedstawia wielkie trudności z powodu górzystego terenu. Dlatego też należy się liczyć z możliwością, że ważne operacje wojenne zostaną teraz znów podjęte na innych odcinkach frontu.

Na wschodnim odcinku frontu Santander, brygady nawarskie postępują zwycięsko naprzód i zajęły La Cevada, Entrambes, Yagus i Solorzano. Na zachodnim odcinku frontu wojska rządowe przeprowadziły atak odparty przez jedną z brygad nawarskich

z wielkimi stratami dla rządowców.

Gen. Queipo de Llano w przemówieniu swoim przez radio z Sewilli oświadczył, że na froncie aragońskim atak wojsk rządowych został odparty w szczególności na odcinku Calmudevar. Na odcinku Villa Mayor powstańcy posuwają się naprzód. Zdobyto 20 karabinów maszynowych, 3 czołgi i wiele karabinów ręcznych. Na odcinku Quinto i Belchite powstańcy stracili 5 samolotów nieprzyjacielskich. Na froncie Santander brygada kawalerii powstańczej zajmuje tereny doliny rzeki Miera. Zdobyto na tym froncie miejscowość Cabuerniga. Przednie stráže powstańców doszły do wzgórz Sierra del Escudo.

ZBOMBARDOWANY STATEK

Z Walencji donoszą, że należący do rządu parowiec „Sac 7” został w porcie Denia, położonym na południe od Walencji, zbombardowany i zatopiony przez okręt flotw narodowej. Okrętem tym był prawdopodobnie „Canarias”.

Korespondent Havasa donosi, że samoloty wojsk powstańczych dokonały wieczorem nalotu na Walencję, zrzucając szereg bomb. Trzy osoby zostały zabite, wiele jest rannych. Straty znaczne. Artyleria przeciwlotnicza zmusiła samoloty do odwrotu.

Okrety sowieckie dla czerwonych wojsk

Perpignan. (PAT) Marynarka wojenna rządu walenckiego otrzymała ma wedle krążących tu wiadomości, w najbliższym czasie nowe posiłki. Pięć kontrtorpedowców odremontowanych

i zaopatrzonych w nowoczesny sprzęt w Rosji Sowieckiej (zostały one na nowo opancerzone oraz uzbrojone w nowoczesne działa) pojawi się na wodach morza Śródziemnego. Pierwszym ich zadaniem będzie wziąć pod opiekę zgromadzone w porcie Vendres statki, mające przeznaczenie do Walencji i przeprowadzić te statki przez blokadę floty narodowej. Wśród tych statków znajdować się ma również bombardowany niedawno na wodach korsykańskich parowiec „Noemi Julia”. Wedle dalszych wiadomości, pochodzących z tych samych źródeł, inne jeszcze okręty floty walenckiej zostaną w Rosji Sowieckiej poddane remontowi i zaopatrzone w nowoczesny sprzęt wojenny.

UCIEKINIERY

W ostatnim tygodniu przybyło do Bayonne ogółem 29 tysięcy uchodźców z prowincji północnej Hiszpanii. Większość stanowią kobiety i dzieci. Ogółem we Francji przebywa obecnie około 50 tysięcy uchodźców hiszpańskich, z których część skierowana jest drogą morską do Katalonii.

Aresztowanie działaczy Stronnictwa Narodowego

20 narodowców osadzono w areszcie

Warszawa. (Tel. wł.) O aresztowaniach działaczy Stronnictwa Narodowego w Zamoszczyźnie nadchodzą następujące nowe szczegóły.

Po przeprowadzeniu szeregu rewizji na terenie powiatu zamojskiego jeszcze około 22 sierpnia aresztowano 20 osób, członków zarządu Stronnictwa Narodowego, z czego 8 inteligentów osadzono w areszcie w Tomaszowie Lubelskim, a 12 włościan w Zamościu. M. i. zostali aresztowani prezes okręgowy ziemianin Kazimierz Rzewuski, ziemianin Zygmunt Kielczewski, adw.

Henryk Paprock, ziemianin Rublewski, Wiktor Szpringier, major, Gleński, Dąbrowski, Dziegiel, Kozak, Roja, Matuszak dwaj kowale z Ewusina i Jarosławka, działacz Stronnictwa Narodowego z Krasnego Stawu Paprocki i in. Podczas rewizji szukano broni i materiałów wybuchowych.

Sprawę prowadzi wiceprokurator lubelski, dziwnym zbiegiem okoliczności krewny starosty tomaszowskiego Wilamowski. Badania swoje prowadzi w Tomaszowie. (w)

na i pogłębi apatię. A tymczasem to zamykanie oczu jest uprawiane na prawdę jako metoda.

Przed niedawnym czasem został wydany bardzo starannie Mały Rocznik Statystyczny, zawierający masę cennych wiadomości. Można w nim znaleźć liczby, których nikt nie chciał ukryć; nie mogło tego zrobić poważne wydawnictwo naukowe. Z tej naszej „Księgi Ubogich” wiele można wyczytać. Można się dowiedzieć o naszej biedzie, o której nie mówi codzienna propaganda. Ale i tam milczy się o ważnych zagadnieniach. Nie odróżnia się z reguły Polaków od Żydów. Nie wiemy, jaki jest nasz stan posiadania w przemyśle i handlu, jaka jest liczeb-

ność różnych żywiołów w zawodach wolnych itd. Kto przejrzy ten Mały Rocznik Statystyczny, nie dowie się, że istnieje w Polsce zagadnienie żydowskie.

Przez szereg lat na ziemiach wschodnich ziemia polska przechodziła z rąk polskich w ręce ruskie. Parcelowano majątki polskie między obcych. Od czasu do czasu prasa narodowa podnosiła alarmy, ale oficjalnie o tym się nie mówiło, a nawet świadomie ukrywało przykre fakty.

Dowiadujemy się od razu o tym, że ten lub inny dygnitarz podróżuje za granicę, że opiekuje się Polakami na obczyźnie. Ale oficjalne agencje nie podają pełnych wiadomości o prześla-

dowaniu Polaków w Niemczech, o gdańskich prowokacjach. Są to rzeczy przykre, które psują nastrój błęgiego optymizmu.

Podobnych przykładów można przytoczyć więcej. Można by np. poddać analizie naszą statystykę finansową, która wykaże wielkie braki. Ale chodzi tu o rzecz zasadniczą.

Niedawno z wysokiego miejsca padło wezwanie o prawdę. My też chcemy prawdy. Ale półprawda, przemilczanie rzeczywistości nie jest prawdą. To propaganda, zresztą dość kosztowna, z której nie ma absolutnie dla nikogo pożytku. Mniej propagandy, a więcej prawdy!

ROMAN RYBARKI

Działa grzmia pod Szanghajem

Nowe zwycięstwa wojsk japońskich

Szanghaj (PAT) 6 wielkich samolotów japońskich zrzuciło 12 ciężkich bomb na dworzec północny i zniszczyło tory i urządzenia kolejowe. Kilka pocisków padło na granicy koncesji międzynarodowej, wywołując wielki pożar.

Według urzędowych informacji chińskich podczas bombardowania dworca przez samoloty japońskie, zabitych zostało z górą 300 osób.

Na skutek bombardowania Nantou przez samoloty japońskie a szczególnie przez zbombardowanie dworca południowego, działania wojenne przybliżyły się znowu do Szanghaju. W ciągu niedzieli chińskie pozycje w okolicy dworca północnego były silnie ostrzeliwane przez japońskie okręty wojenne, podczas gdy artyleria chińska w Putungu bombardowała Rong-Kiu. Po obydwu stronach brały udział w walce siły powietrzne, wydaje się jednak, że japońska flota powietrzna coraz bardziej bierze górę nad siłami chińskimi. W kilku wypadkach lotnicy japońscy przeprowadzali prawie bez przeszkód bombardowanie. Chińczycy bowiem dysponuje tylko ogniem karabinów ręcznych oraz karabinów maszynowych, który okazuje się zupełnie niewystarczającym.

Chińskie siły wojenne stawiają zacięty opór na odcinku Wusung oraz Liuho. Ynhangtschen, punkt pod względem strategicznym bardzo ważny, położony nad rzeką Wangpu, na połowie drogi pomiędzy Wusung i Szanghajem, znajduje się w rękach japońskich i tam lądują nowe siły japońskie. Liczba oddziałów chińskich operujących w Szanghaju oraz w okolicy Szanghaju jest oceniana przez Japończyków na 8 dywizyj, czyli około 96.000 ludzi.

Wroclomosci

Angielski minister wojny będzie obecny na wielkich manewrach francuskich, mających się odbyć 16 września.

Delegat prezydium rady ministrów na wystawie paryskiej Jean Locquin oświadczył, że pogłoski o ewentualnym przedłużeniu czasu trwania wystawy do 1938 r. pozbawione są wszelkiej podstawy.

Ze stolicy Ekwadoru — Ouito donoszą, iż wykryto tam spisek polityczny, w którym zamieszani byli liczni oficerowie policji. W związku z tym parlament udzielił rządowi nadzwyczajnych pełnomocnictw.

Z Mombassa, portu położonego we wschodniej Afryce angielskiej donoszą o rozruchach spowodowanych przez Arabów. Wskutek starcia policji z Arabami, 11 Arabów poniosło śmierć. Ludność arabska uzbrojona w miecze i kamienie zaatakowała policję, raniąc dwóch urzędników. Z Nairobi, stolicy Kenii, zażądano telegraficznie wysyłki posiłków policyjnych.

W ramach programu dostarczenia pracy bezrobotnym prezydent Roosevelt wyasygnował sumę 100 milionów dolarów, przeznaczoną na budowę szkół oraz urządzeń użyteczności publicznej jak wodociągi, elektrownie i kanalizacje.

W piątek wybuchł bunt w kolonii karnej pod Montpellier. Grupa 20 więźniów rzuciła się na dozorcę i straż, których ubezwładniła, następnie zbuntowani zbiegli, podłożywszy ogień pod budynek więzienia. Natychmiast przeszczadzana pomoc, złożona z 60 żandarmów, przewieziona pozostałym w ucieczce i rozpoczęła posicję za zbiegłymi. Dotychczas jednak nie zatrzymano ani jednego ze zbuntowanych więźniów.

W odbywającym się międzynarodowym wyścigu lotniczym dokola Włoch rozegrano w sobotę trzeci etap, którego meta była w Neapolu. Zwycięstwo odniósł włoski pilot Parodi przed swym rodakiem Perettim i Niemcem Moliterem. Najlepszy z zawodników polskich Ranszek sklasyfikował się w tym etapie na 11 miejscu.

W wyścigu lotniczym na trasie Moskwa — Kijów — Mińsk — Moskwa długości 2534 km zwyciężył pilot Rygalczenko przelatując dystans w czasie 9 godz. 4 min. 56 sek.

Ambasador brytyjski Hugessen raniiony w Szanghaju spędził dzień spokojnie, a stan jego zdrowia jest zadowalniający.

Na polecenie ministra marynarki aresztowano w Rio de Janeiro 5 marynarzy i 2 robotników z miejscowych warsztatów okrętowych, którzy usiłowali zatrzeć nazwę pancernika „Minna Geraes” i wymalować na burtach nazwę komunistyczną.

Ubiegłej nocy pożar zniszczył w Poitiers kilka domów. Pożar wybuchł w magazynach przedsiębiorstwa transportowego, skąd rozszerzył się z wielką szybkością. Straty wynoszą około 7 milionów franków.

Ekspress, idący z Moguncji do Wiednia, zderzył się wieczorem z pociągiem manewrującym na stacji Oberkrauling pod Ratysboną. 8 pasażerów odniosło rany.

W ciągu dnia wczorajszego lotnictwo japońskie ze szczególnym zacięciem bombardowało szereg miast chińskich. Miasto Handżow bombardowane było dwa razy przez eskadrę, złożoną z 15 samolotów. Artyleria przeciwlotnicza zmusiła samoloty japońskie do wycofania się. Nad m. Jandżow jeden samolot japoński został stracony. Ponadto 11 samolotów japońskich bombardowało miasto Hankow, jednak bez większych rezultatów.

Szanghaj. (ATE). Prasa chińska donosi, że w ciągu ostatnich dni oddziały nankińskie zajęły w Chinach Północnych miasto Tsunli, Nan-Hao-Tsian, Czaopur i Szani, które dotychczas znajdowały się w rękach oddziałów mandżurskich i nieregularnych wojsk

mongolskich. Do Nankinu przewieziono trzech pilotów japońskich, wziętych do niewoli podczas nalotów japońskich samolotów na m. Handżow.

Ze źródeł chińskich donoszą, że wojska chińskie zdobyły forty Lyons-Forests, położone nad Jangtsekiangiem na północ od Szanghaju, po niezwykle zaciętych walkach. Dowództwo wojsk japońskich w Szanghaju wydało w południe komunikat, że straty japońskie do 26 sierpnia wynoszą 65 zabitych oraz 460 rannych. Siły chińskie, które wycofały się w piątek z Hongkiu ze względów strategicznych na przygotowane uprzednio pozycje położone na linii Nating-Nanziang, obliczają tutaj na 8 dywizyj.

Wojska napływają

Tientsin. (Tel. wł.) Miasto Tientsin, będące siedzibą naczelnego dowództwa japońskiej armii północno-chińskiej, a równocześnie, będące drugim z kolei pod względem wielkości portem chińskim, znajduje się od trzech dni pod wrażeniem przygotowań do wielkiej ofensywy japońskiej, mającej wedle zdania ogółu nastąpić w przeciągu trzech dni. Nieustannie przybywają z Taku koleją, piechotą i na okrętach nowe posiłki japońskie. Znakomite wyposażenie tych od-

ziałów uzbrojonych w zupełnie nowy sprzęt jako to: samochody ciężarowe, działa, wozy amunicyjne, wozy tablorowe i pierwszorzędny materiał koński, zwraca powszechną uwagę. Oddziałów tych jest tak dużo, że przemaszerowując przez miasto tamują często komunikację. Piechota biwakuje na chodnikach. Chorzy i ranni transportowani są w riksach ciągniętych w długich kolumnach. Całość sprawia wrażenie znakomitej organizacji.

Mongolia się budzi

Czangpei. (Tel. wł.) Książę Teh-Wang, głównodowodzący armią mongolską i gen. Li oświadczyli przedstawicielom prasy, że Mongolia, pozostając w uśpieniu przez 7 wieków, obudziła się teraz i że dążyć będzie do wznowienia dawnej potęgi współdzia-

lając z Japonią. Książę Teh-Wang i gen. Li oświadczyli: „Postanowiliśmy stanowczo połączyć nasze losy z cesarstwem japońskim, i nie cofniemy się przed wznowieniem „Wielkiej Mongolii, kontynuując zamierzenia Dżengischana“.

Bez gazów

Tokio. (Tel. wł.) Ministerstwo Wojny kategorycznie zaprzecza oskarżeniom chińskim jakoby wojska japońskie posługiwały się gazami trującymi podczas zdobywania przełęczy Nankou wskazując na to, że armia japońska, operująca na północy Chin, nie jest wy-

posażona w wojenny sprzęt chemiczny. Przytacza się natomiast list, wysłany przez jednego z żołnierzy japońskich z frontu północno-chińskiego do rodziny, w którym ten ostatni donosi, że utracił wzrok na skutek gazów trujących, stosowanych przez Chińczyków.

Samoloty i bomby dla Chin

Nowy Jork. (Tel. wł.) Z Baltimore podają, że w sobotę opuścił port parowiec „Wichite”, należący do towarzystwa „Połączonych Amerykańskich Subsidiowanych Linij Żeglugowych”. Statek udaje się do Szanghaju, mając na pokładzie 19 ciężkich samolotów bombardowych, oraz wielkie ilości dru-

tu przeznaczonego do zasiek kolczastych. Pokład statku zabezpieczony został płytami pancernymi, umocnionymi kablem stalowym. Statek wiezie do Chin prawdopodobnie transport ciężkich bomb typu Bellanca, przeznaczonych początkowo dla rządu Walencji.

Konflikt japońsko-sowiecki

Moskwa. (Tel. wł.) Japoński konsulat generalny w Szanghaju złożył w konsulacie sowieckim nowy protest przeciwko dalszemu sygnalizowaniu z budynków konsultatu sowieckiego. Sygnały te przeznaczone są dla wojsk chińskich. Sowiecki konsul generalny odparł energicznie to „przypuszczenie” i oświadczył, że budynek sowieckiego konsultatu generalnego jest zupełnie

nie zamieszkały i że wskutek tego może chodzić tylko o akt prowokacji.

Japończycy zagrozili zbombardowaniem sowieckiego konsultatu, na co sowiecki konsul generalny odpowiedział, że ponieważ budynek konsultatu sowieckiego położony jest na odcinku, kontrolowanym przez wojska japońskie, Japończycy ponoszą odpowiedzialność za to, co się tam dzieje.

Sowiecko-chiński pakt nieagresji

Szanghaj (PAT) Ogłoszono tu urzędowo komunikat o zawarciu paktu nieagresji między Chinami a Z. S. R. R. w dniu 21 bm.

Pakt ten zawiera następujące cztery punkty:

1) Obie układające się strony wyzrekają się wojny jako sposobu rozwiązywania spornych spraw międzynarodowych oraz jako instrumentu polityki narodowej. Obie układające się strony zobowiązują się do nieatakowania się wzajemnego.

2) W wypadku agresji ze strony trzeciego mocarstwa na jedną z układających się stron, strona niezaatakowana zobowiązuje się do nieudzielania pomocy i niezawierania z państwem napastnikiem układów, które mogłyby przynieść szkodę po stronie zaatakowanej.

3) Prawa i zobowiązania, wypływające z wcześniej zawartych przez oby-

informował oficjalnie członków korpusu dyplomatycznego w Nankinie o zawarciu chińsko - sowieckiego paktu nieagresji, podkreślając, że w pakcie tym nie istnieją żadne tajne klauzule.

Rada naczelna Ch. D.

Warszawa. (Tel. wł.) Wczoraj toczyły się obrady rady naczelnej Ch. D. przy udziale delegatów z wszystkich województw z wyjątkiem Wołyń i Polesia. Przewodniczył b. poseł dr Tempka. Wiele czasu podczas omawiania sytuacji wewnętrznej poświęcono zagadnieniom wsi. Po dyskusji nad wewnętrznymi sprawami organizacyjnymi upoważniono prezydium Stronnictwa do podjęcia rokowań w sprawie akcji konsolidacyjnej wspólnie z NPR. Postanowiono zwołać na połowę października kongres ogólnopolski Ch. D. (w)

Delegacja biskupów niemieckich u Ojca Św.

Berlin. (ATE). Zakończona w tych dniach konferencja biskupów w Fuldzie postanowiła zwrócić się do Ojca Świętego celem bezpośredniego przedstawienia postulatów katolików niemieckich. W początkach przyszłego tygodnia wyjedzie w związku z tym do Rzymu delegacja episkopatu niemieckiego.

Delegacja ta złoży papieżowi sprawozdanie o sytuacji w Rzeszy Niemieckiej, po czym wydany zostanie nowy list pasterski episkopatu niemieckiego.

Jak wiadomo, nuncjusz papieski w Berlinie Orsenigo, przeprowadził z sekretarzem stanu Mackenzem konferencje w związku z sytuacją katolicyzmu w Niemczech.

Rewizja w lokalu Hallerczyków

Warszawa. (Tel. wł.) W lokalu Związku Hallerczyków dokonano ponownej rewizji, która trwała 5 godzin. Przeglądano wszelkie dokumenty. W wyniku rewizji zabrano maszynę. Lokal po ponownej rewizji został odpieczętowany. Spośród aresztowanych po pierwszej rewizji nikt nie został wypuszczony. (w)

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 30. 8. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocniejsza.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. — grube sztuki — 61,50 oraz za drobne 59,25—60,—, natomiast ofiarowano średnie odcinki po 61,50.

W pożyczkach komunalnych obracano 4½% obligacjami m. Poznania z r. 1929 po 50,50 w placeniu.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4½% listy zast. złote w złocie 59,00 oraz za 4% listy zast. konwert. 49,25; poza tym ofiarowano 4½% złotych listy zast. po 58,25.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 104,50.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. większe odc. 61,50 P., średnie 61,50 O.
5% państw. poz. konwers. drobne odc. 59,25—60,— P.
4½% obl. m. Poznania z 1929 r. 50,50 P.
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.) 59,— P.
4½% złotowe listy zast. serii L. Pozn. Ziem. Kred. 58,25 O.
4% listy zast. konwert. ostepml. P. Z. K. 49,25 P.

Akcie bankowe i przemysłowe Bank Polski 104,50 P.

Tendencja mocniejsza.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 30. 8. 1937 r.

STANDARTY: Pszenica 742 g/l.

Ceny transakcyjne:

Żyto zdadne do przemalu 120 tonn 23.50

Ceny orientacyjne:

Żyto zdadne do przemalu 22.75— 23.00

Uspokobienie stałe 31.50— 32.00

Pszenica 17.50— 18.00

Jęczmień 673—678 g/l 18.50— 19.75

Jęczmień 700—717 g/l 18.50— 19.75

Uspokobienie spokojne 18.50— 19.25

Oves 32.75— 33.75

Uspokobienie spokojne 31.25— 32.25

Maka żytnia gat. I 50-55% 24.25— 25.25

Maka żytnia gat. II 50-55% 51.75— 52.25

Maka pszen. gat. I wyc. 0-30% 47.75— 48.25

Maka pszen. gat. I 0-50% 45.75— 46.25

Maka pszen. gat. I-A 0-5% 42.75— 43.25

Maka pszen. gat. II 50-55% 38.75— 39.25

Maka pszen. gat. III 65-70% 86.75— 87.25

Uspokobienie stałe 16.00— 16.75

Otreby pszenne grube stand. 18.00— 18.25

Otreby pszenne średnie stand. 17.25— 17.50

Otreby jęczmienne 15.50— 16.50

Rzepak zimowy 55.00— 57.00

Gorzeyca 36.00— 38.00

Groch Wiktoria 23.00— 25.00

Mak niebieski 77.00— 80.00

Makuch lniany w aflach 25.25— 25.50

Makuch rzepak. w aflach 20.50— 20.75

Makuch słon. w aflach 42—43% 25.25— 26.00

Słoma pszen. luzem 3.65— 3.90

„ pszen. prasowana 4.15— 4.40

„ żytnia luzem 4.00— 4.25

„ żytnia prasowana 4.75— 5.00

„ owsiana luzem 4.05— 4.30

„ owsiana pras. 4.55— 4.80

„ jęczmienn. luzem 3.75— 4.00

„ jęczmienna prasowana 4.25— 4.50

Siano zwykłe luzem 7.35— 7.85

„ zwykłe prasowane 8.00— 8.50

„ nadnoteckie luzem 8.45— 8.95

„ nadnoteckie prasowane 9.45— 9.95

Ogólne uspokobienie spokojne

Ogólny obrót: 2151,4 tonn. w tym żyta 435 tonn. pszenicy 933 tonn, jęczmienia 110 tonn, owsa 55 tonn.

„Folksfront” szuka polskich — Basków

Montaż „frontu demokratycznego” posuwa się szybko naprzód. Najruchliwiej krząta się koło tego dzieła tzw. lewica legionowa.

Krzyżuje to plany niesforne zachowanie się organu Związku Nauczycielstwa Polskiego „Dziennika Porannego”, który odstania przedwcześnie zamiary i taktykę budowniczych „frontu demokratycznego”. Tłumaczą to zdenerwowaniem menderów Z. N. P., zagrożonych w swoich posadach pogłoskami o zmianie stosunku ministerstwa oświaty do wszechwładnego związku, który na wpływach u góry opiera całą swoją siłę u dołu.

W tym to właśnie „Dzienniku Porannym” czytaliśmy niedawno ciekawe wywody na temat „frontu Morges”. Nawiązując do wiadomości o mającym nastąpić połączeniu Ch. D. z N. P. R. twierdzi organ żywiołów masonizujących, że będzie to zawiazek — centrum katolickiego, które usadowi się między stronnictwami: Ludowym i Narodowym. Koncepcja ta — ciągle według „Dz. Por.” — ma się cieszyć życzliwym poparciem kierowniczych czynników katolickich. Ponieważ z drugiej strony „front Morges” wyznaje zasady antyfaszystowskie, demokratyczne, więc „demokraci” zaliczają go do swego frontu — powiększając w ten sposób jego zasięg.

Przypuszczamy, że jest to rachunek bez gospodarza, oferta, inspiracja, zaproszenie. A przecież nie tylko w Polsce masoneria udaje obecnie życzliwość dla katolicyzmu, że przypomni tylko głośny list Lantoina do Ojca Św. i hołdy składane przez rząd „frontu ludowego” we Francji kardynałowi Paccemu. Powód zewnętrzny — walka z barbarzyństwem bolszewizmu, wewnętrzny — obawa przed postępowaniem „faszyzmu” czyli przed ruchami narodowymi.

Widocznie i nasi „bracia” starają się iść w ślady mistrzów z zachodu i to jest ogólny, zasadniczy powód tworzenia przez nich — oczywiście w imaginacji — centrum katolickiego w Polsce. Przypominają sobie prawdopodobnie, jak to w Drugiej Rzeszy Centrum współdziałało z Socjalną Demokracją i liberalami, ale zapewne odpędzają od siebie wspomnienie wspólnej klęski tego całego towarzystwa.

O cóż chodzi, jeśli przejdziemy do aktualnej sytuacji wewnętrznej w Polsce?

Najpierw o rozszerzanie „frontu demokratycznego”, nie czującego się na razie dość mocno. Przydałoby mu się podparcie od prawej strony, w szczególności o zabarwieniu katolickim. Panowie z Z. N. P. znają przywiązanie chłopca polskiego do katolickiej religii i marzą o współpracy politycznej z duchowieństwem pod sztandarem „demokracji”.

Dotychczas rola prawicy we „frontie demokratycznym” przypada Stronnictwu Ludowemu, które jeszcze nie wypowiedziało się wyraźnie co do swej przynależności do tego frontu. „Bracia” lożowi wiedzą dobrze, że chłop polski coraz więcej grawituje ku idei narodowej i jej wyznawcom, co muszą brać pod uwagę w swej taktyce przywódcy Stronnictwa Ludowego. Muszą, choć nie wszyscy chcą.

Trzeba zatem wbić klin między ludowców i Stronnictwo Narodowe, aby pierwszych raz na zawsze związać z frontem — powiedzmy wyraźnie — ludowym, bo nazwa „demokratyczny” jest tylko zabiegiem kosmetycznym.

Rolę tego klina przeznacza się „frontowi Morges”, o którego taktyce nie mamy prawa się wypowiadać. — Chyba nie ma tego prawa także i „Dziennik Poranny”. Natomiast nie ulega dla nas wątpliwości, że katolicyzm polski, góra i dół, nie zgodzi się na pozycję polityczną, wyznaczoną mu uprzejmie przez masonię.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO WILDA

Zgłoszenia uczestnictwa w pielgrzymce S. N. przyjmuje p. Adam Czarzyński, Górna Wilda 82, m. 9.

KOŁO OSIEDLE

Zebrań plenarne Koła odbędą się w poniedziałek dnia 6 września rb. o godz. 20-tej w lokalu własnym przy ul. Witkowskiej.

Zgłoszenia do Częstochowy przyjmuje się u kol. Oleszaka, ul. Witkowska 18.

„Front ludowy” w Hiszpanii miał katolickich Basków. Dzielni Baskowie hiszpańscy — raczej ich część — podtrzymali rządy „ludowe”, zastaniali je swymi pierściami, ale sami padli ofiarą. Szkoda dzielnego, ale politycznie nierozgarniętego szczepu.

Taki sam los czeka i innych — Basków.

M. K.

W Starolecie odbyło się wczorajszej niedzieli uroczyste poświęcenie proporcy tamtejszego koła Stronnictwa Narodowego przy tłumnym udziale członków i sympatyków. Obszerniejsze sprawozdanie z przebiegu uroczystości zamieścimy w wydaniu jutrzejszym.

Pakt nieagresji, czy współpraca wojskowa?

Depesze donoszą o ważnym wydaniu na Dalekim Wschodzie, które jest w ścisłym związku ze zbrojnym zatargiem chińsko-japońskim, a mianowicie o pakcie nieagresji, jaki zawarły Chiny z Rosją Sowiecką.

Rokowania o ten pakt odbywały się już od przeszło roku. Nie był on więc niespodzianką. Poważne refleksje może budzić jednak chwila, w której doszedł do skutku. W obliczu japońskiego ataku Chiny zmuszone niejako zostały do zabezpieczenia sobie tyłów. Idzie tylko o to, czy i jakimi koncepcjami dla Rosji Sowieckiej jest to zabezpieczenie obwarowane.

Naturalnie Chiny wypierają się ścisłego związku z Sowietami. W Japonii natomiast widzą w chińsko-sowieckim pakcie nieagresji coraz wyraźniejszy wpływ czynników komunistycznych i nastrojonych wrogo dla Japonii w rządzie nankińskim. Wskazywały na to m. i. taki fakt, jak zwolnienie z więzień chińskich przywódców komunistycznych.

Prasa światowa podaje już szereg szczegółów rzekomej współpracy wojennej chińsko-sowieckiej. I tak „Le Jour” donosi, że rozpoczęta dostawa broni do Chin przez ZSSR zostanie wzmocniona i że marszałek Blücher, który znajdował się ma obecnie w Mongolii, połączony jest bezpośrednią linią telefoniczną z Nankinem. Dnia 23 sierpnia miały wylądować na lotnisku w Kuang-Huamen wielkie bombowce sowieckie w liczbie 12, mające na pokładzie załogę sowiecką. W każdym z tych samolotów miało znajdować się dziesięciu ludzi, przy czym załoga sa-

molotów sowieckich miała podpisać z armią chińską kontrakt na przeciąg sześciu miesięcy.

Polityka rządu sowieckiego idzie, zdaniem dziennika francuskiego, wyraźnie w kierunku przedłużenia konfliktu chińsko-japońskiego, gdyż tylko długotrwała wojna może uratować Chiny i wyczerpać Japonię. Zdaniem dziennika, Rosja Sowiecka jest tak dalece zainteresowana w zwycięstwie Chin, że na wypadek niezgody pomiędzy generałami chińskimi naczelne dowództwo objąłby sowiecki marszałek Blücher, przy czym pakt o nieagresji zamieniliby się w jawny sojusz chińsko-sowiecki.

Wiadomości te i pogłoski nie zgadzają się z oświadczeniami chińskimi, które idą w tym kierunku, że Chiny zdecydowane są zawrzeć podobny jak z Rosją pakt z Japonią dla utrzymania pokoju na Dalekim Wschodzie, w wypadku, gdyby Japonia uznała prawa Chin. Z punktu widzenia Nankinu zawarcie chińsko-sowieckiego paktu jest początkiem ustalenia bezpieczeństwa kolektywnego dla państw, leżących nad Pacyfikiem, stanowiąc uzupełnienie paktu Kelloga.

Dyplomatyczne to oświadczenie spotyka się ze sprzeciwem Japonii i nie przesądza rzeczywistości, którą wyjaśni przyszłość.

W każdym razie chińsko-sowiecki pakt nieagresji angażuje mocno Rosję Sowiecką w obecny konflikt na Dalekim Wschodzie, którego rozwój może mieć wielkie znaczenie i dla polityki europejskiej.

Obraza polskiej świętości

Bluźnierczy artykuł w niemieckim piśmie

Prasa polska cytuję z oburzeniem niekulturalny i bluźnierczy artykuł, jaki pojawił się w organie naczelnego „führera pracy” dla Rzeszy „Der Arbeitsmann”. Pismo to, przeznaczone dla robotników, zamieściło obok obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej bluźniercze uwagi:

„Czarna Madonna” wisi w jednym z niemieckich kościołów, niemieccy ludzie do tej Matki Boskiej zanoszą modły, błagania i prośby. Do tej Matki Boskiej, która wywodzi się z polskiego miejsca pielgrzymkowego, Częstochowy, gdzie w klasztorze Paulinów na Jasnej Górze wisi ów znany czarny obraz Marii, do której co roku pielgrzymuje wiele tysięcy.”

Tu następują bluźniercze wyrażenia, których nawet powtórzyć się nie godzi.

„A jak brzmi pierwszy ustęp 24 punktu programu partii? „Żadamy wolności wszystkich religijnych wyznań w państwie, o ile one nie zagrażają jego istnieniu lub nie wykraczają przeciwko obyczajowym i moralnym uczuciom rasy germańskiej”. Ten wypadek istnieje przy tym partactwie („Machwerk”) bezwzględnie i

byłoby obowiązkiem kleru samo przez się zrozumiałym zatroszczyć się nad usunięciem tego (wypadku)”.

W dalszym ciągu napada organ urzędowy na księży polskich na Śląsku za to, że głoszą kazania nie w niemieckim języku, „przyczyniając się do rozszerzania obcej mowy”. Kończy atakami na kard. Bertrama, na tego „anty-niemieckiego pana i mistrza, Piusa XI”.

Cytując cały ten obrzydliwy i niesmaczny artykuł, w którym autor domaga się wyraźnie usunięcia obrazów M. Boskiej Częstochowskiej z kościołów polskich w Niemczech, pisze „Polska Zachodnia”:

„Ta obraza naszych najświętszych uczuć narodowych, od których niemieckim neopoganom wara, musi znaleźć zadośćuczynienie w najostrzejszym i natychmiastowym proteście zarówno ze strony polskich władz państwowych, jak i kościelnych”.

Związek Polaków w Niemczech postanowił już wystąpić przeciw tej obrazie polskich uczuć katolickich.

FAKTY i OCENY

„Sektor” robotniczy

W Warszawie obradowała w niedzielę „konferencja działaczy robotniczych”, w której wzięli udział przedstawiciele tych grup ZZZ, które zgłosiły akces do „OZN”. Naturalnie uchwalono szereg depesz holdownicznych... Naturalnie przyjęto deklarację o współpracy z „OZN”... Naturalnie postanowiono położyć podwaliny pod wielki ruch robotniczy...

Słowem powtarza się historia z okresu kiedy tworzono robotniczą organizację prorządową w postaci ZZZ. Tamta się rozleciała, będzie więc nowa o takiej samej niewątpliwie wartości, bo te same są zasady, na której się ją tworzy, ci sami ludzie ją robią i w podobnych okolicznościach. Niedługo zapewne usłyszymy o „sektorze robotniczym „OZN”. Jego charakter i koniec łatwy jest do przewidzenia.

Kandydat na wodza „sanacyjnej lewicy”

Wicemarszałek Senatu, p. Kwaśniewski, udzielił wywiadu organowi „lewicy legionowej” krakowskiemu „Kurierowi Wieczornemu”. W wywiadzie tym czytamy:

„Jeśli chodzi o stosunek do „OZNU”, to jeszcze raz podkreślam, że nie odgrywam w nim żadnej czynnej roli, że figuruję jedynie w charakterze prezesa Związku Legionistów. Wiadomo panu, że związek ten jako całość zgłosił akces do obozu pika Koca.

„— Pańskie słowa, panie marszałku, — a mianowicie zdanie, że „z nikim takim, który się różnił z Komendantem, rozmawiać nie będę”, były rozmaicie interpretowane. Jak należy je właściwie rozumieć?

„— Oczywiście, że miałem na myśli endecję, do której wielce szkodliwej działalności ustosunkowany jestem bezwzględnie negatywnie. Zresztą endecja nie przedstawia takiej siły, jak niektórzy chcą gwałtem wmówić. Jedynie realna siła w Polsce to — ugrupowania demokratyczne”.

Ugrupowania te, to oczywiście ludowcy i socjaliści. P. Kwaśniewski kandyduje widać na wodza „lewicy legionowej” i dość wyraźnie odgradza się od „OZN”. Jeszcze jeden „zdekomponowany” dygnitarz...

Wśród „sanatorów”

„Jutro Pracy”, tygodnik zbliżony do pika Sławka, czyni takie aluzje:

„Dyskontowanie zasług niepodległościowych jest zwyczajem brzydkim, zasługującym na potępienie i wytepienie. To, że ktoś dzielnie bił się w legionach, nie ma wspólnego, z faktem np. zakładania liczników lub inspirowania czerwoniaków.

— A jeśli to robiła jedna i ta sama osoba? — Tant pis pour vous, mon colonel”.

Licznikami i czerwoniakami zajmował się b. min. poczt, Miedziński.

A to chyba o generale Romanie Góreckim:

„Tak mało pomników. Tak mało okazji. Tak rzadko Wawel. Co robić? Krew nie woda, co mówić, gdzie mówić, do kogo mówić?

„W ostatnim pochodzie już go nie było. W Resursie nie zagrzniał. Roman przychodził. Co się stało?”

Jest to przytyk do oratorskiej kariery p. Góreckiego, która się zaczęła słynną mową do pomnika księcia Józefa.

Alarm prasy niemieckiej

Dziś odbywa się posiedzenie Sejmu śląskiego, na którym mają być uchwalone m. in. dwa nagłe wnioski w sprawie uregulowania zagadnień szkolnictwa na Śląsku. Jeden z wniosków dotyczy mniejszościowego szkolnictwa prywatnego.

Złożony w tej sprawie projekt ustawy przewiduje w art. 2, że władze szkolne mogą odmówić zezwolenia na otwarcie prywatnego zakładu naukowego tam, gdzie nie odpowiadają na potrzebom publiczno - gospodarczym, szczególnie wtedy, gdy państwowe względnie publiczne szkoły zapewniają należytą naukę i wychowanie. Art. 3 projektu powiada, że do szkół prywatnych o niepolskim języku wykładowym mogą być dopuszczone jedynie dzieci niepolskiej narodowości, jeśli opanowały należycie język wykładowy, jeśli mieszkają od danego zakładu naukowego w odległości nie dalszej niż trzy kilometry i jeśli osoby powołane w rozumieniu ustawy do ich wychowania są również narodowości niepolskiej.

Prasa niemiecka na polskim Śląsku podnosi z tego powodu głośny alarm, podkreślając, że projekt ustawy musi budzić wśród mniejszości niemieckiej na Śląsku głębokie zaniepokojenie.

Zjazd rzeźnicko-wędliniarski odbył się w Gdyni

Gdynia. (Tel. wł.). Wczorajszej niedzieli obradował w Gdyni ogólnopolski zjazd rzemieślników rzeźnicko-wędliniarskiego. Na zjazd poza licznymi delegatami wszystkich cechów rzeźnicko-wędliniarskich w Polsce przybyli także przedstawiciele samorządu gospodarczego oraz władz lokalnych i wojewódzkich jako też delegat ministerstwa rolnictwa oraz Państw. Banku Rolnego.

Na zjeździe wygłoszono sześć referatów, które oświetliły obecną sytuację rzemiosła rzeźnicko-wędliniarskiego. Zjazd uchwalił szereg rezolucyj. W rezolucjach poszczególnych zjazd domaga się zaniechania mechanicznej reglamentacji cen na mięso i wysuwa postulat normowania tych cen przy braniu pod uwagę każdorazowych cen za żywiec.

Zjazd uznał jako centralną instytucję spółdzielczą rzemiosła rzeźnicko-wędliniarskiego Centralny Syndykat Gospodarczy Rzemiosła Rzeźnicko-Wędliniarskiego w Poznaniu i wypowiedział się za zniesieniem gield mięsnych, komisjami notowań cen żywa na wzór komisji poznańskiej, wreszcie uchwalono rezolucję domagającą się nowelizacji prawa przemysłowego.

Po przeprowadzeniu dłuższej dy-

kusji powzięto uchwałę, w której zjazd domaga się odebrania firmom bekoniarskim wszelkich ulg i przywi-

leń, z jakich korzystają one z racji eksportu ze strony państwa i samorządu terytorialnego. Zjazd domaga się dopuszczenia do udziału w kontyngentach eksportowych rzemieślniczych przedsiębiorstw rzeźnicko-wędliniarskich oraz żąda wydania zakazu firmom bekoniarskim wkroczenia ze swoją produkcją na krajowy rynek mięsny. Zjazd trwał cały dzień. (p)

Wielkie zebranie S. N. w Śremie

Śrem (sn). Wielkie zebranie koła Stronnictwa Narodowego odbyło się w sobotę wieczorem w sali hotelu Centralnego. Słuchacze przybyli tak licznie, że zajęli nie tylko sąsiadujące z salą ubikacje, ale uczestniczyli w zebraniu stojąc pod otwartymi oknami na Rynek. Po odśpiewaniu Pieśni Bojowej i zdaniu raportu przewodniczący powitał przybyłego z Łodzi pierwszego wiceprezesa okręgowego S. N. p. Antoniego Czernika. W dwugodzinnej referacie, nagrodzonym

częstymi oklaskami, prelegent przedstawił i scharakteryzował destrukcyjną istotę żydostwa na tle historii powszechnej, a szczególnie dziejów Polski przedrozbiorowej i dzisiejszej.

W komunikatach podano do wiadomości, że urządza się narodowa pielgrzymka na Jasną Górę dnia 5 września r.b. oraz zjazd rejonowy Stronnictwa Narodowego w Gostyniu. Na zakończenie odśpiewano Hymn Młodych.

Pola Negri we Wiedniu

Znakomita artystka chce nakręcić Sienkiewicza „Ogniem i Mieczem“

Wiedeń. (PAT). W największym kinie wiedeńskim odbyła się uroczysta premiera ostatniego filmu Poli Negri „Madame Bovary“, na który przybyła osobiście słynna artystka. Po zakończeniu filmu, ukazała się ona na scenie, witana żywiołowymi owacjami przez publiczność, która obrzuciła ją kwiatami.

Pola Negri udzieliła wywiadu korespondentowi Pat'a, któremu po dłuższej rozmowie na tematy aktualne w sprawach filmowych, artystka wyraziła ogromne zainteresowanie tematem i możliwościami rozwoju filmu polskiego. Ambicją jej jest dzięki swym stosunkom w świecie anglo-amerykańskim, wywalczenie dla filmu polskiego należnego mu stanowiska w całym świecie. Jako pierwszy krok tych ambitnych zamierzeń uważa na-

leży pertraktacje prowadzone przez nią z producentami polskimi i niemieckimi w sprawie produkcji mieszanej niemiecko - polskiej na temat sienkiewiczowskiego „Ogniem i Mieczem“. W filmie tym Pola Negri zagrałaby rolę Heleny. Pertraktacje posunięte są dość daleko. Na zapytanie o jej najbliższe plany, Pola Negri oświadczyła, że wyjedzie wkrótce do Londynu, gdzie będzie nakręcać film krótkometrażowy, a w roku przyszłym ma zająć się realizacją swych projektów produkcji mieszanej. Na zapytanie czy nie zamierza powrócić na scenę, artystka oświadczyła, że w ciągu najbliższych kilku lat ma taką ilość propozycji filmowych z całego świata, że powrót na scenę odkłada na termin dalszy.

Nieuwzględnianie potrzeb portu w Gdyni

Gdynia. (Tel. wł.) Prorządowy „Kurier Bałtycki“ donosi:

„Przy układaniu tegorocznego preliminarza budżetowego poczyniono znowu dotkliwe dla portu gdyńskiego skreślenia. Minimalna po prostu na gdyńskie warunki suma 6 milionów złotych, jaką przewidywano w nowym budżecie na najniezbędniejsze inwestycje portowe, została podobno zmniejszona o przeszło jedną trzecią.“

„Kurier Bałtycki“ jest organem nie-

których kół gospodarczych portu. Podana wiadomość pochodzi niewątpliwie z dobrze informowanego źródła. Jeśli tak jest istotnie, to należy stwierdzić, że zaniechanie koniecznej rozbudowy portu gdyńskiego zaczyna przesadzać się w zjawisko stałe. Od szeregu bowiem lat wiele inwestycji w porcie gdyńskim jest powszechnie uznawanych, jako coś nieodzownie potrzebnego, jednak do ich wykonania nie dochodzi. (p)

Woj. Grażyński żeni się

Katowicka „Polonia“ donosi:

„Jak się dowiadujemy, wojewoda śląski, dr Michał Grażyński, zamierza w najbliższym czasie wstąpić w związki małżeńskie.

„Żoną p. wojewody ma zostać p. Śliwińska z Warszawy, b. działaczka harcerska, która ostatnio uzyskała rozwód kościelny ze swym mężem majorem Śliwińskim.“

Ślub dra Grażyńskiego odbędzie się najprawdopodobniej w Katowicach, przy czym bliższy termin jest na razie nieznany.

Lubelskie nie ma szczęścia do kuratorów

Katolicka Agencja Prasowa pisze:

„Trzeba przyznać, że Lubelskie nigdy nie miało szczęścia do kuratorów, a jednym z nich, najbardziej niefortunnym, był p. Lewicki, popierający w szkołach tylko „Straż Przednią“, Żydów-nauczycieli i wszelkiego rodzaju radykałów, szkanujących księży prefektów. Dzięki to jego nieprzejednanemu stosunkowi do księży, usunięto z gimnazjum krasnostawskiego ks. Miszczuka, a w Kurowie ks. Krawczyka. Na liczne również przykrości były wystawieni ks. Korsak w Natęczowie, ks. Chrościk w Chelmie, ostatnio ks. dr Sekrecki i wielu innych. Wszyscy ci prefekci, odznaczający się wielką gorliwością kapitańską i patriotyzmem, byli jednocześnie przedmiotem ataków ze strony nauczycieli Żydów i związkowców.

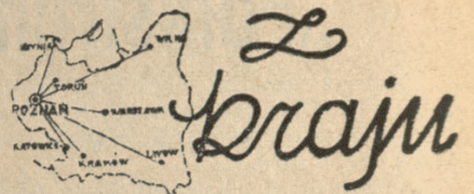
„Trzeba wiedzieć, że Kuratorium Lubelskie kierowali od szeregu lat obok p. Lewickiego, który przed kilku laty przeszedł na protestantyzm, naczelnik Bar-

chan, znany ze swych przekonań lewicowych, eksduchowny Wojciechowski i głośny Araszkiewicz. Nic więc dziwnego, że panowie ci zwalczały po cichu religijne wychowanie młodzieży, a rolę księdza w szkole chcieli sprowadzić do roli zwykłego urzędnika. Pod ich to skrzydłami opiekunческими pozostaje dotychczas inspektor szkolny w Lublinie, który kilka miesięcy temu przeszedł na protestantyzm, a w ślad za nim posłał dyrektorka państwowego gimnazjum „Unii Lubelskiej“. Ich to szczególnym zaufaniem cieszą się dalej szczególnie nauczyciele-Żydzi, członkowie Z. N. P. oraz wszelkiego rodzaju ludzie, odznaczający się niechęcią do religii i Kościoła.“

Czy w takich warunkach może rozwijać się religijne wychowanie młodzieży i być prowadzona bez żadnych przeszkód praca księży prefektów? Napewno nie!

Z dubeltówki do dzieci

Paryż. (Tel. wł.) Niecodzienny wypadek miał miejsce w piątek wieczorem na wybrzeżu Sekwany koło Wersalu w odległości kilku kilometrów od Passy. Kilkoro dzieci szkolnych obrzucało kamieniami statek cysternę, wiozący 240 ton benzyny w górę rzeki. Kapitan okrętu w obawie ażeby iskry spowodowane uderzeniem kamieni o burty statku nie wywołały pożaru na okręcie, oddał z dubeltówki kilka strzałów śrutowych w kierunku dzieci, ażeby je odpędzić. Skutki strzałów były fatalne. Sześciu dzieci zostało zranionych śrutami i trzeba je było poddać operacji w lecznicy w Passy. Kapitan statku został oddany do dyspozycji władz sądowych w Wersalu.

ZAKOŃCZENIE KURSÓW O KULTURZE POLSKIEJ DLA CUDZOZIEMCÓW

W Warszawie nastąpiło oficjalne zakończenie tegorocznych kursów wakacyjnych o kulturze polskiej dla cudzoziemców, które częściowo odbywały się także w Krakowie i Poznaniu. Uczestnicy kursów udali się z tej okazji na grób Nieznanego Żołnierza, gdzie złożyli wieniec i kwiaty. W przystani Warsz. Tow. Wioślarskiego odbyło się następnie pożegnalne śniadanie, na którym byli obecni również przedstawiciele ministerstwa oświaty i min. spraw zagranicznych. Wygłoszono szereg przemówień; głos zabierali także goście zagraniczni, wyrażając podziękowanie za miły pobyt w Polsce.

BUDOWA DRÓG W POLSCE

Na terenie całej Polski istniało przy końcu r. ub. ogółem 59.438 km dróg o twardej nawierzchni. Znaczna ich część, bo 11.542 km wybudowano w latach 1924 — 1936. Najintensywniej budowano drogi w okresie 1928 — 1930, bo przeciętnie po 1.340 km rocznie i w okresie ostatnich trzech lat — przeciętnie po 1.150 km. Drogi państwowe, których ogółem jest ok. 18.000 km, mają 14.565 km twardej nawierzchni, drogi wojewódzkie i powiatowe przy ogólnej długości ok. 51.000 km mają twardą nawierzchnię na 34.000 km, a gminne przy długości ogólnej 264 tys. km — tylko 11.444 kilometrów.

KOPIEC SIENKIEWICZA W OKRZEI

Komitet budowy pomnika Henryka Sienkiewicza w Okrzei, podaje do wiadomości, że jest on już na ukończeniu. Jednakże wobec tego, iż w roku 1938 przypada 50-lecie Trylogii, uroczystości sienkiewiczowskie w Okrzei odbędą się w roku przyszłym. Komitet zamierza, o ile pozwoli na to warunki finansowe, ozdobić kopiec architektonicznym zamknięciem i odpowiednio urządzić otoczenie kopca. Na uroczystości sienkiewiczowskie będą zaproszone władze centralne i lokalne oraz wszelkie organizacje społeczne. Ścisły termin będzie podany później.

ZJAZD STRAŻY POŻARNYCH W CZĘSTOCHOWIE

W niedzielę pod przewodnictwem inspektora Związku Straży Pożarnych Milewskiego, rozpoczął się w Częstochowie dwudniowy zjazd naczelników ochotniczych Straży Pożarnych ze wszystkich miast Polski, liczących ponad 10.000 ludności. Na zjazd przybyło około 150 osób. W programie zjazdu szereg referatów z zakresu pożarnictwa.

Osoby cierpiące na zaparcie stoła w połączeniu z cierpieniem hemoroidalnym, schorzeniami błony śluzowej kisielnicy, przetokami i szczelinami, piją zrana i wieczorem po ćwierć szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa.
Tg 21 481

O LIKWIDACJĘ ZATARGÓW W GÓRNICTWIE GÓRNOŚLĄSKIM

W Ministerstwie Opieki Społecznej odbyła się konferencja w sprawie likwidacji zatargów w górnictwie węglowym na Górnym Śląsku. Przewodniczącą konferencję, główny inspektor pracy dyr. Klott, zaproponował stronom przeprowadzenie w najbliższym czasie rokowań bezpośrednich w Katowicach. Gdyby te rokowania nie doprowadziły do porozumienia, wówczas spór zostanie skierowany do komisji arbitrażowej. Obie strony propozycję tę przyjęły.

OGÓLNOSŁOWIAŃSKI KONGRES OO. FRANCISZKANÓW

W Krakowie obradował II Ogólnosłowiański Kongres Profesorów Franciszkanów. Kongres zainaugurowany został uroczystym nabożeństwem w kościele oo. bernardynów, po czym w auli Seminarium Duchownego Częstochowskiego odbyło się pierwsze posiedzenie kongresu, które zgali prowincjał reformatorów o. Pytlak. Po przemówieniu ks. metropolity Sapiehy, który wyraził nadzieję, że kongres obecny przyczyni się do podniesienia kultu Najśw. Panny Marii i do rozwoju nauk teologicznych, imieniem komitetu wykonawczego powitał obecnych prowincjał bernardynów o. Sikora, wreszcie imieniem Uniwersytetu Jagiellońskiego i Polskiej Akademii Umiejętności przemawiał ks. rektor Michałski.

Z kolei kongres przystąpił do wysłuchania referatów, wygłoszonych przez licznych profesorów - delegatów, przybyłych z Jugosławii, Czechosłowacji, Francji, Włoch, Niemiec, Węgier, Małty i innych krajów europejskich oraz Ameryki. Większość referatów była treści mاریologicznej, inne dotyczyły wychowania i nauczania młodzieży zakonnej.

Obrady kongresu zakończone zostały w niedzielę, po nabożeństwie w kościele oo. reformatorów odbyła się w złotej sali Domu Katolickiego uroczysta akademія.

Wypadek samochodowy komandora

Gdynia. (PAT) W niedzielę rano uległ ciężkiemu wypadkowi samochodowemu dowódca ORP „Grom“, komandor Hryniewiecki, który powrócił w sobotę z Rygi.

Komandor Hryniewiecki, prowadząc auto osobowe, zderzył się z autem ciężarowym, wskutek czego cały przód auta komandora Hryniewieckiego został kompletnie zdruzgotany, a komandor Hryniewiecki odniósł ciężkie rany. Rannego odwieziono do szpitala.

W niedzielę po południu komandor czuł się lepiej. Z powodu silnego wstrząsu nerwowego, którego doznał, badanie lekarskie odbędzie się dopiero w dniu dzisiejszym.

Zlikwidowany strajk

Łódź. (Tel. wł.) W Zgierzu zlikwidowany został strajk 4.500 robotników w tkalniach zarobkowych. W wyniku przeprowadzonej konferencji strajkujący uzyskali podwyżkę płac zgodnie z orzeczeniem Komisji Rozjemczej, tj. o 10 pct.

Anglia — Kanada

Londyn. (Tel. wł.) Pierwsze dwa samoloty pasażerskie, które będą obsługiwać regularną komunikację powietrzną pomiędzy Anglią a Kanadą, zostały zamówione przez angielskie towarzystwo lotnicze „Imperial Airways“. Każdy z tych samolotów kosztować będzie około 90.000 funtów szterlingów (około 2.225 tysięcy złotych) i będzie rozwijać szybkość około 370 km na godzinę. Pierwszy samolot ma być ukończony w roku 1939, drugi zaś w roku 1940.

Pożar hangaru

Wersal. (Tel. wł.) W nocy na niedzielę na prywatnym lotnisku wybuchł pożar w hangarach, w których od szeregu miesięcy znajdują się samoloty zagraniczne, wylądowane w Hawrze z okrętów, a stanowiące własność pewnego towarzystwa francuskiego.

Ogień wybuchł w jednym z hangarów, w którym znajdowały się dwa samoloty. Jeden z aparatów został kompletnie zniszczony, w drugim zaś, który ocalał, znaleziono maszynę piekielną osobliwej konstrukcji, składającą się z termosa wypełnionego jakąś nieznaną substancją i połączonego z zapalnikami i suchą baterią elektryczną.

Śledztwo w tej sprawie już rozpoczęto.

Bez zmiany!

Gdańsk. (ATE). Sytuacja przymusowego doprowadzania dzieci polskich do szkół niemieckich przez policję gdańską dotychczas nie uległa zmianie. Na dwukrotne interwencje Komisariatu Generalnego R. P. brak dotychczas reakcji ze strony miarodajnych władz gdańskich.

Berlińscy Żydzi a podział Palestyny

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego“)

Berlin, 27 sierpnia.

Krzyk protestu, jaki rozległ się na-
zajutrz po ogłoszeniu planu podziału
Palestyny we wszystkich środowiskach
żydowskich, był odruchem spontanicz-
nym, chwilowym.

Miejsce jego zajęła dziś spokojna
refleksja i studium propozycji angielskich.
Za wyraz zmiany nastrojów
uchodzić może zamknięty codopiero
kongres syjonistów w Zurychu, który
w toku burzliwych obrad powziął osta-
tecznie doniosłą uchwałę: upoważnić
egzekutywę syjonistyczną pod wodzą
Chaima Weizmanna do wszczęcia roz-
mów z Anglią.

Decyzja ta, która zapadła większo-
ścią 2/3 głosów, a była rezultatem pa-
rodniowych ciężkich walk na kongre-
sie, jest faktem bardziej wymownym,
niż cały lament pierwotnych prote-
stów. Okazuje się bowiem, że zwycię-
żył duch uległości i kompromisu.
Wbrew chwilowemu podnieceniu prze-
ważyła chęć układów i targów, tak
właściwa psychice semickiej.

Coprawda ostateczna rezolucja kon-
gresowa przybrana jest dla formy w
tysiąc różnych zastrzeżeń, ale każdy
uczestnik zjazdu zurychskiego przy-
znać musi w duchu, że oznacza ona
pierwszą faktyczną (choć nie formalną
jeszcze) zgodę Żydów na podział Pa-
lestyny w myśl planu komisji kró-
lewskiej w Londynie.

Dalszy tok tej sprawy będzie
taki, że egzekutywa, w myśl upoważ-
nień kongresu, rozpocznie z Anglią
rozmowy, a w toku tychże starać się
oczywiście będzie o możliwe rozszerze-
nie granic przyszłego państwa pale-
styńskiego. Rezultat zaś swych per-
traktacji z Londynem przedłoży na
następnym kongresie syjonistycznym,
gdzie zapisać ma w przyszłym roku
ostateczną decyzję żydostwa. Ale bę-
dzie to już raczej tylko formalność.
Rzecz w zasadzie przesądzona została
w Zurychu.

Obrady zurychskie, których waga
polegała właśnie na tym, że wśród
różnych poglądów żydowskich — sy-
jonistycznych i nie-syjonistycznych —
skryształizować się miała jedna linia
ogóln żydowska, śledzone były z zo-
rozumiałym napięciem przez całe żydo-
stwo niemieckie.

Wszak właśnie tu, przez wydarze-
nia ostatnich lat w Trzeciej Rzeszy,
stał się problem palestyński żywo-
ną kwestią dalszego bytu Żydów z Nie-
miec. Berliński odłam syjonistów, sku-
piający się dokoła organu „Jüdische
Rundschau“, przewiduje konieczność
odpływu jeszcze 25 tysięcy Żydów
rocznie i preliniuje taki gromadny
„exodus“ z Niemiec, na okres conaj-
mniej 5 dalszych lat. Losy przyszłego
państwa palestyńskiego obchodzą więc
syjonistów berlińskich przede wszyst-
kim pod kątem widzenia zwiększenia
imigracji. Z takiego też to, populacyj-
no-kolonizacyjnego punktu widzenia
traktowane były w Berlinie zurych-
skie obrady kongresu.

Nawiasem mówiąc, widać w tym
wyraźną ewolucję w porównaniu z o-
kresem przedhitlerowskim. Bo podczas
gdy dawniej dominujący głos w spra-
wach żydowskich Rzeszy miały koła
asymilacyjne, a syjonizm odgrywał
raczej rolę pięknej doktryny „od świę-
ta“, dziś olbrzymia większość Żydów
niemieckich przynajmniej pod wpły-
wem wydarzeń do obozu syjonistycz-
nego, a zwłaszcza młodsza generacja
całkiem doń należy. Dlatego z drze-
niem śledzono ostatnie obrady w Zu-
rychu, gdzie groziło ostre starcie z an-
gielskimi propozycjami, stawiając
z kolei pod znakiem zapytania całą
przyszłość mandatu palestyńskiego.

Obawy były tym bardziej uzasa-
dnione, że żydostwo niemieckie nie od-
grywa już dziś tej roli nazewnątrz co
dawniej, a przy obowiązkach w
Rzeszy rygorach dewizowych nie może
wspierać pieniężnie ani planów syjo-
nistycznych, ani w ogóle operować pie-
niędzem w jakiegokolwiek akcji
wszechżydowskiej. W tym stanie rze-
czy podwójnego znaczenia nabierają
inne, bogatsze grupy żydostwa za
granicą. Należy tu w pierwszej linii
wymienić wielką finansjery żydowską
w Ameryce, zdawien dawną bardziej
sprzyjającą prądom asymilatorskim,
niżli nacjonalizmowi palestyńskiemu,
a której przedstawiciel Felix Warburg
niedawno w Zurychu nie tał swych
wątpliwości co do realnych widoków
przyszłego państwa palestyńskiego.

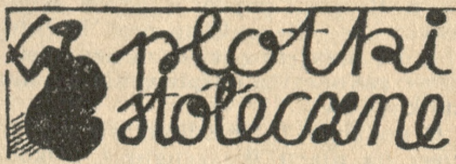
Rozgałęzionym po całym świecie
wpływem tych kół asymilatorskich
(jak wiadomo, mamy ich również spo-

ro w Polsce), nie mogą dziś Żydzi w
Niemczech nic innego przeciwstawić
jak ideowy syjonizm hasel balfourów-
skich. Ale widać, że idea ta uczyniła
w ostatnich latach duże postępy i zdo-
łała rozpaść wśród większości Żydów
entuzjazm, bowiem rezolucje w Zury-

chu przegłosowano wbrew agitacji
nie-syjonistów.

Tak tedy nacjonalizm żydowski
jest na najlepszej drodze, by ująć cał-
kowite kierownictwo przyszłych losów
żydostwa światowego.

B. L.

29 sierpnia

Z wielkim zainteresowaniem obej-
rzałem rzucony mi na biurko numer
„Ziemi Przemyskiej“. Cóż w nim było
tak dziwnego? Drobiazg: oto na końcu
numeru była wzmianka, iż numer ten
wydrukowano w drukarni Bluja w
Przemysku...

Czyż to nie dziwna sensacja, że
pismo przemyskie drukuje się w dru-
karni przemyskiej? Właśnie w tym
tkwi pikanteria. Jest w tym trochę
pikanterii też i dla Poznania. Bo nu-
mer poprzedni „Ziemi“ był drukowany
w — Poznaniu, w drukarni Krajny...

Coś tu wszystko zaczyna się pła-
tać, tak, jak poplątana jest współczesna
polska rzeczywistość.

„Ziemia Przemyska“ należał do naj-
starszych prowincjonalnych pism ma-
łopolskich. Posiada swoją historię, tak
żywą, jak żywe były losy tego miasta.

W dobie przedwojennej Przemysł
należał do najruchliwszych kultural-
nie i organizacyjnie miast polskich.

Przy schorzeniach sercowych i zwap-
nieniu naczyń krwionośnych, skłonności
do wylewów krwawych w mózgu i appo-
pleksji, mała szklaneczka naturalnej wo-
dy gorzkiej Franciszka Józefa, rano na
czoło, powoduje bezbolesne łatwe wypró-
bowanie. Zalecana przez lekarzy.
Tg 21 482

Tętniło tam życie organizacyjne peł-
nym tempem, a „Ziemia“ była pismem
bardzo interesującym i pełnym treści.
Służyła zawsze idei narodowej i wraz
z nią przechodziła wszelkie dole i nie-
dole. Więcej niestety było dni niedoli,
dni walki.

Przetrwiała okres wojny, okres oblę-
żenia Przemysła, okres okupacji rosyj-
skiej, aż wreszcie w okresie ostatniego
dziesięciolecia znalazła się w warun-
kach szczególnie trudnych: prawie
każdy numer ulegał konfiskacji, re-
daktorowie często odwiedzali areszt, a
drukarnie zaczęły być narażane na
trudności. Doszło do tego, że żadna
drukarnia polska w Przemysku nie
mogła z przyczyn od niej niezależ-
nych drukować „Ziemi“. Działo się to
w roku 1935.

Zaczęła się tułaczka „Ziemi“. Szu-
kano drukarni w pobliżu, ale poszuki-
wania te natrafiały na nieprzebrane
trudności. Przeniesiono się na krótko
do Lwowa, ale i stamtąd trzeba było
się rychło wyprowadzić. Pozostał ja-
ko ostoja odległy Poznań. Tu szcze-
śliwie drukowała pismo Hecznia Kraj-
ny przez półtora roku. Prowadzić ty-
godnik lokalny, polityczny na odle-
głość kilkuset kilometrów, to rzecz u-
ciążliwa.

Rachowano, że rozmaite przeszkody
zniechęcą redakcję i środowisko, które
się dokoła „Ziemi Przemyskiej“ gru-
powało. Przypuszczano, że w ten spo-
sób zachwieje się wiara w duszach
i odbierze ważną placówkę.

Ale wytrwałość zwycięża. „Ziemia“
przezwyciężyła trudności i dzisiaj

zwycięsko zaczyna nowy okres swego
wydawnictwa na „śmięciach rodzin-
nych“ w Przemysku wspominając z
wdzięcznością o pomocy z Wielkopól-
ski.

Najważniejszy jednak szczegół: oto
w trudnym okresie wydawniczym nie
ubył żaden abonent, a co jest pociesza-
jące o wiele więcej: sporo ich przyby-
ło!

Zwycięstwo „Ziemi“ jest zwycię-
stwem obozu narodowego.

*

Ryszard Sandler zrobił wrażenie
niezwykle miłe. Czaruje swoją uprzej-
mością, łatwością, swobodą, żywością.
Nie ma w sobie ani krzty wyniosłości;
raczej przeciwnie, pociąga bezpośre-
dnością. W Warszawie czuł się dobrze.
Miasto już znał, bawił tu bowiem w r.
1929 na zjeździe międzynarodowym
statystyków, któremu przewodniczył
jako dyrektor szwedzkiego biura sta-
tystycznego. Wtedy się w nim nie spo-
dziewano przyszłego szefa polityki za-
granicznej Szwecji.

*

Wizyta nie nosiła politycznego cha-
rakteru. Nie podpisano żadnej umowy.
Jeżeli o czym mówiono, to o zażębie-
niu silniejszym życia gospodarczego.
Informacje o jego postępkach Sandler
momentalnie uzupełniał cyframi.
Stwierdzono jednak całkowitą zgo-
dność poglądów politycznych na zagad-
nienia bieżące. Uzgodnienie takie jest
o tyle ważne, że Sandler jest najwy-
bitniejszą indywidualnością spośród
polityków, kierujących państwami
skandynawskimi. Polsce zaś chodzi o
coraz ściślejsze nawiązywanie kontak-
tów z krajami nadbałtyckimi.

*

Jeszcze jedno: Sandler należy w
Radzie Ligi Narodów do komisji
trzech, której zadaniem jest obserwa-
cja spraw gdańskich. Czy podczas je-
go pobytu dano mu „dossier“ o marty-
rologii dzieci polskich w Gdańsku, czy
też uznano to za sprawę wewnętrzną
polsko-gdańską? Jakoś Sandlerowi nie
pokazano polskiego morza i polskich
portów, chociaż o morzu w przemó-
wieniach oficjalnych wiele mówiono.

WARSZAWIANIN

Znowu grzmia, działa na Dalekim Wschodzie. Co dnia toczą się krwawe walki. Na fotomontażu widzimy sceny z teatru wojny. U dołu Szanghaj, u góry z prawej słynny mur chiński.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Sierpień
31
Wtorek

Ważne numery telefonów:
Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
Straz ogniowa: 19-57 30-50
Policja: 42-21
Poczt.: 15-60 i 28-36
Poczt. taksówk.: Grunwaldzka 77-72; Rynek Jeż. 77-08; Klinika przy Polnej 74-02; Marsz. Pocha (nar. Niegołowski) 77-82; Plac Świeciecki 49-80; Zielona (nar. Strzelecki) 50-33; Rynek Wilecki 66-33; W. Garbary (nar. Wielki) 57-87
Poczt. biuro zleń: 49-28 Zegarownia 07 Centr. międzym. 00. Inform. tel.: 09. Biuro napr. 08

WROCIE poziom: — 0,18 m.
temper.: + 20,2

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Pielgrzymka do Górki Duchownej.** Wczoraj o godz. 3 z rana z kościoła parafialnego św. Wojciecha, po wysłuchaniu mszy św. na intencje pielgrzymki, wyruszyło pod przewodnictwem ks. radcy Putza przeszło tysiąc robotników-patników, zrzeszonych w Katolickim Towarzystwie Robotników Polskich, z orkiestrą i chórą gwiami na czele, na odpust Matki Boskiej Pocieszenia do Górki Duchownej. Pielgrzymka wróciła wczoraj wieczorem po godz. 20 z Bojanowa Starego i udała się w uroczystym pochodzie przez miasto do kościoła św. Wojciecha, gdzie po błogosławieństwie, udzielonym przez ks. radcę Putza się rozwiązała. (pt.)

RÓŻNE

— * **Ze Związku Obrony Przemysłu Polskiego** otrzymujemy poniższe oświadczenie: „Wobec notatki, jaka ukazała się w pismach Nr 33 str. 609 „Rynek metalowy i maszynowy” Rok XVII i „Kupiec — Świat Kupiecki” Nr 13 z dnia 13. 8. 37 r., stwierdzamy, iż Firma Daimon-Starogard, ul. Kościuszkii 122, nie jest i nigdy nie była członkiem Związku Obrony Przemysłu Polskiego”.

— * **Już czas na kuropatwy.** W dniu 1 września rozpoczyna się polowanie na kuropatwy. Jak się dowiadujemy, zapowiada się ono tej jesieni dobrze, a w niektórych powiatach Wielkopolski, jak np. w kościańskim i śremskim, nawet bardzo dobrze. Czas polowania trwać będzie trzy miesiące, a więc do 1 grudnia włącznie. Zaciekawi zapewne naszych Nemrodów wiadomość sprzed pół wieku, że okragło 50 lat temu w dobrach hr. Karola Esterhazyego w St. Abraham pod Bratisławą ośmiu myśliwych na jednodniowych łowach upolowało 1.157 kuropatew! (pt.)

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Strzelanie o godność zwycięzcy zniwnego.** Wczoraj o godz. 15 na strzelnicy Bractwa Kurkowego w Szlagu rozpoczęło się strzelanie o godność zwycięzcy i dwóch rykerzy zniwnych. Do zgromadzonej braci kurkowej wygłosił okolicznościowe przemówienie prezes Bractwa Kurkowego w Poznaniu p. Piotr Michałowicz i zakończył je okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Po wciągnięciu sztandaru narodowego na maszt strzelanie otworzył tradycyjnym strzałem przeszłoletni zwycięzca zniwny p. Mieczysław Pogorzelski, król Zjednoczonych Kurkowych Bractw Strzeleckich R. P. — Wczorajsze strzelanie, obejmujące nie tylko konkursy do tarczy zwycięzców, ale również i tarcz premiowych, odbyło się przy dużym zainteresowaniu. Zawody odbywać się będą z wyjątkiem środy codziennie i zakończą się w czwartek. Piękne nagrody, o które ubiegać się można w konkursie zniwnym Bractwa Kurkowego, wyłożone są na strzelnicy brackiej w Szlagu. (kl.)

TARG NA PLACU SAPIEŻYŃSKIM

Dziś na targu na placu Sapiieżyńskim placowo (w zł za pół kg).

Nabiał: masło wiejskie 1.50—1.60, masło mleczne 1.60—1.70, twaróg 0.25—0.30, śmietana (litr) 1.40—1.60, mleko (litr) 22—24, jaja (mendeł) 1.00—1.10.

Drób i dziczyzna: kura 2.00—3.20, kaczka 1.80—3.00, perlica 1.80—2.40, gołąb 0.40 do 0.60 para kurczak 1.60—2.60.

Owoce (w groszach): śliwki 15—20, cytryny 10—15, owoce suszone 80, jabłka 15—35, gruszki 15—25, borówki 35—40, winogrona (krajowe) 50—60, brzoskwinie 40—60.

Grzyby: kurki 15—20, borowiki 60—80, rydze 0.70—1.00, pieczarki 30—40, kozaki 20—25.

Jarzyny (w groszach): ziemniaki 3, buraki 5—10, pietruszka (pececz) 10, seler (szuka) 5—10, salata 5—10, szpinak 10—15, rzodkiewki 5—10, ogórki (mdl) 25—50, kalarepa 5—10, marchewka 5—8, kalafior 10—40, pomidory 5—10, fasola 10—20, kapusta biała 10—15, włoska 15—30, modra 15—25 (główna).

Mięso: wolowina 0.80—1.00, wieprzowina 0.90—1.00, cielęcina 0.70—1.00, skopowina 0.60—0.80, słonina 0.90—1.00, kozina 0.50—0.60, smalec 1.20—1.25.

Raki: 0.80—3.60 za mł.

Ryby: (ryby śniecie 10—20 groszy mniej): karp 1.30—1.40, szczupak 1.30—1.40, lin 0.90—1.00, sandacz 1.80—2.20, okon 0.70—1.00, karaś 0.80—1.00, białe ryby 40—50, leszcz 0.50—0.70, węgorz 1.20—1.30, sum 1.00—1.60.

Od ostatniego targu ceny bez znaczniejszych zmian. (hu)

10-lecie Tow. Ogródków Działkowych

Całości obchodu, w którym uczestniczyły rzesze działkowców, dopisała piękna pogoda

Uroczystościom obchodu 10-lecia Związku Towarzystw Ogródków Działkowych R. P. w Poznaniu dopisała piękna pogoda. O godzinie 8 działkowcy uczestniczyli w nabożeństwie w kościele farnym.

Następnie odbyło się posiedzenie w sali Rady Miejskiej w ratuszu, które zajął decernent ogrodnictwa miejskiego inż. Skotarek. Prezes związku dyr. Wł. Marciniak zdał sprawę z rozwoju Związku w okresie dziesięciolecia. Podczas zebrania wręczono plakiety pamiątkowe dyr. Wł. Marciniakowi, jako prezesowi, i sekretarzowi Związku p. Lubawemu, pełniącym przez cały okres istnienia Związku nieprzerwanie swe funkcje. Przemawiali przedstawiciele ogrodnictwa działkowego ze Śląska, Bydgoszczy, Grudziądza i in.

Krótko przed południem zaroilo się na ulicach miasta podczas barwnego pochodu działkowców. Jadące na wozach grupy w otoczeniu pieszych uczestników pochodu w strojach ludowych obrazowały działalność i rozwój ogródków działkowych. Defiladę przyjął przed Pomnikiem Wdzięczności wojewoda Maruszewski w otoczeniu

Wtorek i Środa
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
Rajmunda m. Idziego op.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Świętoślawia i Dzierżysława

Słońca: wschód 5.01, zachód 18.45
Długość dnia 13 godzin 44 minut
Księżyc: wschód 24.39, zachód 16.00
Faza: 4 dzień przed nowiem

KRONIKA TOWARZYSKA

Pielgrzymka do Górki Duchownej. W niedzielę, dn. 5 września rb. urządza parafia Far-na Wielka Pielgrzymkę do Górki Duchownej. Wyjazd nastąpi około godz. 6 rano. powrót — około 7 wieczorem. Pielgrzymka udaje się wprost koleją do st. Górka Duchowna na zakończenie uroczystości ku czci Matki Bożej Pocieszenia. Bilet w obie strony wraz z kosztami organizacyjnymi wynosi zł 2.20. Zgłoszenia przyjmuje codziennie Biuro Parafii Farnej, ul. Klasztorna 11, od godz. 9—12 i od 15.30 do 16.30.

zg 1893

Chłuba współczesnej kinematografii największa rewelacja ekranów świata, turniej odwagi i brawury.

„DANIEL BOONE”

Potężne arcydzieło, obrazujące wielkie wy-czyni bohaterstwa i niezwykle przygody z czasów walk o zdobywanie zachodu Ameryki przez białych kolonistów. „DANIEL BOONE” jest filmem zakrojonym na największą miarę. Ze względu na sensacyjność: tysiące Indian, tysiące pionierów, napad na osadę, pale meczarni, wyrażone tortury i inne mocne sceny, film „DANIEL BOONE” należy do najbardziej sensacyjnych i emocjonujących filmów świata. GEORGE

Czołowe role odgrywają O'BRIEN i HEATHER ANGEL. Arcydzieło filmowe „DANIEL BOONE” zapowiadamy jako największą rewelację ekranu. Premiera już wkrótce w kinie METROPOLIS. ng 48 901

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Zderzenie taksówki z „czwórka”.** Przy skrzyżowaniu ul. Fredry i Wałów Batorego zderzył się wczoraj o godz. 17 tramwaj linii 4 z taksówką PZ 65.125, prowadzoną przez szofera Mariana Borowika (Chwaliszewo nr. 33). — U taksówki uszkodzony został błotnik, zaś u tramwaju powstały nieznaczne ślady przez starcie farby z metalowych części wagonu. Z ludzi na szczęście nikt nie odniósł szwanku. (kl.)

— * **Najeżanie dziewczynki przez taksówkę.** W pobliżu zamku na al. marsz. Piłsudskiego najeżała taksówka PZ. 65022 o godz. 19 dwunastoletnią Leokadię Kapuściankę z Naramowic (działka 108). Szła ona w towarzystwie ojca.

Z powodu uderzenia błotnikiem dziewczynka wpadła na chodnik i odniosła obrażenia. Kierowca taksówki przewoził Kapuściankę do szpitala miejskiego, celem badania obrażeń. (kl.)

— * **Wypadek przy pracy.** Pogotowie Związku Lekarzy (55-55) udzieliło wczoraj rano pomocy lekarskiej p. Zofii Koszucie (Wierzbice 17), zatrudnionej w urzędzie pocztowym 3. Z powodu pęknięcia żyły na nodze przewieziono ją do szpitala miejskiego. (kl.)

— * **Skok z okna.** Wczoraj przewieziono do szpitala miejskiego 28-letniego piekarza bez pracy, Józefa Kosicę, mieszkającego na Naramowicach 8. Podczas nieporozumień domowych w chwili, gdy z interwencją zjawili się sąsiedzi, zdenerwowany tym Kosicę wyskoczył oknem i złamał jedną nogę, drugą zaś zwichnął. Nieszczeniwiemu udzieliło pierwszej pomocy Pogotowie Ratunkowe (66-66). (kl.)

— * **Samochód najeżał cyklistę.** Dziś rano najeżał na Głównej samochód jadącego na rowerze Izidora Jezierskiego z zawodu piekarza, mieszkającego przy ulicy Głównej 64. Cyklista, który odniósł potłuczenia i prawdopodobnie złamał nogę w podudziu, przewieziono Pogotowie Ratunkowe (66-66) po udzieleniu pierwszej pomocy lekarskiej do szpitala miejskiego. (kl.)

— * **Przykry zatarg między sąsiadami.** Na stacji Pogotowia (66-66) udzielono pomocy lekarskiej 52-letniemu Franciszkowi Maczyńskiemu z Ławicy (ul. Hangarowa), którego pobili dotkliwie sąsiad, przechodzący przez jego pole. P. Maczyński miał dwie rany cięto-tłuczne na głowie. Po nałożeniu opatrunków na stacji p. Maczyńskiego pozostawiono w leczeniu domowym. (kl.)

— * **Wypadek małych cyklistów.** Na Wildzie, na ul. Stefana Czarnieckiego, spadło z roweru dwóch chłopów, jadących na jednym kołowcu. Jeden z nich wyszedł bez szwanku, drugi zaś, 14-letni Łucjan Doliński (ul. Madalińskiego 5) potłukł się dotkliwie na głowie i złamał przedramię. Po udzieleniu pomocy lekarskiej pogotowie (66-66) przewieziono chłopca do szpitala miejskiego. (kl.)

— * **Zatrucie alkoholem.** Na ul. Gen. Umińskiego na Wildzie znaleziono rano nieprzytomnego mężczyznę. Przewieziono go na stację Pogotowia Ratunkowego, gdzie okazało się, iż nieprzytomny uległ zatruciu alkoholem. Wobec tego, że był on ciężko chory, przewieziono go do szpitala miejskiego. (kl.)

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: N. N. z Buku 0.50, W. M. 1.—, J. i K. W. w myśl odeszy w „Kurjerze Poznańskim” 2.—, razem z poprzednio pokwitowanymi 199.— zł.

Na chleb św. Antoniego: N. N. 1.—, razem z poprzednio pokwitowanymi 17.— zł.

Dziarski krakowiak, odtąńczony przez działkę na pl. Waszyngtona. „Foto-Express” — Majewski.

przedstawicieli władz i stowarzyszeń ogrodnictwa działkowego. Całość wydarzenia na widzach bardzo miłe wrażenie.

Uroczyste posiedzenie jubileuszowe odbyło się następnie w auli Miejskiej Szkoły Handlowej przy ul. Śniadeckich. Jako przedstawiciel J. Em. ks. kard. Prymasa przybył ks. kanonik Zborowski. W zastępstwie wojewody poznańskiego uczestniczył w zgromadzeniu radca Szczerbiński. Podczas akademii słowo wstępne wypowiedział prezes związkowy dyr. Wł. Marciniak. Referat nt. „Człowiek a przyroda” wygłosił dr Wiesław Rakowski, który też w zastępstwie nieobecnych prof. dra Wodziezki odczytał jego referat o współżyciu z przyrodą w mieście. Całość akademii urozmaiciły śpiewy chó-

niem prezes tych ogródków p. Wronski.

Dziś zwiedzają uczestnicy obchodu Państwową Szkołę Ogrodnictwa, osiedle dla bezrobotnych przy ul. Świerczewskiej na Dębcu i kolonię dla bezrobotnych na Berdychowie.

Na obchód przybyli m. i. prezes okręgu warszawskiego ogródków działkowych dr Stawiński, dyr. Grunwald, pierwszy wiceprezes Związku Ogr. Działkowych, i inż. Szufleta. Ponadto przybyli delegaci z Wilna, Nowogródka, Lwowa, Białegostoku, Śląska i Pomorza. Przybył również dyr. działu ogrodnictwa drobnego przy Państw. Funduszu Pracy inż. Rose, który jednak z powodu nagłej niedyspozycji nie mógł uczestniczyć w obchodzie. (kl.)

„Ratunku, bo mnie zabije!”

Rozprawa nożowa w wozie tramwajowym

Niesamowity wypadek, nienotowany w dziejach Poznańskiej Kolei Elektrycznej, zdarzył się wczoraj o godz. 11.30 w tramwaju linii nr 9.

Do wozu nr 30, jadącego w kierunku Sołacza, przy Alei Pułaskiego, w pobliżu mostu kolejowego, wskoczył niespodziewanie broczący krwią osobnik z okrzykiem: „Ratunku — bo mnie zabije!”

Wśród publiczności powstał popłoch, który spotęgowal się z chwilą, gdy do wagonu wpadł za nim jakiś mężczyzna z nożem w rękę. W tramwaju dopadł on do ściganego i począł go kłuć nożem. Motorniczy Baranowski, pod naporem przerażonej publiczności, zatrzymał tramwaj. Konduktor Szumi-gała usiłujący powstrzymać rozbestwionego napastnika musiał ustąpić, gdyż bandyta zagroził mu nożem.

Po krwawej rozprawie napastnik zbiegł, pozostawiając w wozie tramwajowym broczącego we krwi przeciwnika. Poranionemu pośpieszono z pomocą i z pobliskiego mieszkanka właściciela ogrodnictwa p. Tomiaka wczwa-

no Pogotowie Ratunkowe (36-66), które przewiozło ofiarę nożowego porachunku do szpitala Przemienienia Pańskiego.

Poranionym okazał się Franciszek Posko, zatrudniony przy robotach miejskich wykonywanych przez Fundusz Pracy i mieszkający przy ul. Masztalarskiej 8 a. Miał on trzy głębokie rany kłute w lewe przedramię.

W wozie tramwajowym rozlała się kałuża krwi, która zbroczyła też mundur motorniczego Baranowskiego.

Ślady krwi zmyto wodą i zasypano piaskiem. Wobec tego, że wagonu nie można było dostatecznie oczyścić, wóz wycofano z kursu.

Okazuje się, że była to bójka powstała na nieznanym jeszcze tle pomiędzy Poską a znanym przestępcą Marianem Silskim w mieszkaniu przy ul. Starościńskiej 13. Poróżnieni wybiegli z mieszkania i na Alei Pułaskiego doszło do epilogu rozprawy.

Silski po napadzie nożowym zbiegł. (kl.)

Poduję się nieszkodliwym
pudrem kosmetycznym

WANOLAN

apteka za L. Sikorskiego.

cg 29 731-34,3

Wyjazd wycieczki rodaków z Francji

W nocy z soboty na niedzielę, dwoma pociągami specjalnymi wyjechała z Poznania wycieczka, złożona z przeszło 2 tysięcy naszych rodaków, od szeregu lat pracujących we Francji. Uczestnicy wycieczki przez sześć tygodni przebywali u swoich krewnych w Polsce, spędzając w ten sposób swoje wakacje.

Na pożegnanie emigrantów przybyli liczni krewni i znajomi. „Opieką Polska nad Rodakami na Obczyźnie” przygotowała komplety książek, które rozdano wyjeżdżającym. (jr.)

We wtorek o godz. 6 rano wyjeżdża przez Poznań do Francji 1300 osób, które bawiły w Polsce na wywczasach od 15 dni do 2 miesięcy. Są to przede wszystkim górnicy polscy ze swymi rodzinami. 200 osób wyjeżdża na Strassburg, reszta jedzie specjalnym pociągami do Lille. (sk)

Wybory żydowskie w grodzie Lecha

Gniezno. (Tel. wł.) W niedzielę odbyły się w Gnieźnie wybory w gminie żydowskiej, w których brali udział Żydzi z Gniezna, Rogowa, Żnina i Kcyni, Janowca, Wrześni i Czarniejewa.

Uprawnionych do głosowania było 91, oddano głosów 83, w tym jeden nieważny. Wystawiono dwie listy, czołowymi kandydatami byli: pierwszej listy — Alie Liwipnowski, drugiej — Hersz Pendzel. W wyniku głosowania, które trwało przez cały dzień, na listę Lipnowskiego padło 50 głosów, na Pendzla 32. Lista Lipnowskiego szereguje Żydów zasiadających z czasów niemieckich, a lista Pendzla to „narybek” z b. Kongresówki. Przewodniczącym gminy żydowskiej wybrano Alie Lipnowskiego. (br.)

Z WIELKOPOLSKI

— * **GNIEZNO** Na szosie w Rybitwach 24-letnia Zofia Ciesielska powracając wozem z pola w Latalicach do domu, włożyła przez nieostrożność nogę w kolo u wozu tak, że doznała zwichnięcia kości lewej nogi w stopie. Ranna odwieziona do Poznania.

— W Napoleonowie spalila się rolnikowi Maciejowi Ciesielskiemu stodoła wraz z tegorocznym żniwem i maszynami rolniczymi. Szkody i przyczynę pożaru na razie nie ustalono.

— W Lulkowie spaliło się w mieszkaniu Teodorowi Krawczykowski 1 łóżko wraz z pościelą oraz szafa i szafonierka. Straty wynoszą 800 zł. (br.)

— * **INOWROCŁAW** Rejestracja mężczyzn osiemnastoletnich w Inowrocławiu rozpocznie się dnia 1 września rb. i potrwa do końca miesiąca.

— Akcja Katolicka w Brześciu Kuj. urządziła „dzień chorych”. Po wysłuchaniu nabożeństwa i wspólnej Komunii św., panie miłośniczki podejmowały chorych śniadaniem.

— Stowarzyszenie Meżów Katolickich w Inowrocławiu urządziło w dniach 18—19 września rb. pielgrzymkę do Częstochowy.

— Ostatnio odstawiono do szpitala powiatowego w Inowrocławiu młodą kobietę, która napila się esencji octowej. Mimo natymiatowej pomocy lekarskiej desperatka zakończyła życie. Samobójczynią jest niej. Anna Renachowska, która spotkała zawód miłosny.

— W kościele Opatrzności Bożej w Matwach pobogoszawiony został związek małżeński między p. Dierszką, właścicielką fabryki maszyn w Środzie, a panną Marią Gaczarzewską, córką prokurenta cukrowni Matwy.

— W maj. Zagajewie (pow. inowrocł.) doszło do sprzeczki między robotnikami Wojciechowskim i Pakulskim. Sprzeczka zakończyła się śmiercią Wojciechowskiego, którego przeciwnik uderzył drewnianym w głowę. (mz)

STAN POGODY W POZNANIU

30 sierpnia 1937

Temperatura 7 godz. + 13,5, 13 godz. + 21,8.
Ciśnienie
7 godz. 757,7 mm. wysokie
13 godz. 757,4 mm.
tendencja barom.: ciśnienie stale

Zachmurzenie
7 godz. pogodnie
13 godz. umiarkowane

Wiatr
7 godz. kierunek północny, szybko 1 m/sek.
13 godz. kierunek półn.-zach., szybko 5 m/sek.

Temperatura w dniu 29 sierpnia br. była:
najwyższa + 22,0 o godz. 16
najniższa + 15,0 o godz. 6

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:
Po rannych mgłach pogodnie i ciepło.

Otwarcie sezonu wyścigów konnych

przy wielkim zainteresowaniu publiczności

Piękna pogoda sprzyjała wczorajszemu, pierwszemu dniu wyścigów konnych z totalizatorem na torze ławickim, które zgromadziły ponad 2.000 publiczności.

Do gonitw zgłoszono dużo koni, z których połowa dotychczas jeszcze na torze w Ławicy nie biegała. Klasa koni — przeciętna. Obstawienie biegów było duże, a wypłaty totalizatora, mimo że startowało dużo nieznanych koni przeciętne.

Start odbywał się za pomocą taśmy gumowej. Inowacja ta została na torze w Katowicach wypróbowana i okazała się bardzo praktyczną zwłaszcza przy starcie koni 2-letnich, nie obytych z torem. Starty były równe i nie gniewały widzów, a zwłaszcza grających. Pobyt na torze umilała orkiestra czerwonych ulanów.

Rozegrano siedem gonitw, w tym pięć płaskich, z których jedna dla 2-latków, które jeszcze nie biegały, oraz po jednej z płotkami i przeszkodami.

Wyniki gonitw są następujące:

I. Gonitwa z przeszkodami (dystans około 3.600 m — nagroda 1.200 zł). Wszystkie konie zgłoszone stanęły na starcie. Gonitwę tę wygrał po nieciekawej walce „Lucznik II” stajni W. Bobińskiego pod jeźdźcem Wojtkowiakiem 4,39 m, przed „Facetem” stajni H. Bylczyńskiej pod jeźdźcem Radomskim 3. „Torino”, która bieg prowadziła stajni E. Tudzińskiego pod chłopcem stajennym Kolago. Totalizator 24,50, 10 i 17,50 za 5.

II. Gonitwa płaska (dystans około 2.000 m — nagroda 1.000 zł). Z sześciu zgłoszonych koni nie stanął na starcie „Komar” stajni H. Harlanda. Bieg wygrała ogólnie faworyzowana i znana na torze ławickim „Madeline” stajni Ign. hr. Mielżyńskiego pod jeźdźcem Kowalczykiem 2,34 m przed „Memorią” stajni J. Rościszewskiego pod jeźdźcem Kończal 2. „Sarmata” stajni „Gr. Ofic. 7 Dak Wlkp.” 4. „Pan Benet” stajni dra J. Schlingmanna 5. „Gwiazdor” stajni M. i I. Karlinger. Totalizator 6,50, 6,50 i 14 zł za 5 zł.

III. Gonitwa płaska dla 2-latków (dystans około 1.100 m — nagroda 400 zł). Była to gonitwa, w której startowały konie obce. Biegały wszystkie konie zgłoszone, oprócz „Róży” stajni hr. Korzbok-Łackiego. Gonitwę tę rozstrzygnął po ciężkiej walce na swoją korzyść „Festyn” stajni Ign. hr. Mielżyńskiego pod jeźdźcem Kowalczykiem 112 m przed „Brawo Palu”

również stajni Ign. hr. Mielżyńskiego pod jeźdźcem Koniecznym 3. „Jolanta” stajni hr. St. Korzbok-Łackiego pod jeźdźcem Szymańskim. Totalizator 6, 8,50 i 8,5.

IV. Gonitwa z płotami (dystans około 2.400 m — nagroda 400 zł). Z jedenastu koni zgłoszonych tylko sześć stanęło na starcie. Bieg wygrała „Sekunda” stajni W. Lewickiego pod jeźdźcem Gryzą 2,53 m przed „Królem Herodem” stajni E. Tudzińskiego pod chłopcem stajennym Kolago 3. „Dzwonnik” stajni M. i I. Karlinger. Totalizator 13,50, 8 i 9,50 za 5 zł.

V. Gonitwa płaska, dodatkowa, sprzedajna (dystans 1.800 m — nagroda 400 zł). Nie biegało 5 koni. Bieg wygrał „Ever More” stajni J. Rościszewskiego pod chłopcem stajennym Grzanką 2 m przed „Nerida” stajni M. i I. Karlinger pod dżokejem Kończalem 3. „Verbum Nobile III” stajni Ign. hr. Mielżyńskiego. Totalizator 15,50, 10 i 10,50 za 5 zł. Zwycięski „Ever More” — po bardzo krótkiej licytacji przeszedł znowu w ręce swego pana.

VI. Gonitwa płaska (dystans około 1.800 m — nagroda 600 zł). Startowały 4 konie. Gonitwę wygrał po nierównym starcie „Galahad” — stajni W. Bobińskiego i Turma pod dżokejem Kempa 1,59 m przed „Rywalem” stajni M. i I. Karlinger pod dżokejem Kończalem 3. „Garuffa” stajni „Bończa”. Totalizator 8, 6 i 7,5.

VII. Gonitwa płaska (dystans około 1.600 m — nagroda 400 zł). Biegało siedem koni. Wygrała „Miss Palu” stajni Ign. hr. Mielżyńskiego pod j. Koniecznym 1,47 m przed „Rezeda” st. hr. Korzbok-Łackiego pod j. Szymańskim 3. „Frou-Frou” stajni Ign. hr. Mielżyńskiego. Totalizator 8, 5,50 i 7,50 za 5 zł.

Wypłaty ewentualne

I. Facet 36, Majdan 15, Tornia 98, Huraan 25,50, Rodin 22.
II. Gwiazdor 52,50, Pan Benet 42, Memoria 77,50, Sarmata 56,50.
III. Fifikus 40,50, Brawo Palu 6, Baba Jaga 325 Jolanta 44, Ijola 77,50.
IV. Bibus 11,50, Dzwonnik 74, Król Herod 88, Gwint 213, Ekran II 131.
V. Verbum Nobile III 33, Kiwi 28,50, Nigritta 13, Nerida 13, Nygus II 42,50.
VI. Forys 51,50, Garuffa 27, Rywal 18,50.
VII. Sana 287, Rezeda 13, Frou-Frou 8, Hossa 130, Bolero 377,50, Jog 55.

Popularna piękna Bette Davis oraz znany Georg Brent w dobrym filmie p.t.

„DETEKTYW HELENA GARFIELD”

— * **JAROCIN**. Komitet budowy kościoła w Witaszyczach urządził w ogrodzie i sali p. Reszelkiej w niedzielę 29 bm. wielką wieniec, z której całkowity dochód przeznaczono na spłacenie długów, ciążących na nowo budowanym kościele. Piękna pogoda zwała nieprzebrane masy parafian oraz liczne grono obywateli z pobliskiego Jarocina. Wieczorem dzieci, zorganizowane w Krucjacie Eucharystycznej, odegrały piękną „Baśń o królowej Róży”. (jp)

— * **KCYNIA** W ub. tygodniu złożył w kościele pokłaskatym pierwszą ofiarę mszy św. ks. Alojzy Gburczyk. (ker)

— * **KEPNO**. Cech Fryzjerski zorganizował drugi z rzędu kurs perukarski dla uczniów fryzjerskich. Kurs trwać będzie 8 tygodni.

— Wydobywające się iskry z kominu zapaliły w Grębaninie dach słomiany domu mieszkalnego, który spalił się doszczętnie. Poszkodowany rolnik Fr. Zawada oblicza straty na 2 tysiące złotych.

— Krowa pobodła 73-letnią Kat. Mamysowa w Kobyłgórzu do tego stopnia, że nieszcześliwej wyszły na wierzch wnętrzności. Staruszkę umieszczono w szpitalu, gdzie dokonano natychmiastowej operacji.

— W Bukownicy pow. Kepno obchodzila tamt. Och. Straż Poż. 10-lecie istnienia swego wraz z uroczystością poświęcenia nowego sztandaru. W intencji tej odbyła się rano msza św. celebrowana przez ks. prob. Ciszaka, który równocześnie dokonał aktu poświęcenia sztandaru. Po uroczystym zebraniu odbyła się defilada a po poł. popis strażacki. W ogólnej punktacji zdobyły pierwsze miejsca drużyny z Bukownicy i Przytocznej.

— Tegoroczny wielki odpust św. Idziego w Mikorzynie pow. Kepno rozpocznie się we wtorek 31 bm. uroczystą mszą św. o godz. 11 a skończy się w niedzielę 5 września nieszpornymi o godz. 15. W czasie odpustu oo. franciszkanie przeprowadzą rekolekcje. (km)

— * **KOŚCIAN**. Ostatnie posiedzenie Rady Miejskiej zagał burmistrz Ferfert. Przystąpiło następnie do uchwalenia warunków za dostawę prądu elektrycznego dla konsumentów i przedłożony projekt przez Zarząd Miejski po dłuższej dyskusji przyjęto z małymi poprawkami. Przyjęto bez zmian protokoły z przeprowadzonych rewizji w Głównej Kasie Miejskiej i K. K. O. za czerwiec i lipiec 1937 oraz przyjęto do wiadomości zaciągnięcie przez kasę pożyczki w sumie 60 tys. zł. Rada Miejska uchwalała dodatkowy kredyt na zaistalowanie światła elektrycznego w reżni oraz na zapłacenie zaległego podatku obrotowego gazowni. Uchwalono zaciągnąć pożyczkę materiałową z Funduszu Pracy oraz zakupić grunt od p. Szymkowiakowej na zniszczenie narożnika ul. Śmigilewskiej i Wielichowskiej. Sprawę dot. solidaryzowania się z uchwałami Zjazdu Miast odroczonego do następnego posiedzenia. W wolnych głosach poruszono sprawę brukowania ulic i założenia kanalizacji. a p. Konieczny poruszył sprawę zatrudnienia bezrobotnych i potrąceń za otrzymane zasiłki w zimie. Po dyskusji i udzieleniu wyjaśnień p. Koniecznemu przez p. burmistrza, posiedzenie zakończono. (ko)

— * **KROTOSZYN**. Swego czasu pobity został na drodze publicznej w Roszkach (pow. Krotoszyn) Pyszel Antoni z Moszczanki (pow. Ostrow) przy czym napastnicy zabrali mu 26

złotych. Dzięki energicznemu dochodzeniu ujęto w tych dniach sprawców napadu w osobach Paszka i Ceglów z Orpiszewa. (jk)

— * **LESZNO**. Odbył się tu pogrzeb żony radcy Izby Rzemieślniczej p. J. Nowaczyńskiego, sp. Anny Nowaczyńskiej. Zmarła była znana ze swej działalności na terenie socjalizmu. Do trumny ubrano ją w uroczysty mundur sokołowy. W konduście przed trumną postępowały sztabary liczących organizacje.

— W Górze Duchownej rozpoczął się w niedzielę całonocny odpust. Do cudownego obrazu Matki Boskiej Pociągającej spiesznie niezliczone rzesze pielgrzymów. (jr)

— * **OSTROW**. Rządki okaz orla upolował nad stawami przygodzickimi p. Jan Grynia, urzędnik ordynacji Radziwiłłowskiej. Orzeł ten zwany „Rybolów” był 61 cm długi, a rozpiętość skrzydeł wynosiła 1,78 m. Na lewej nodze drapieżnik ten miał obrączkę aluminiową z napisem „Museum Göteborg — Sweden — 2400 — E”.

— W Brunowie na stacji zatrudniony robotnik Henryk Szeląg przy składaniu pokładów kolejowych upadł tak nieszcześnie, że pękła mu czaszka. W groźnym stanie przewieziono go do szpitala.

— Do słynnego Mikorzyna wyrusza z Ostrowa w niedzielę, dnia 5 września tradycyjna pielgrzymka.

— Odpust św. Rocha odbył się w Gostyczynie przy licznych udziałach wiernych z miejscowych i okolicznych parafii. Uroczysta suma odpustowa celebrował ks. prob. Sworowski z Ołoboku. Kazanie wygłosił nowy proboszcz rososzycki ks. Jan Joachimowski.

— Zebranie Stronnictwa Narodowego odbędzie się w wtorek 31 bm. o godz. 20,15 w „Polonii”.

— W Ostrowie odbył się zlot Młodych Polek z całego powiatu i okregu ostrowskiego. Zjechało kilkaset druhen zrzeszonych w KSM z. Zbiórka i przegląd oddziałów, raport i podniesienie flagi państwowej i papieskiej na maszt nastąpiło na Ogródkach Parafialnych, skąd w pochodzie udano się na nabożeństwo do kościoła parafialnego. Uroczysta suma odprawił ks. Lecejewski, a okolicznościowe zlotowe kazanie wygłosił asystent kościelny okregu ks. prob. Konieczny z Chynowy. W czasie nabożeństwa śpiewały druhy. Po nabożeństwie przed władzami organizacji, duchowieństwa, starostą, burmistrzem, przedstawicielami wojska i tłumnie zgromadzoną publicznością odbyła się na rynku defilada. W południe odbyło się na sali Domu Katolickiego zebranie zlotowe, której osia było piękne przemówienie delegatki centrali z Poznania p. Bogdanowiczówny. Zagaiła zebranie prezeska okregu p. Maria Kozalówna. W zastępstwie miejscowego proboszcza przemówił ks. Lecejewski. Po południu na Ogródkach Paraf. odbył się koncert i popis. (os)

— * **SREM**. Przed Sadem Okregowym na sesji w Sremie zasiadł na ławie oskarżonych dwukrotnie karany gospodarz Ignacy Kaźmierczak, zam. w Esterpolu pod zarzutem dopuszczenia się przemyśleń względem leśnika. Sad skazał Kaźmierczaka na karę aresztu przez sześć miesięcy bez zawieszenia. Oskarżony zapowiedział apelację.

— Przy niwelacji ulicy Kolejowej robotnicy miejscy wykopali na głębokości około jednego metra zniszczony szkielet ludzki. Starsi ludzie przypuszczają że za to szkielet należał do Frankowskiej, która przeżyła niewiele lat.

DWA FILMY, KTÓRE BUDZĄ NAJWYŻSZE ZACIEKAWIENIE I CIESZA SIĘ NIEZWYKŁYM POWODZENIEM

w kinie APOLLO
„PIETRO WYJEJ” z Eugeniuszem Bodo, Helena Grossówna i Józefem Orwidem; najweselejsza komedia polska, na której publiczność bawi i śmieje się do rozpuku od pierwszej do ostatniej sceny.

w kinie METROPOLIS
najlepszy komedio-dramat z Wallace'em Beery p. t. „DARMOZJAD”. Niezwykłe dowcipne dialogi, wartkie tempo i wysoki poziom kulturalny całości, oto atuty filmu „DARMOZJAD”, który budzi niekłamany zachwyt na widowni.
ng 48 902

nęła wśród tajemniczych okoliczności i ostatnio tam była widziana. Przeprowadzone wówczas poszukiwania nie dały pozytywnego wyniku.

— W ślad za pionierami handlu i rzemiosła polskiego i chrześcijańskiego w województwach wschodnich podąża zasiedziały i znany kupiec p. Józef Budziński wraz z synami. (sn)

— Prowadzone od dłuższego czasu starania o uruchomienie szkoły powszechnej jednoklasowej we wsi Błazejewo zostały pomyślnie zakończone. Z nowym rokiem szkolnym na zarządzenie kuratorium szkolnego w Poznaniu zostanie podjęta nauka. (sn)

Z GDYNI I WYBRZEŻA

OBRADY CECHÓW RZEŹNICKO-WĘDLINIARSKICH
W niedzielę obradował w Gdyni ogólnopolski zjazd cechów rzeźnicko-wędliniarskich z województw zachodnich, przy udziale około 300 delegatów. Zjazd uchwalił szereg rezolucji w sprawie polityki cen żywności i mięsa, giełd mięsnych, działalności przemysłu bekonowego, opłat rzeźnych itp. W zjeździe wzięli również udział przedstawiciele ministerstwa rolnictwa, Związku Izby i Organizacji Rzemieślniczych R. P. i całego szeregu organizacji gospodarczych z Poznania, Katowic i kilku miast pomorskich.

ANGIELSKA WYCIECZKA MORSKA

Na sopockiej redzie stanął statek angielski „Arandora Star”. Jest to okręt kompanii londyńskiej „Blue Star Line”. Wspaniała sylwetka nowoczesnego okrętu jest przedmiotem ogólnego podziwu. Na pokładzie statku przybyła angielska wycieczka morska. 400 Anglików odbywa wycieczkę po Bałtyku. Do Zatoki Gdańskiej przybył okręt z Helsinek i następnie popłynął do Bornholmu. Jest to dłuższa wycieczka morska, bo trwa od 14 bm. do 4 września.

Postrzelony podczas kradzieży owocu

Tarnowo Podgórne. (Tel. wł.) W ub. tygodniu z piątku na sobotę zakradli się złodzieje do gosp. Józefa Gromadzkiego w Tarnowie Podgórnym, skąd skradli kilka centnarów zboża. Po drodze jeden ze złodziei wszedł do ogrodu p. Gromadzkiego na jabłko. Pilnujący w tym czasie sadow parobek p. Gromadzkiego Stanisław Kopaczewski strzelił do kradnącego owoc z browninga trafiając go w brzuch.

Jak się okazało, postrzelonym był dawny robotnik p. Gromadzkiego, zatrudniony u niego w charakterze szwajcara, niejaki Czesław Szynekowski, pochodzący z Grodziska Wlkp. Rannego przewieziono powózką do tułtejszego lekarza dra Jeszkego, który stwierdziwszy groźny stan z powodu przestrzelenia jelit zawiadził pogotowie ratunkowe (66-66), które zabrano postrzelonego w groźnym stanie do szpitala miejskiego w Poznaniu.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi
Dnia 28 bm. wywiezono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Mistrz piekarski Jerzy Cyrkler i owdowiła Wiktoria Ortlieb z domu Kedziorzanka w Wronczynie, pow. poz., urzędnik gospodarczy Wojciech Słupski w Sobocie, pow. poz., i Cecylia Kaczmarekówna; dekarz Michał Jankowski i Florja Stachowiakówna, fryzjer Antoni Kowalski i bufetowa Marianna Osńska; radiotechnik Marcin Skrzypczak i laborantka Irena Pindowska; kowal Izidor Buchholz i Agnieszka Ceglowska w Łeczycy, pow. poz.; referendarz w Urzędzie Skarbowym Józef Wyglądasz i Izabela Małolepsza, oboje w Gnieźnie; ślusarz Stanisław Brukiewicz i krawcowa Antonina Neumannówna; kucharz Józef Tarnowski i pokojowa Joanna Grossy; emeryt, sekret. pocztowy Józef Schwarz i hafciarka Czesława Wachowiakówna; ślusarz kolejowy Franciszek Gronowski w Jarocinie i ekspedientka Elżbieta Rosmiarek; robotnik Stefan Mikołajczak i Władysława Nowakowska.

Zgony

Dnia 30 bm. zapisano następujące zgony:
Agnieszka Adamczykówna z domu Kupczykówna, 72 lata; Eufemia Olyńska z domu Putynowska, 53 lata; Edward Bernard Skrzypczak, 4 mies., 13 dni, Michał Staszak, robotnik, 74 lata; Jadwiga Kaczmarekówna, krawcowa, 35 lat; Józefa Wernerowa z domu Cudakówna, 46 lat; Teresę Juraszową z domu Stroińska, wdowa, 77 lat; Maria Tajsznerówna, 3 mies., 8 dni; Danuta Maria Gałczyńska, 1 rok, 11 mies., 28 dni; Alfons Kozubowski, stolarz, 24 lata; Aleksander Jurkowski, em. maszynista kolej., 57 lat; Paweł Leutholdt, naczelnik Urzędu Skarbowego, 51 lat; Tekla Kowalakówna, bez zawodu, 24 lata; Regina Biernatówna, służąca, 24 lata; Maria Grabkówna z domu Piotrowiczówna, 45 lat; Jan Hankiewicz, mistrz fryzjerski, 55 lat.

DZIAŁ GOSPODARCZY

RYNKI PIENIĘŻNE I TOWAROWE

Pieniądz i papiery wartościowe

Tydzień ubiegły zaznaczył się na giełdach papierów wartościowych serią przemian i wahań, od pesymistycznych i zniżkowych do zlekka, zwyczajowych i optymistycznych. Większość giełd dała wyraz pewnemu polepszeniu nastrojów i ożywieniu w transakcjach. Rozmaite przyczyny charakteru gospodarczego i politycznego wpłynęły na poprawę sytuacji giełdowej. Z jednej strony, jak we Francji np. zarządzenia gospodarcze finansowe min. skarbu Bonnet'a spowodowały uspokojenie i dały asumpt do wzrostu transakcji, z drugiej znow, jak np. w U. S. A. i w Anglii, opóźnione zostały nastroje paniki w związku z sytuacją w Szanghaju i na terenie działań wojennych w Chinach północnych. Przeważa teraz zdanie, iż należy poczekać na dalszy rozwój sytuacji, która może w toku działań wojennych i zakulisowej akcji dyplomatycznej wielkich mocarstw ulec rozmaitym głębszym przemianom.

Na giełdzie nowojorskiej nastrój był z początku słaby, nierówny, później nastąpiła poprawa. Zanotowano większe ożywienie w transakcjach akcyjnymi przedsiębiorstw metalurgicznych i hutniczych, które poszły w górę. Kursy pożyczek polskich notowano w dniu 27 bm. następująco (w nawiasach cyfry z 20 bm.): 8 pct poź. Dillona 52.75 (54.125), 7 pct poź. stabilizacyjna 74.50 (75.375), 6 pct poź. dolarowa 58.50 (61.125), 7 pct poź. m. Warszawy 52.00 (54.50), 7 pct poź. śląska 53.00 (55.00).

Na giełdzie paryskiej zaznaczył się dodatnio wpływ dekretów min. Bonnet'a, co się ujawniło w poprawie kursów renty państwowej, akcji kolejowych, bankowych. Dokonywano też po wyższych nieco kursach transakcji z papierami zagranicznymi.

Na giełdzie londyńskiej pomimo niewielkich obrotów zaznaczył się lepszy nastrój, papiery wschodnio - azjatyckie nie uzyskały podwyżek kursowych, utrzymały się zwykłe kursy dla akcji amerykańskich i krajowych hutniczych.

Na giełdzie amsterdamskiej poprawa pogłębiła się i zatoczyła szersze kręgi. Zwykływały szczególnie akcje Philippsa, dalej akcje cukrowe, tytoniowe i kauczukowe. Utrzymana też zwykła kursu akcji przedsiębiorstw i plantacji w Indiach holenderskich.

Na giełdzie berlińskiej panowało w tygodniu sprawozdawczym dość znaczne ożywienie w transakcjach przy utrzymaniu kursach, poszukiwane akcje naftowe.

Na giełdzie brukselskiej ogólna poprawa, zwykła kursów akcji hut szklanych. Giełda wiedeńska wykazała ożywienie pomimo ujemnych wpływów giełdy budapeszteńskiej i praskiej, kursy w większości zostały utrzymane.

Na giełdzie budapeszteńskiej słaby ruch spora podaż akcji i tendencja zwykła kursów.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w zeszłym tygodniu następująco:

	23. 8.	24. 8.	25. 8.	6. 8.	27. 8.	28. 8.
Pszonica						
Warszawa	32,50	32,50	32,50	32,50	32,50	—
Poznań	31,00	31,25	31,50	31,50	32,00	32,00
Bydgoszcz	30,50	30,50	30,50	31,00	31,00	31,00
Łódź	—	—	33,00	—	—	—
Zyto						
Warszawa	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	—
Poznań	22,75	22,75	22,75	22,75	23,00	23,00
Bydgoszcz	23,25	23,25	23,25	23,25	23,50	23,50
Łódź	—	—	25,00	—	—	—
Jęczmień						
Warszawa	21,25	21,25	21,25	21,25	21,25	—
Poznań	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75
Bydgoszcz	18,00	18,00	18,00	18,25	18,25	18,25
Łódź	—	—	20,50	—	—	—
Owies						
Warszawa	22,50	22,50	22,50	22,50	22,50	—
Poznań	19,00	19,00	19,00	19,00	19,25	19,25
Bydgoszcz	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00
Łódź	—	—	22,00	—	—	—

Ubiegły tydzień zaznaczył się mocniejszą tendencją na światowych rynkach zbożowych. Jest to tym znamiennejsze, że od szeregu tygodni panowały na giełdach nastroje minorowe. Po ukończeniu zniw na półkuli północnej coraz większego znaczenia nabierają wiadomości o stanie zasiewów na półkuli południowej. A właśnie z Argentyny donoszą o trwającej czas dłuższy suszy, która na rozwój zasiewów oddziaływała fatalnie. Temu też — w pewnym stopniu — przypisać można wzmocnienie się kursów.

Na rynkach polskich sytuacja nie uległa poważniejszej zmianie. Na ogół panowała stabilizacja cen, wszędzie — zwłaszcza na zachodzie — z pewną skłonnością ku wyższym. Jeżeli porównamy różnicę poziomu cen obecnych z cenami sprzed roku, stwierdzimy bardzo silny skok w górę, silniejszy niż zagranicą, gdzie przy pszenicy wyno-

si on około 34 do 37 pct, a u nas 44 do 49 pct, w życie jeszcze silniej się to uwidoczni, różnica bowiem wynosi 60 do 72 pct. Dzisiaj płaci się (w Warszawie i Poznaniu) na kwintalu więcej: za pszenicę 10 do 10.50 zł, za żyto 8.50 do 10.50 zł, za jęczmień 3.50 do 3.75 zł, za owies 5.00 do 7.50 zł.

W cyfrach tych mieści się znaczna poprawa sytuacji naszych rolników — przynajmniej tych, którym nieurodzaj zaniechał nie dokuczył.

Bydło i mięso

Przebieg targu w minionym tygodniu na Targowicy Poznańskiej wykazał, że spód bydła i trzody, po okresie prac w polu, kiedy dostawa była niedostateczna, już ustabilizował się; spód okazał się bowiem normalny, zaspokajający zapotrzebowanie. Gdy w tygodniu poprzednim zwykływały tylko krowy, to w tygodniu ubiegłym zaznaczyła się tendencja zwykła w odniesieniu do bydła i świń. Bydło zwykło było o 2 zł na 100 kg. za wyjątkiem cen buhajów, przy czym były poszukiwane dobrze utuczone opasy, za które płacono nawet ponad notowanie. Ceny świń notowano wyżej o 2 zł do 4 zł za 100 kg. Zwykłe ceny, jaka zaznaczyła się natargowicy, uważać można za koniunkturalną.

Na rynkach krajowych panowała w minionym tygodniu analogiczna tendencja, jak na Targowicy Poznańskiej. Na najbliższą przyszłość nie przewiduje się poważniejszych zmian w kształtowaniu się cen. (az)

Masło

Na poznańskim rynku masła panuje nadal mocna tendencja. Wpływa na to zwykła cen na paszę oraz zwiększenie zapotrzebowania ze strony woj. centralnego i wschodniego, na których rynki wysła się w wielkich ilościach masło z Wielkopolski. Mocna tendencja również przyczyniła się do zwykłej cen, które utrzymują się obecnie na poziomie 3.60 zł za 1 kg. w detalu, podczas gdy jeszcze niedawno płacono za 1 kg. masła 3.40 zł. (az)

Jaja

Na skutek intensywnego eksportu z Wielkopolski i Pomorza na rynki zagra-

niczne, cena jaj uległa wyższości, wynoszącej 0.15 zł na 1 mendel, czyli obecnie cena za 1 mendel w detalu wynosi 1.20 zł. Eksport jaj kieruje się z Polski do Szwajcarii, Niemiec i Anglii. (az)

Miód

W roku bieżącym zbiory miodu w woj. poznańskim i pomorskim wypadły bardzo niejednolicie. W powiatach południowych i północno - zachodnich zbiory przedstawiały się wprost katastrofalnie. W innych powiatach zbiory były naogół średnie.

Ponieważ pszczelarze nasi rekrutują się przeważnie z matorolnych robotników i urzędników (nauczycielstwo), którzy stale lakną gotówki, dlatego rzucają oni natychmiast po zbiorach miód na rynki i tym tłumaczyć należy obecną wielką podaż tego artykułu.

Ceny miodu wahają się w zakupie od 200 do 250 zł za 100 kg., a w sprzedaży dedalicznej żąda się w sklepach od 2.80 do 3.00 zł za 1 kg.

Miody pierwszorzędných jakości, kontrolowane laboratoryjnie na czystość naturalną, jakie wypuszcza na rynek Składnica Miodu Wielkopolskiego Związku Pszczelarzy w Poznaniu osiągały hurtownie 280 zł za 100 kg., a w detalu 3.20 zł za 1 kg. (az)

Drzewo

Sytuacja w handlu drzewnym w stosunku do poprzednich miesięcy nie uległa zasadniczo większym zmianom. Ostatnio poprawa zanotowana pewne ożywienie, pozostające w związku z chylącym się ku schyłkowi sezonem budowlanym, kiedy to budujący pragną ukończyć swe prace przed zimą, ale nie przyczyniło się ono do znaczącego zwiększenia obrotów na rynku drzewnym. Ceny pozostają nadal bez zmiany, chociaż przypuszczalnie spodziewana jest zwykła, gdyż zapasy drzewa budulcowego są już na wyczerpaniu. (az)

Szkło

Wzmagające się zwykle co roku jesienne zapotrzebowanie przyczyniło się do zwiększenia obrotów na rynku szkła; jed-

KRONIKA GOSPODARCZA

Kupcy handlujący cukrem i solą w obronie swego bytu

Z kół zainteresowanego kupiectwa otrzymujemy poniższy komunikat: W tych dniach obradowali wspólnie kupcy hurtownicy i detaliści branży kolonialnej.

Głównym tematem obrad była sprawa cukru i soli. Postanowiono wszcząć energiczną walkę przeciwko wywyższaniu kupców handlujących cukrem przez Przemysł Cukrowniczy i solą przez Monopol Solny. Zwolano zjazd delegatów z całej bylejsz dzielnicy pruskiej do Poznania celem uchwalenia odpowiedniego protestu.

Warszawa, jak i większe miasta całej Polski, swój akces również już zgłosi-

ły, godząc się z góry na przygotowywany plan działania.

Jak się dowiadujemy, ma to być bardzo ostra forma protestu, celem położenia kresu wywyższeniu przez obie instytucje, które mimo kilku odezw i memoriałów nie raczyły przystąpić do udzielenia kupcom należnego im zarobku.

Jak wiadomo, przy 100 kg cukru zarabia detalista 2.40 zł brutto, przy 50 kg soli 30 gr. z czego pokryć musi wszelkie koszty handlowe, podatki, świadczenia socjalne i opakowanie.

Kalendarzyk podatkowy

We wrześniu płatne są następujące podatki:

Do 25 września zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za 1937 r. w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w sierpniu przez wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I — V kat., prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

do 15 września — druga rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za 1937 r. przez drobne przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe;

do 7 września — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w sierpniu rb.;

do 5 września — podatek od energii elektrycznej, pobranej przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 30 sierpnia rb.; do 20 września — tenże podatek, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni września rb.

Ponadto płatne są we wrześniu zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Z KRAJU

(k) **Sytuacja walutowa.** Na sobotnich giełdach walutowych jaskrawie wystąpiła tendencja, zanotowana już poprzednio, a mianowicie: zwykła dolara oraz idąca z nią w parze zniżka funta angielskiego. Przyczyny wzmocnienia dolara były już na tym miejscu oświetlane. Zaznaczyć należy, że decydują one również o osłabieniu funta, przy czym osłabienie to pogłębia-

nak zaznaczyć trzeba, że w stosunku do roku ubiegłego jest ono znacznie mniejsze. obroty są małe, ceny znacznie obniżyły się a surowce potrzebne do produkcji szkła oraz robocizna podrożały.

Sytuację pogarsza bardzo silna konkurencja, która powoduje sprzedaż szkła w 50 pct po cenie kosztów własnych a nieraz i poniżej. (az)

Cegła

Zapowiedź zniesienia ulg podatkowych dla nowych budowli oraz ograniczenie kredytów BGK, jakie faktycznie nastąpiło w bieżącym roku, przyczyniły się w znacznej mierze do osłabienia ruchu budowlanego; spowodowało to spadek cen cegły w granicach 5 — 10 pct. Obecnie ceny kształtują się następująco: 34 do 36 zł za 1.000 sztuk łówki, oraz 38 do 40 zł za tonówkę loco cegielni.

Na rynku prowincjonalnym obroty w handlu cegłą przedstawiają się bardzo różnie, ceny niejednolicie, zależą bowiem w znacznej mierze od warunków lokalnych i od odległości od cegielni. (az)

Mydło

Na poznańskim rynku mydła sytuacja przedstawia się obecnie znacznie gorzej, aniżeli w ubiegłym roku. Łączy się to ściśle z obniżką cen o 15 pct, jaka obowiązuje od 1 maja rb. Jakkolwiek ceny spadły tak znacznie, to jednak nie przyczyniły się do obniżki cen surowców, z jakich fabrykuje się mydło. Podstawowe surowce, jak: łój, kałafonie i kopre sprowadza się z zagranicy z wielkimi trudnościami, przydziały ich są małe, a w sferach miarodajnych, mówi się o jeszcze większych na przyszłość ograniczeniach w eksporcie tłuszczów potrzebnych do produkcji mydła. W takich warunkach położenie fabryk mydła jest bardzo trudne; swe zdolności produkcyjne wyzyskują one tylko w nieznacznej części. Zapotrzebowanie rynku pokrywają jednak w zupełności, tak, że nie potrzeba sprowadzać mydła z zagranicy; jeżeli pojawia się ono na rynku polskim, to w małych ilościach. Zakupy odbywają się tylko gotówkowo, wypłacalność jest naogół średnia. Obecny, nieco gorszy okres płatności tłumaczy się sezonem wakacyjnym, w którym klientela wyjechała, przyczyniając się do zmniejszenia obrotów sklepikarzy.

W ostatnim czasie mówi się dużo o konkurencji mydła gdańskiego. W Wielkopolsce popiera je przede wszystkim klientela niemiecka; gorzej natomiast sprawa ta przedstawia się na Pomorzu, gdzie mydło gdańskie cieszy się dużym popytem, jest bowiem tańsze od polskiego, mimo, iż jest produkowane z tych samych surowców co mydło polskie. Gdańsk otrzymuje surowce w większych przydziałach i po niższych cenach. Jest to objaw nienormalny, przeciwko któremu występuje przemysł polski. Trudno zrozumieć motyw, dla których rząd nasz tak dalece preferował w tym wypadku Gdańsk.

Konkurencji firm anonimowych firmy poznańskie się nie obawiają. Nie jest ona groźna, bowiem przydziały surowca otrzymują tylko większe firmy, a firmy anonimowe kupując surowce u handlarzy płać za nie drożej, więc siłą faktu po fałszywych cenach nie mogą sprzedawać swych wyrobów. (az)

Skóry i obuwie

Na światowym rynku skór surowych zaznacza się stała zwykła cen, którą powoduje słaba podaż z jednej a zwiększony popyt z drugiej strony. Wszystkie kraje przystąpiły obecnie do zakupów na sezon zimowy, toteż należy się liczyć z dalszą haussą.

Na polskim rynku surowiec skórný jest również bardzo poszukiwany i ceny zwykłyją z dnia na dzień. Właszcza skóry cielece na skutek wzmoczonego eksportu, wykazują tendencję mocno zwykłą.

Oczekuje się z naprężeniem aukcji skór surowych w Toruniu i w Poznaniu, z których pierwsza odbędzie się 7 września a aukcja w Poznaniu 9 września rb.

Na rynku skór garbowanych zanotować można znaczne ożywienie w hurcie. Garbarnie wyzbywają się z łatwością całej produkcji, zwłaszcza towar ciężki jest poszukiwany. Warunki sprzedaży znacznie obostrzone, niektóre garbarnie wysyłają zamówienia jedynie za zaliczeniem, wreszcie przynajmniej się bardzo niechętnie i to z terminem 45—60 dni; są oczywiście wyjątki, że przynajmniej się weksle 3-miesięczne.

W handlu detalicznym natomiast panuje wyjątkowa cisza, czas ogórkowy jest wyjątkowo dotkliwy dla skórników w bieżącym roku. Są to skutki zupełnego braku pracy w rzemiośle szewskim, które najwięcej odezuwa drożyznę skór. Niektóre garbarnie podwyższyły już ceny o 5 pct, na wrzesień jednak zapowiada się ogólna zwykła tak na skóry twarde, jak i na wierzchnie.

Handel obuwiami gotowymi przygotowywane się w całej pełni na sezon jesienny. Z wystaw zniknęły już ceny złożone na obuwie letnie, którego miejsce zajęły modele zimowe. Oczywiście, że obroty zależeć będą w dużej mierze od stanu pogody we wrześniu i w dalszych miesiącach jesieni. (Piljot).

Z ZAGRANICY

(z) **Zwykła na giełdzie paryskiej.** We francuskich kołach finansowych zwracają uwagę na znaczną poprawę w dziedzinie finansowej i kredytu publicznego we Francji, co się uwidoczniło w notowaniach giełdowych. Fakt ten ilustrują najlepiej następujące liczby. Francuskie długi państwowe wyrażają się obecnie kwotą 320 mld. fr. wartości nominalnej. Z początkiem zaś czerwca papiery te, średnio biorąc, warte były na giełdzie 63 pct nominalu, tj. ogólna ich wartość giełdowa wynosiła 200 mld. fr. Obecnie warte są one 77 pct nominalu, a ich ogólna wartość na giełdzie wynosi 247 mld. fr. W ciągu dwóch zatem miesięcy właściciele rent francuskich odzyskali prawie 47 mld. fr., czyli jak pisał dziennik „Paris”, w ciągu 50 zebrań giełdowych odzyskali okragło 50 mld. fr.

Krwawy ślad na arenie

Niezwykła tragedia miłosna, godna pióra wytrawnego pisarza i psychologa, wydarzyła się w Denver w stanie Colorado. Dwaj bliźnięta Henry i Tommy Charkey żyli ze sobą w idealnej zgodzie przez 30 lat życia. Od kołyski, poprzez lata złotego dzieciństwa, okres szkolny i studia uniwersyteckie spłotło się życie obu braci najszerzej miłością i wzajemnym zaufaniem. Po ukończeniu studiów razem poświęcili się praktyce adwokackiej i w Denver słynęli jako znakomici cywiliści.

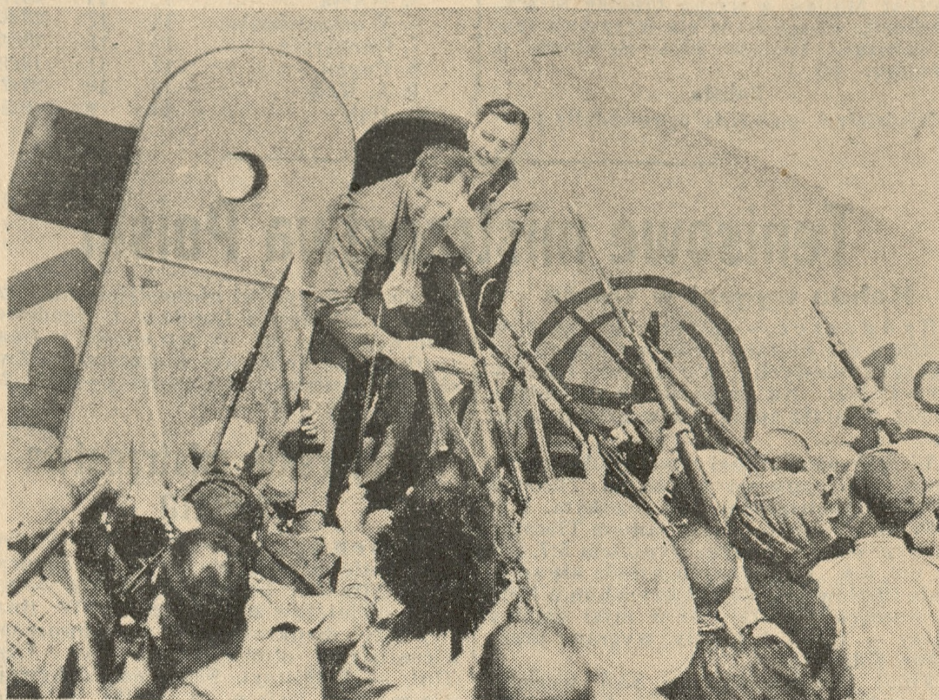
Obopólna miłość, która miała również swój wyraz w odnajmowaniu wspólnego mieszkania, została w pewien wieczór sierpniowy głęboko wstrząśnięta. Podczas gościnnego występu jednego z wielkich cyrków amerykańskich obaj bracia zakochali się w świetnej artystce Bessie Bolts. Nazajutrz stali się już gorliwymi adoratorami młodziutkiej cyrkówki, wykonującej na trapezach niezwykle ewolucje. Do hotelu, w którym zamieszkała Bessie, młodzi adwokaci przesyłali olbrzymie bukiety kwiatów, w ślad za którymi szły owoce, wina i prezenty. Panna Bessie, która ignorowała wszelkie okazywane jej objawy zainteresowania, tym razem jednakże nie mogła odrzucić poważnej propozycji małżeństwa. Trudny miała w swojej ręce wybór, tym niemniej postanowiła go rozstrzygnąć sprawiedliwie.

Tymczasem obaj bracia stali się zaciętymi wrogami. Rozeszły się ich drogi i dawna zażyła miłość przeobraziła się w nienawiść. W połowie sierpnia, kiedy odbył się pożegnalny występ w cyrku, w łóżach zasiadli znów Henry i Tommy Charkey. Z podziwem wpatrywali się w budzące grozę ewolucje drogiej i kochanej Bessy. Bessy tymczasem zawiśła na trapezie i spod kopuły cyrku swymi oczętami wpatrywała się w liczna rzeszę ludzką. Miał teraz nastąpić najefektowniejszy popis zręczności i odwagi. Nogi Bessy miały w powietrzu spleść się z dłońmi również zakochanego w Bessie akrobata cyrkowego Rusta. Tegoż wieczoru jednak Rust pracował na wysokości 80 metrów z niezwykle zdenerwowaniem. W pewnej chwili stracił watek skomplikowanej ewolucji, linę przerzucił w przeciwnym kierunku i sam zawisł nad płótnem cyrku. Ta sekunda bierności wystarczyła, by młodziutkie ciało Bessy, nie posiadające oparcia o dłoń Rusta, runęło w dół. Dech zamarł w oczach publiczności. Na arenie zasypała jasnym piaskiem, wykwił czerwony ślad krwi. — Dookoła zebrała się masa publiczności, a przywołany lekarz stwierdził rozbić czaszki. Z pośród otaczających Bessę tłumów wyrwali się dwaj, dobrze nam znani bliźniacy. Schylili się nad ciałem artystki, która w przedśmier-

telnym skurczu otworzyła oczy, rozejrzała się dookoła, a ujrawszy adwokatów, powiedziała im ostatnie już słowa: „Kochani bracia... połączcie się”.

Wśród śmiertelnej ciszy zgłosił życie młodej sławy cyrkowej. Na jej grobie

wykwił stos kwiatów, z pośród których przepięknie prezentował się wieniec, na którego szarfie wypisane były następujące słowa: „Naszej nieodżałowanej gwiazdzie cyrkowej — pojednani bracia”.

Wszelkie zachwyty i superlatywy za słabe są, by choć w części ocenić epokowe arcydzieło filmowe „Zaginiony Horyzont”. Premiera tego niezwykle filmu we wtorek, 31 sierpnia w kinoteatrze „Słońce”. Powyżej efektowna scena z filmu. ng 47 491

Królewski korpus czołgów

W słynnej szkole broni pancernej w Yarnborough (Anglia) odbyły się doroczne wielkie ćwiczenia „Królewskiego korpusu czołgów”. Na ćwiczenia te zaproszono również przedstawicieli prasy, którzy mogli zapoznać się z systemem natarcia piechoty i ze współdziałaniem czołgów i artylerii. Na terenie ćwiczeń umieszczono gęste zasieki płotu kolczastego, sztuczne przeszkody i labirynt okopów. Czołgi - olbrzymy pokonywały bez wysiłku wszelkie przeszkody terenowe, łamiąc i gniotąc paliki oraz rwąc druty. Jednocześnie artyleria wspierała, skutecznie posuwając się czołgi, osłaniając pociskami dymnymi punkty obserwacyjne nieprzyjaciela. Niekiedy czołgi posuwały się przez dziesiątki kilometrów pod osłoną obłoków dymnych. Punktem kulminacyjnym ćwiczeń była walka z nieprzyjacielskimi gniazdami oporu. Do głosu doszły umieszczone w czoł-

gach działka, armaty i karabiny maszynowe. — Dwa bataliony czołgów zwały się ze sobą i przyglądającym się dziennikarzom zdawało się już, że czołgi zostały zniszczone w zamieci ognia i żelaza. W tym momencie kierownictwo ćwiczeń przerwało dalszą bezkrwawą walkę, która nie pociągnęła za sobą żadnych ofiar, gdyż strzelano z naboju ślepych.

Jak opisuje w obszernym reportażu „Daily Mail” w boju uczestniczyły szybkobieżne, zwrotne czołgi obok kolosów i skomplikowanej konstrukcji. Czołgi dowódców batalionów, dowódców kompanii i nawet dowódców plutonów wyposażone są w stacje radiodławce. Dzięki temu wszystkie rozkazy wydawane były za pomocą radiotelefonu umożliwiając dowódcy porozumiewanie się na odległość do 2 km.

„El general de la radio“

Co wieczór o godzinie 22-ej przed mikrofonem radiostacji sewilskiej staje gen. Queipo de Llano. Na falach eteru płyną słowa i raporty z przebiegu całodziennych walk.

Spiker rozgłosił sewilskiej mowy spokojnym, matowym tonem. W obszerne informacje o najcięższych bojach wpłata interesujące uwagi, żywe komentarze, docinki i zgryźliwości, które już niejednokrotnie wytrąciły z równowagi przeciwników politycznych. Przy odbiornikach słucha generała cała Andaluzja. Ludność wsi i miasteczek polubiła swego wiernego spikera za jego optymizm, jędrność i dokładność informacji.

Sewilla — miasto cudów i rozkoszy — słynie na cały świat ze swych „toreros”

i wyrobów tytoniowych. Uroda, wdzięk i temperament złożyły się na zdrowe cechy wyróżniające mieszkankę Sewilli. Przyszły też one wraz ze swymi naturalnymi walorami do fabuły licznych oper i ope- rettek.

Walki o Sewillę opanowaną przez oddziały czerwone przeprowadził gen. Queipo de Llano na czele nielicznej garstki „carabineros”. Dysponując dziesięciokrotnie większym pułkiem w składzie 150 ludzi, potrafił śmiałym przedsięwzięciem uderzyć na miasto i opanować najważniejszy punkt śródmieścia — budynek pocztowy. W pobliżu placu San Fernando i wyniosłej dostojnej katedry starły się dwie jakże rozmaite siły wojskowe. Zwyciężyli powstańcy, opanowując stopniowo in-

ne dzielnice miasta. Przełomowym sukcesem, który utrwalił powodzenie, było wdarcie się do arsenału oraz magazynu broni. Mimo wrogich ataków i napływu licznych oddziałów robotniczych z Rio Tinto i Tharsis sytuację opanowali powstańcy. Z chwilą zaś, kiedy w skromnym studio znalazł się bohater sewilski, gen. Queipo de Llano i z wysokich masztów popłynęły spokojne rzeczowe uwagi, ludność uwierzyła i zaufała powstańcom, którzy wnieśli w świat chaosu i anarchii nowy zdrowy powiew wolności i porządku. Przekonanie to przede wszystkim utrwaliły co wieczór nadawane audycje, w których tak wybitną rolę odgrywa „El General de la Radio”.

Zamożna żebraczka

Dzięki przypadkowi udało się władzom policyjnym w Lyonie zbadać stan majątkowy jednej z tamtejszych żebraczek, mieszkających w schronisku miejskim. Przypadek ten bowiem wydarzył się podczas ataku serca, któremu uległa żebraczka na ulicy śródmieścia. Zabrana do lecznicy, została poddana szczegółowemu oględzinom i podczas zmiany zniszczonego ubrania wypadła z misternie zaszytej kieszeni sakiewka napelniona poważnym zasobem gotówki.

Żebraczka posiadała w obszernej portmonetce pieniądze, monety i banknoty francuskie, szwajcarskie, tureckie, jugosłowiańskie a nawet pakietek papierów wartościowych ogólnej wartości 120.000 franków. Władze policyjne po oceniu żebraczki przeprowadziły szczegółowe śledztwo z którego wynikało, że wielki majątek żebraczki jest dziełem prawie 30-letniego bytowania w najgorszych warunkach nędzy i biedy. Żebraczka przywykła do jałmużny, której też nie szczędzili jej łaskawi przechodnie i cudzoziemcy. Odtąd na własny rachunek została oddana do schroniska Czerwonego Krzyża, w którym znajduje się znośniejsze warunki bytowania.

Kelner rekordzista-głodomorem

Kelner w miasteczku serbskim Nowisad, Jovanicewic, postanowił ustalić jugosłowiański rekord głodówki. Jak postanowił, tak zrobił. Głoduje on już od 48 dni i w ciągu tego czasu stracił na wadze 30 kilo. Jeszcze dwa dni będzie głodował, aby osiągnąć pełnych 50 dni głodówki, co będzie istotnie rekordem światowym. Amerykanie na wieść o tym rekordzie zbledną z zazdrości, ile że U. S. A. jest ojczyzną wszelakich, najgłupszych nawet rekordów. Jovanicewic stał się już znakomitością, bo do Nowego Sadu zjeżdżają reporterzy i fotoreporterzy, którzy robią reklamę głodomorowi.

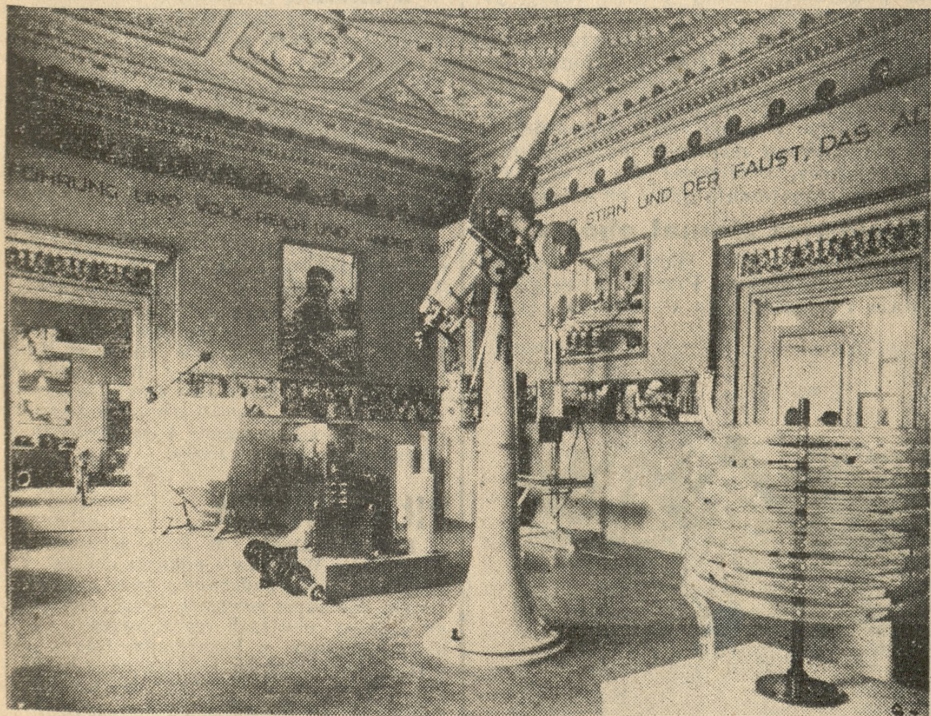
Odnalezienie cennych monet na wyspie Gotland

Pewnemu farmerowi udało się przypadkowo odnaleźć bezcenny zbiór srebrnych monet i przedmiotów. Przy kopaniu ziemi farmer natrafił na żelazny garnek, w którym znajdowało się srebrne berło, bogato pokryte ornamentem, sprzączka srebrna, szereg drobnych przedmiotów ze srebra oraz 103 monety srebrne i 91 sztuk innych monet. Największą wartość wśród odnalezionych przedmiotów przedstawia moneta pochodząca z m. Birka nad jeziorem Mälaren, miejscowości szwedzkiej, której ludność jedna z pierwszych przyjęła chrześcijaństwo. Jest to pierwsza moneta tego rodzaju odnaleziona w Szwecji. Zdaniem ekspertów, moneta ta była bita na początku IX wieku, jest zatem jedną z najstarszych monet skandynawskich.

Napróżno

— Mój drogi, pożycz mi 500 franków! Tylko na miesiąc! Mogłem oczywiście pożyczyć pieniądze od Dupont'a, ale ten cynik żąda 30 franków procentu!

— Proszę cię, oto trzydzieści franków na procenty — pożycz teraz 500 franków od Dupont'a! („Journal”)

W Wejmarze otwarta została wystawa precyzyjnych przyrządów i instrumentów, będących chlubą turyngskiego przemysłu szklanego.

Nad Kalkuttą w Indiach przeszła huraganowa burza, połączona z oberwaniem chmur. Miasto zostało zalane, a komunikacja odbywa się łodziami.

Warta - Cracovia 3:3 (3:0)

Obie drużyny zaprodukowały grę bardzo ładną i stojącą na dobrym poziomie. Warta w pierwszej połowie podyktowała ostre tempo, które jednak lepiej przetrzymali goście. Do przerwy bezwzględnie lepszą drużyną była Warta, która wystąpiła do spotkania tego bez Ofierzyńskiego, Fontowicza i Sobkowiaka, których zastąpili bramkarz młodzików Szulc, w obronie zagrali Hoedt, a w pomocy Dembiński. Cracovia natomiast grała w komplecie. Na wyróżnienie zasługuje u miejscowych przede wszystkim Twórz i Danielak. Szulc w bramce miał kilka ładnych momentów. Kryszkiewicz dobry tylko do przerwy. Dembiński grał za mało opiekował się Skalskim. W napadzie zasługuje na wyróżnienie prawa strona i Szerfke, który rozumnie kierował do przerwy atakiem. Lewa strona natomiast była słaba.

U Cracovii, która dopiero po przerwie zagrała dobrze, zasługują na wyróżnienie obrona, w pomocy Góra, który przeszedł jednak w 30 minucie do ataku, oraz Korbas i Szeliga. Z skrzydłowych lepiej mógł się podobać szybki Skalski.

Warta, która do przerwy prowadziła 3:0, pozwoliła w drugiej połowie gościom wyrównać. Nie świadczy to zbyt pochlebnie o taktyce zielonych i wywołało dużo niezadowolenia wśród licznie zgromadzonych widzów.

Pierwszą bramkę uzyskał w 16 min. Kryszkiewicz z około 40 m. Drugą bramkę strzelił w 22 min. Szwarc, trzecią w 35 min. Gendera.

Dla Cracovii pierwszą bramkę już w 4 min. strzelił Korbas, w 22 min. drugą Szeliga oraz w 40 min. znów Korbas. Sędziował p. Gruska ze Śląska.

Z uznaniem notujemy wywieszenie na tablicy przy wejściu na boisko składu obu zespołów, co pozwala widzom żywiej uczestniczyć w grze. Cracovia nadal pozostaje drużyną szabesgojów, nie może się obyć bez Grünbergów.

Wisła — Warszawianka 2:1 (1:1)

Warszawa — Drużyna gości odniosła zasłużone zwycięstwo nad osłabioną brakiem Jachimka i Martyny Warszawianką. Zastąpili nieobecnych Kosowski i Gwoździński.

Prowadzenie zdobyła w 13 min. Warszawianka przez Kniolę z podania Smocka. Wyrównanie uzyskał Artur w 30 min.

Po zmianie stron przewagę zyskała Wisła, uzyskując w 10 min. zwycięską bramkę przez Artura. Przewaga Wisły uwidoczniła się szczególnie w ostatnich dziesięciu minutach, kiedy to Warszawianka ograniczyła się już tylko do obrony. Sędziował wobec 2500 widzów p. Wardeżkiewicz. (c)

AKS — Garbarnia 0:0

Piorun na trybunie

Kraków — Drużyna bezwzględnie lepszą był AKS, jednakowoż atak okazał się nie w formie i nie mógł zdobyć zasłużonej zwycięskiej bramki.

W czasie gry przeszła nad Krakowem burza, przy czym jeden z piorunów uderzył w trybunę. W rezultacie porażonych zostało czterech widzów, a wśród nich znany hokeista Cracovii — Marchewczyk. Spotkanie sędziował p. Romanowski. Widzów 5 tys. (c)

O WEJŚCIE DO LIGI

POLONIA — BRYGADA 3:1

Częstochowa. — W spotkaniu o wejście do ligi, rozegranym w Częstochowie wobec 7 tysięcy widzów, warszawska Polonia pokonała miejscową Brygadę 3:1 (3:1). Polonia wygrała zasłużenie, mając prawie przez cały czas zdecydowaną przewagę i górując nad przeciwnikiem we wszystkich liniach. Bramki zdobyli: Nawrot, Szczepaniak i Kulla, a dla pokonanych Cichecki.

ŚMIGŁY — UNIA 1:0

Lublin. — W drugim meczu finałowym wileński Śmigły pokonał lubelską Unię 1:0 (1:0). Obie drużyny grały słabo. Decydujący o zwycięstwie punkt padł w pierwszej połowie z rzutu karnego, strzeżonego przez Skowrońskiego. Po przerwie Unia miała znaczną przewagę, której nie umiała wyzyskać. Widzów 3 tysiące.

W tabeli o wejście do ligi prowadzi zdecydowanie Polonia.

	gier	pkt.	st. br.
1) Polonia	2	4	4:1
2) Brygada	2	2	4:4
3) Śmigły	2	2	1:1
4) Unia	2	0	1:4

PIŁKA REZNA

Zawody w koszykówce o mistrz dzieln. jezyckiej dały następujące wyniki: K. S. M. M. Jeżyce — „Pentation” 53:24 (33:3). „Goplana” — „Sokol” Jeżyce 43:7 (22:4). „Pentation” — „Sokol” Jeżyce 42:9 (18:5). „Orleta” — „Goplana” 9:30 (6:12). K. S. M. M. Jeżyce — „Orleta” 39:11 (16:5).

TFNIS

Nieprawdziwe plotki o Jędrzejowskiej. Wobec pojawiających się wciąż w prasie wiadomości o rzekomym przejściu Jędrzejowskiej na zawodowstwo, korespondent P. A. T. w Nowym Jorku zwrócił się do Jędrzejowskiej z prośbą o wyjaśnienie. Polka była oburzona tymi plotkami i oświadczyła, że żadnych rozmów z menagerami nie prowadziła i nie prowadzi. Nie ma ona żadnego zamiaru porzucenia amatorsztwa i żadnych ofert w tej sprawie nie przyjmuje.

Pogoń — ŁKS 2:0 (0:0)

L w ó w — Łodzianie zaprezentowali się zupełnie nieźle, zwłaszcza do przerwy, kiedy byli drużyną zupełnie równorzędną. Po przerwie jednak zdecydowaną przewagę zyskała Pogoń, dla której prowadzenie uzyskał Matjas, a drugą bramkę strzelił Niechciol. Gospodarze nie wyzyskali rzutu karnego. Widzów 2000. Sędziował p. Sznajder. (c)

Tabela

Niedzielne spotkania wprowadziły pew-

	gier	pkt.	st. br.
1. A. K. S.	14	22	30:14
2. Cracovia	14	20	37:12
3. Ruch	13	18	28:16
4. Wisła	11	16	27:10
5. Warta	12	14	25:19
6. Warszawianka	14	12	23:35
7. Garbarnia	13	11	19:25
8. Pogoń	12	11	12:16
9. Ł. K. S.	13	10	27:27
10. Dąb	13	0	0:54

Tenisowe mistrzostwa Polski

Hebda wygrał w finale

Bydgoszcz — Jak przypuszczano, w niedzielę nie zdołano całkowicie ukończyć międzynarodowych mistrzostw tenisowych Polski. Na poniedziałek przełożone zostały ostatnie spotkania w grze mieszanej.

W grze pojedynczej panów dokończony został rano piąty set spotkania Tłoczyńskiego z Austriakiem Bavorowskim, który Polak wygrał 6:4 i tym samym Tłoczyński wygrał grę ogólnym wynikiem 5:7, 2:6, 6:2, 6:2, 6:4. Po południu odbyło się spotkanie finałowe między Tłoczyńskim a Hebda. Rozegrane zostały — w myśl umowy graczy — tylko dwa sety, wygrane przez Hebda 6:3, 6:2.

Finał gry pojedynczej pań wygrała bardzo łatwo Jugosłowianka Kovacs, bijąc młodą Niemkę Schilf 6:1, 6:1.

Również w grze podwójnej pań triumfowała Jugosłowianka, wygrywając wspólnie z Siodówną finałową grę z Zofią Jędrzejowską i Lilpopówną 4:6, 6:2, 6:2.

W grze podwójnej panów Austriacy Bavorowski i Redl wyeliminowali w półfinale Rumunów Badina i Schmidta 6:2, 6:2, 7:5, a reprezentacyjna para polska

Hebda i Tłoczyński niespodziewanie przegrała z Niemcami Lundem i Hendewerkiem 8:10, 4:6, 4:6. W ten sposób w finale spotkały się dwie pary zagraniczne. Zwyciężyli Austriacy Bavorowski—Redl 2:6, 6:1, 6:2, 6:8, 6:2.

Kolarskie mistrzostwa świata

Kopenhaga. — Na torze Oordrup odbyła się w niedzielę ostatnia konkurencja mistrzostw kolarskich świata — wyścig sprinterów-zawodowców. W finale zwyciężył dwukrotnie — ubiegłorocznego wicemistrza olimpijskiego Van Vlieta (Hol) — Belgijczyk Scherens, zdobywając mistrzostwo świata. Z walki o trzecie miejsce zwycięsko wyszedł Niemiec Richter, spychając Francuza Gerardin na czwarte miejsce.

Scherens odniósł sukces nielada, mistrzostwo zdobył bowiem po raz szósty z rzędu.

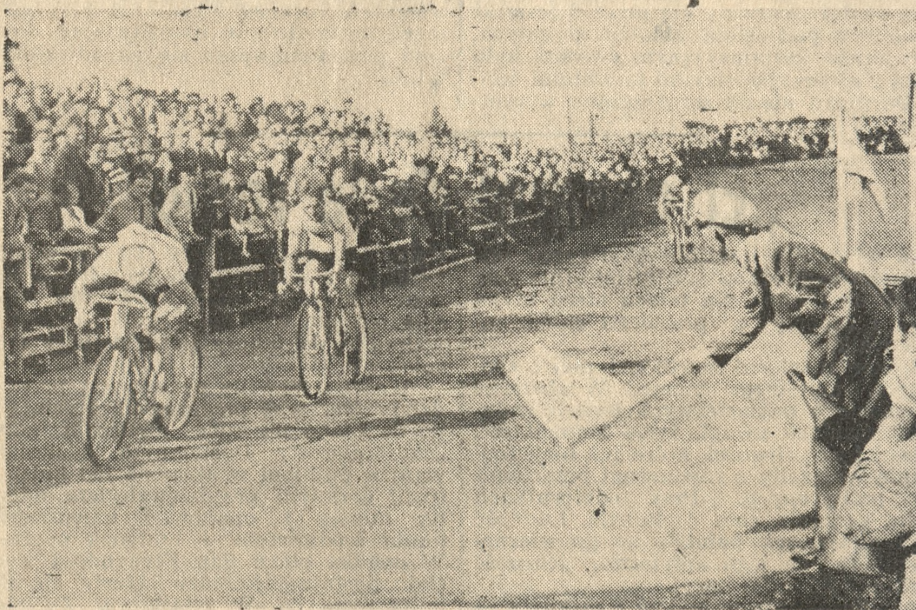
Zdobywca złotego medalu na ubiegłorocznej olimpiadzie Mertens odpadł w ćwierćfinale.

Wyścigi kolarskie K. S. „Stomil”

Na nowym żużlowym torze kolarskim K. S. Stomilu w Starołęce odbyły się w niedzielę wyścigi z udziałem klubów poznańskich oraz P. K. K. z Gniezna. Po defiladzie drużyn i losowaniu odbyły się przedbiegi na 1000 m dla zawodników z licencją i na karty wyścigowe. — Po 12 przedbiegach nastąpił bieg na 4000 m o mistrzostwo drużynowe toru, w którym

kańskim półgodzinnym parami zwyciężyła para Jankowiak i Kluj przebijając w pół godzinie 19200 m, 2) Nowak i Czajka 18900 m.

Na zakończenie p. dr Piotrowski honorowy prezes K. S. Stomil po przemówieniu wręczył zwycięzcom cenne nagrody. Publiczności zebrało się około 5000, co świadczy o wielkim zainteresowaniu. Z uzna-

Na mecie jednego z przedbiegów na 1000 m

zwyciężyła drużyna Z. S. w składzie: Jankowiak, Czajka, Nowaczyk i Kordasz w czasie 6 min. 20 sek., 2) Pozn. Tow. Cykl. i Motorzystów, 3) H. C. P. Finał odbył się po 6 międzybiegach i 4 półfinałach.

W finale biegu na 1000 m dla zawodników z licencją pierwsze miejsce zdobył Lange (HCP) w czasie 1:57.6 zdobywając tytuł mistrza torowego K. S. Stomil, 2) Baranek (Stomil), 3) Kluj (HCP).

W biegu finałowym na 1000 m dla zawodników na karty wyścigowe zwyciężył Bajer (HCP) 1:38.5 przed Bosickim (Stomil) 1:38.6.

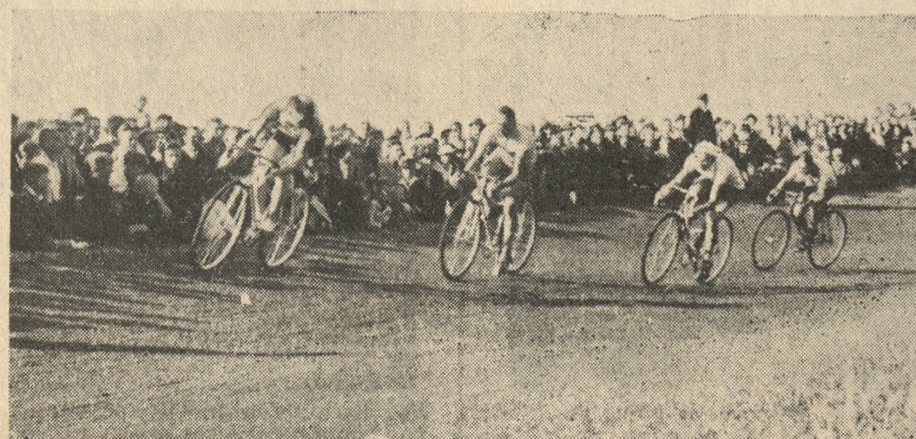
W ostatnim biegu dnia, biegu amery-

niem podkreślić należy piękne ramy, jakie całej imprezie nadali organizatorzy. — Publiczność sprawnie informowano przez specjalnie zainstalowane megafony. Cel imprezy, propaganda kolarstwa, został niewątpliwie osiągnięty.

W jednym z pierwszych przedbiegów uległ wypadkowi najlepszy kolarz Stomilu, Węclewicz, i wycofał się z dalszych rozgrywek. Startowało około 60 kolarzy.

Węclewicz złamał obojczyk

Jak stwierdzono, Węclewicz odniósł złamanie obojczyka. Przewieziono go do Szpitala Przemienienia Pańskiego. (kl)

Drugi od lewej Węclewicz na kilka chwil przed wypadkiem. Prowadzi Kluj.

Polacy ustąpili Francuzom puchar narodów

W szóstym dniu międzynarodowych zawodów hipicznych w Rydze odbył się najważniejszy konkurs o nagrodę prezydenta państwa dra Ullmanisa (tzw. puchar narodów). W zawodach startowały drużyny Polski, Francji, Szwecji i Łotwy. Po pierwszym przebiegu prowadziła ekipa polska, mając 24 pkt. przed Francją 20 1/2. Szwecja — 36 pkt. i Łotwa — 39 1/4 pkt. Po drugim przebiegu punktacje zespołów polskiego i francuskiego wyrównały się (po 44 pkt.). Komisja sędziowska wobec tego zarządziła decydującą rozgrywkę o pierwsze miejsce. Francuzi nie zgodzili się jednak na rozgrywkę, składając równocześnie protest przeciwko objazdowi jednej z przeszkód przez jeźdźców polskich. Protest został przez komisję sędziowską odrzucony, gdyż okazało się, że jury zezwoliło jeźdźcom na objazd tej przeszkody. Orzeczenie komisji zostało przez Francuzów uznane za niewystarczające, gdyż, jak się okazało, komisja, zawiadamiając wszystkie ekipy o zezwoleniu na objazd tej przeszkody, zapomniała uprzedzić o tym Francuzów. Kierownictwo ekipy polskiej nie chcąc dopuścić do zaostreżenia sytuacji, postanowiło wycofać się z konkursu i ustąpić Francuzom pierwsze miejsce i puchar narodów. Mimo, że winę za wynik nieporozumienie mogła ponosić jedynie komisja sędziowska. Wobec tego pierwsze miejsce przyznała komisja Francji.

Indywidualnie najlepszym jeźdźcą okazał się por. Komorowski, któremu też przyznano pierwszą nagrodę.

W ostatnim dniu zawodów odbył się konkurs o nagrodę ministra wojny. Zwyciężył por. Ozols (Łotwa) na Nargusie. 2) por. Chevalier (Francja) na Castaniette. 3) por. Komorowski na Zbiegu 2. Wszyscy trzej mieli po 4 punkty karne, decydowała różnica czasu. 4) por. Skulicz na Duncanie. 5) por. Rylke na Bimbisie. 9 i 10 miejsca zajęli Strzeszewski na Rysiu i por. Skulicz na Sztandarze.

Liga okręgowa PZOPN

WARTA 1b — KORONA 5:1 (2:1)

Poznań. — Początek spotkania nie zapowiadał tak wysokiego zwycięstwa gospodarzy. Przewagę zyskała bowiem Korona, uświadczając ją bramką, strzeżoną przez Gabryelowicza. Powoli jednak zieloni poczęli odzyskiwać stracony teren. Do przerwy Warta zdołała nie tylko wyrównać, ale uzyskać prowadzenie. Po przerwie Korona nie była już równorzędnym przeciwnikiem, tracąc trzy dalsze bramki.

Bramkami dla Warty podzielili się Nowicki (3), Gawron i Bilski.

H. C. P. i POLONIA 6:0 (3:0)

Spotkanie rozegrane na boisku w Główniej, zakończyło się niespodziewaną klęską beniaminka ligi. Polonia poza pierwszymi dwudziestu minutami grała bezplanowo. Chwilami trudno było uwierzyć, że to ta sama drużyna, która widzieliśmy przed kilku zaledwie tygodniami. Zawiodł nie tylko atak, ale i pomoc, a nawet obrona. Bramkarz w swej „gorliwości” wybiegał niemal na środek boiska, tymczasem piłki wpadały do pustej siatki. Bramki zdobyli: w dwudziestą minutę ze strzału karnego Narozny, pięć minut później efektywną bramkę strzelił Musielak, a trzecią Graczyński. — Po zmianie stron już w pierwszych sekundach piłkę w siatkę wbił Narozny, dwie dalsze bramki zdobywa Graczyński.

Publiczności, jak zwykle w Główniej, przeszło tysiąc osób.

LEGIA — POLONIA (Leszno) 4:0 (0:0)

Leszno. — Spotkanie wywołało dość duże zainteresowanie i zakończyło się stosunkowo pewnym zwycięstwem Legii. Gospodarzom wystarczyło siły tylko na pierwszą połowę, kiedy to gra była wyrównana. Legia wykazała znaczną przewagę techniczną, którą Polonia nadrobiła ambicją. Po zmianie stron poznańscy uzyskali wyraźną przewagę. Bramki dla nich zdobyli: Mikołajewski (2), Skowroński i Przybyłowicz.

Zawody lotnicze

L w ó w. — Wszystkie maszyny, biorące udział w krajowych zawodach lotniczych, przybyły w niedzielę na lotnisko lwowskie. Z powodu nieobliczenia wyników trzech ostatnich prób, dokonanych w Warszawie, tj. lądowania ze stojącym śmigłem, lotu na orientację i kotwiczenia samolotów, w tej chwili wyniki zawodów nie są jeszcze znane.

W niedzielę zakończyły się międzynarodowe zawody lotnicze „Złotem Littorio”. Składały się one z przylotu do Rimini, przy czym wszyscy uczestnicy startować musieli z lotnisk włoskich, oraz z trzech lotów okrężnych, z których ostatni etap liczący 435 km. odbył się w niedzielę.

Lotnicy polscy brali udział w zawodach na trzech aparatach typu R. W. D. 13. Dwie maszyny należały do Aeroklubu Lwowskiego, a jedna do Gdańskiego. Samoloty polskie odbyły wszystkie zawody bez żadnego wypadku. Klasyfikacja ogłoszona będzie w poniedziałek.

Skórzewski zwyciężył w Holandii. Zwycięzcą międzynarodowego lotu okrężnego w Holandii został ponownie Bernard Skórzewski. Drugie miejsce zajął Belgijczyk Pierre Schellekens. Zawody odbyły się w niezwykle niekorzystnych warunkach atmosferycznych, przy dużym zachmurzeniu i częściowo we mgle. Walka była bardzo zacięta.

PIŁKA NOŻNA

Polska — Dania. W dniu 12 września bawił będa w Warszawie piłkarze duńscy, którzy rozegrali międzypaństwowe spotkanie Polska — Dania. Spotkanie powyższe będzie trzecim z rzędu meczem obu tych reprezentacji. Pierwszy mecz, rozegrany w Kopenhadze 1934 r., zakończył się zwycięstwem Duńczyków 2:1. W drugim, odbytym roku ubiegłego również w Kopenhadze, w tym samym stosunku zwyciężyła reprezentacja Danii.

Na mecz w Warszawie uruchomione będą specjalne pociągi popularne z Krakowa, Katowic, Poznania, Łomży i Łodzi.

GIMNASTYKA

Świetny zespół gimnastyczny BUKHA w Polsce. Polski Komitet Olimpijski omawiał sprawę sprowadzenia do Polski na kilka występów w różnych miastach świetnego zespołu gimnastycznego ze słynnej szkoły Duciżycka Bukha.

Jak się dowiadujemy, pertraktacje o zespole powyższym zostały prawie ukończone, do wyjaśnienia pozostały jedynie niektóre szczegóły techniczne. Przyjazd zespołu duńskich gimnastyków przewidywany jest w okresie od 19 do 26 września rb., a występy miałyby miejsce w Warszawie, Poznaniu, Łodzi i Katowicach.

Z zespołami męskim i żeńskim przybędzie prawdopodobnie sam twórca nowego systemu gimnastycznego Bukha.

Przypomnieć warto, że Bukh stworzył specjalny system gimnastyki dla młodzieży wiejskiej oraz specjalną metodę gimnastyki sportowej. Metoda ta znana jest dziś w całym świecie. Ostatnie pokazy Bukha, demonstrowane w Berlinie w czasie ostatnich igrzysk olimpijskich, przyjmowane były z entuzjazmem.

KAJAKARSTWO

Doroczny długodystansowy wyścig Poznań—Puszczykowo — Poznań. na dystansie 32 km, odbył się w niedzielę ze startem i metą przy moście św. Rocha, zorganizowany przez Klub Kajakowy 28.

Niespodzianką było wycofanie się Sobieraja, który doznał skurczu żołądka. Na szczególne podkreślenie zasługuje zawodnik Wejszewski z KPW Pomorzania z Torunia (wicemistrz Polski), który widząc wypadek Sobieraja, nie tylko zatrzymał się, lecz próbował pomóc mu przez przeprowadzenie masażu żołądka. Przez to też Wejszewski stracił dużo czasu i uzyskał dużo gorszy czas.

Nagrodę przechodnią Klubu Kajakowego dla zwycięskiej osady dwóch seniorów zdobyły Wilki Morskie.

Wyniki przedstawiają się następująco: Kajaki wyścigowe jedyńki — juniorzy: 1) Rumię Tadeusz (Wilki Morskie 55:27, 2) Sieradzki J. (Tow. Mł. Sportów Wodnych) 55:53, 3) Galecki (Liga Morska i Kolonialna) 55:56. Seniorzy: 1) Majchrzak Stan. (TMSW) 3 g. 03:17, 2) Wejszewski Wacław (KPW Pom.) 3 g. 25:09 (wicemistrz Polski).

Kajaki wyścigowe dwójki — juniorzy: 1) Skrzypczak T. i Karasiewicz A. (KK 28) 48:17, 2) Nowakowski W. i Harema M. (TMSW) 49:58, 3) Garbark T. i Starzyński E. (WM) 51:37.

Seniorzy: 1) Wolniewicz J. i Zoelner Wal. (WM) 2 g. 56:16, 2) ApolinarSKI O. i Starzec Wojc. (Rogozński Klub Kaj.) 3 g. 05:24, 3) Kulczak T. i Sieradzki J. (KK 28).

LEKKA ATLETYKA

O rekord świata na 100 m. Przed kilkoma dniami amerykański sprinter Ben Johnson przebiegł dystans 100 m w czasie 10,2 sek — lepszym od rekordu świata. Wynik ten nie będzie jednak zatwierdzony, gdyż w czasie biegu wiał silny wiatr w plecy.

Na marginesie tego wydarzenia warto zanotować, że dotychczas już pięciu biegaczy uzyskało wynik 10,2, ani razu jednak wynik ten nie został zatwierdzony. Po raz pierwszy wynik taki uzyskał Amerykanin Paddock w r. 1925, następnie Meetcalfe w 1932 r., dalej — Peacock w 1935 r., Owens w 1936 r. i wreszcie — Ben Johnson. Wszyscy wymienieni reprezentowali barwy Stanów Zjednoczonych.

Wynik Paddocka, uzyskany — zresztą na dystansie 110 y (100 m i 58 cm) uznany został jako rekord St. Zj., nie został jednak przedstawiony do zatwierdzenia Międzynarodowej Federacji L. Atletycznej. Pozostałe cztery wyniki uzyskane były przy zbyt pomyślnym wietrze.

Obecny rekord świata, 10,3 sek., należy jednocześnie do szeregu zawodników. Są nimi: Willimas (Kanada), Tolan i Metcalfe (St. Zjedn.), Yoszioka (Japonia), Berger (Hol.), Owens (St. Zj.).

Reprezentacja Anglii rozegra na początku przyszłego miesiąca międzypaństwowe spotkania w Skandynawii, a mianowicie: 4 i 5 września przeciwko Finlandii, w Helsinkach, 7 i 8 września przeciwko Szwecji w Sztokholmie, 11 i 12 września przeciwko Norwegii w Oslo.

W skład reprezentacji wejdą z małymi zmianami ci sami zawodnicy, którzy niedawno pokonali reprezentację Niemiec. W drużynie angielskiej zabraknie jednego świetnego średniodystansowca Woodersona, który zrezygnował z udziału w reprezentacji.

W zawodach wewnętrznych „K. P. W.” uzyskano kilka dobrych wyników. W konkurencjach pań 60 m wygrała Strumpfówna (Ostrów) w czasie 8,3 sek., dysk — Skrzypnikówna 32,74 m. oraz skok wzwyż Tabaczka wynikiem 1,26 m. — Wśród panów Rutkowski (junior) wykazał wysoką klasę, uzyskując 11,4 sek. na 100 m i 6,59 m w dal, osiągając wynik lepszy od zwycięzcy w klasie starszej Maję, który skoczył 6,42 m. Bieg 1500 m wygrał Maczkowski w czasie 4:32,7. Wyniki Rutkowskiego kwalifikują go do udziału w mistrzostwach Polski juniorów, które odbędą się w dniu 5 września w Bydgoszczy oraz predestynują go do zdobycia mistrzostwa przynajmniej w jednej z tych konkurencji.

Międzynarodowe zawody w Grudziądzu odbyły się wobec 8 tysięcy widzów z udziałem reprezentacji Niemiec, która walczyła przed tygodniem w Warszawie, zawodników austriackich oraz Gdańska. Wyniki były następujące:

110 m pl. — Schellin (N) 15,7. Kula — Gierutto (AZS — Warsz.) 15,55. 800 m — Haman (N) 1,54. 100 m — Mathus (N) 10,9. 4×100 m — Niemcy 43,3. Wzwyż — Gehmert (N) 1,90. 2) Gierutto 1,80. 1500 m — Staniszewski (Warsz.) 4:09. 200 m — Mathus (N) 22,7. 2) Gudenus (Austria) 23,5. Trójskok — Ziebe (N) 14,58. 2) Hanke (Warsz.) 13,69. Młot — Więckowski (Sokół Bydg.) 40,09. 5000 m — Noji 15:27,2. 2) Lieck (N) 15:34,1. 3) Wirkus 15:07,2. 4×400 m — Niemcy 3:50,2.

Sokół — Gopłania 11:5

Sokół poznański rozpoczął sezon spotkaniem z Gopłanią - Inowrocław, rozegranym w niedzielę w cyrku Olimpia. Jakkolwiek forma zawodników pozostawała dużo do życzenia, to jednak jak na początek sezonu zadowoliła. Widać było, że drużyny do tego spotkania przygotowały się starannie. Zwłaszcza można to powiedzieć o drużynie Sokola, która nie miała grubszych niedociągnięć. Zawodnikom brak było jedynie rutyny, której rzecz zrozumiała po letniej przerwie nie mogli jeszcze zdobyć Organizatorzy dołożyli dużo starań, by pierwsza ta impreza wypadła jak najlepiej i zadowoliła licznie zebrana publiczność.

Zawody odbyły się w ośmiu walkach bez wagi ciężkiej, lecz z dwoma wagami piórkowymi. Wyniki przedstawiają się następująco:

W wadze muszej Czerwiński (S) ulega po zupełnie równej walce, a nawet technicznej przewadze, silniejszemu Ładzie II (G). Remis byłby słuszniejszym rozstrzygnięciem.

W koguciej Janowczyk (S) zwycięża wysoko Ładę I (G). Szybkości i orientacji Sokola nie mógł przeciwstawić skutecznie siłę fizyczną inowrocławianin, który za wolno się ruszał by mógł trafić Janowczyka.

Zamknięcie akademickich mistrzostw

Paryż. — W niedzielę zakończone zostały akademickie mistrzostwa świata. Ze względu na tragiczną śmierć szermierza francuskiego Wonalę, wszystkie uroczystości zamknięcia igrzysk zostały odwołane. Na masztach flagi na znak żałoby były opuszczone do połowy. Po zarządzeniu minuty ciszy, odczytano przez megafony decyzję rządu francuskiego, przyznającą zmarłemu złoty medal zasługi.

Ostatniego dnia odbyły się pozostałe konkurencje lekkoatletyczne. Polacy startowali w dwóch konkurencjach: w skoku

W pierwszej walce wagi piórkowej po zupełnie wyrównanej walce Goręczniak (S) remisuje z Marcejsiakiem (G).

W drugiej walce wagi piórkowej Rogalski (S) przywitany oklaskami, pokonał pewnie Krysiaka (G), mając od początku walki przewagę punktową. Powrót po 2 latach udany.

W lekkiej spotkali się Pela (S) i Niemczyk (G). Zawodnik Gopłanii zasympał gradem ciosów Sokola, który nietylko wytrzymał tempo, ale nawet przyspieszył, rozgrzewając się z rundy na rundę. W wyniku wygrał Pela wysoko na punkty.

W półśredniej Grzechowiak (S) niespodziewanie uległ na punkty Pierardowi (G). Pierard nie poprawił się wcale, a raczej się pogorszył.

W średniej Majchrzycki (S) wygrał pewnie ze słabym Stubem (S). Majchrzycki z początku walki pamiętał jeszcze o technice i punktowaniu, natomiast w drugiej i trzeciej rundzie dążył do nokautu i mając kilka razy na deskach przeciwnika, nie potrafił skończyć walki przez k. o.

W ostatniej walce w wadze półciężkiej Dankowski (S) pokonał po zacietej walce Leśniaka (G). Od początku do końca walki trwała ciągła wymiana ciosów, w której ostatnie słowo ma zawsze Dankowski.

W ringu sędziował p. Kubicki, na punkty pp. Kowalski i Pieszek. (mz)

Zwycięstwa Walasiewiczówny i Wajsówny

Monachium — W niedzielę odbyły się w Monachium wielkie międzynarodowe zawody lekkoatletyczne. Udział w nich wzięły Walasiewiczówna i Wajsówna. Występ Polek zakończył się pełnym powodzeniem. Walasiewiczówna startowała w dwóch konkurencjach, zajmując w obu pierwsze miejsce. Na 100 m Walasiewiczówna wygrała w czasie 11,9 w przedbiegu i 12 w finale. W skoku w dal Walasiewiczówna osiągnęła 5,80 m, zajmując również pierwszą pozycję. Mistrzyni Niemiec Kraus w ostatniej chwili wycofała

się zarówno w biegu na 100 m, jak i w skoku w dal, nie czując się widocznie na siłach do walki z Polką.

W rzucie dyskiem Wajsówna wygrała bezapelacyjnie, osiągając wynik 41,02 m. I w tej konkurencji nie doszło do pojedynku Wajsówny z Mauermayer, gdyż Niemka podobno nie zdążyła powrócić na czas z Paryża do Monachium.

Sensacją zawodów było poza tym zwycięstwo Niemki Steyer w biegu na 80 m przez płotki nad mistrzynią olimpijską Valla.

Zapaśnicze mistrzostwa Polski

Kozienice. — W obozie treningowym czołowych zapaśników polskich przeprowadzone zostały w niedzielę pierwsze krajowe mistrzostwa w walce wolnoamerykańskiej.

W poszczególnych wagach wyniki były następujące:

Kogucia: 1) Kuchta (Śląsk), 2) Rokita (Warszawa). Piórkowa: 1) Stawka (War), 2) Kulesza (Łódź). Lekka: 1) Świętosławski (War), 2) Neugebauer I (War). Półśrednia: 1) Hinz (Poznań), 2) Rejniak J. (War). Średnia: 1) Krymalski (Śl), 2) Samul (War). Półciężka: 1) Jakubowski (Ł), 2) Dąbrowski (War). Ciężka: 1) Kozerski (Warsz), 2) Piłczyk (Warsz). (c)

Piłka nożna

O mistrzostwo klasy A. Polonia II (Leszno) — Unia (Kościan) 2:1. Spotkanie odbyło się w Lesznie. KPW II — HCP II 3:2 (2:1). Gra odbyła się na boisku HCP. Warta II — Legia II 4:1 (0:1). Cybina — San 4:1 (1:1).

Z powodu ostrej gry obu drużyn sędzia wykluczył w drugiej części spotkania trzech graczy Sanu i dwóch graczy Cybiny. Na kilka minut przed końcem sędzia przerwał spotkanie z powodu do kompletowania drużyny S.w.n. Sędziował p. Kryszak. — Admira — Pogoń 2:1 (1:0). Zwyciężyła niespodziewanie Admira. Stella — Pentaton 2:1 (0:1). Niespodziewane a zarazem zasługujące zwycięstwo odniosła Stella, która grała bardzo ambitnie. (f)

Klasa C: Sokół — Warta 1:0 (1:0). Warta III — Unia II Kościan 4:2 (1:0). (f)

Niemcy — Estonia 4:1 (0:1). Spotkanie międzypaństwowe, w ramach turnieju o mistrzostwo świata, odbyło się w Królewcu wobec 16 000 widzów. W pierwszej połowie więcej z gry mieli Estończycy, dla których prowadzenie zdobył Siimenson. Krótko po przerwie Niemcy wyrównali i utrzymawszy przewagę do końca, uzyskali trzy dalsze bramki.

Ostrowia — K. P. W. 3:1 (2:1). Derby ostrowskie zgromadziły na boisku około 400 widzów. Ostrowia odniosła zasługujące zwycięstwo, górując nad swym przeciwnikiem techniką. Bramki dla zwycięzców strzelił: Szubert, Jagielski i Byzia. Punkt honorowy dla K. P. W. zdobył Kaźmierczak. (os)

W Katowicach odbyło się informacyjne zebranie delegatów klubów piłkarskich śląskich, którego założeniem było rozpatrzenie sytuacji i powzięcia uchwał przed zwołanym przez komisarza śląskiego OZPN nadzwyczajnym walnym zgromadzeniem. W zebraniu wzięły udział zaproszeni niektórzy członkowie b. zarządu śląskiego OZPN, którzy w trakcie obrad udzieliłi zgromadzonemu szereg wyjaśnień w sprawie stan-

wiska, jakie zajmują w stosunku do zarządu PZPN i nałożonych na nich kar.

W wyniku obrad, które naogół odznaczały się jednogłośnieścią poglądów wszystkich delegatów, powzięto następujące bardzo dobitnie charakteryzujące sytuację uchwały.

„Zebrani w dniu 28 sierpnia 1937 r. w Katowicach przedstawiciele śląskich klubów piłkarskich, reprezentujący 254 głosy uchwalają:

1) Nie przyjąć do wiadomości zawieszenia i ukarania członków b. zarządu śląskiego OZPN, wychodząc z założenia, że winni oni być przedtem wysłuchani, a następnie złożyć sprawozdanie przed plenum nadzwyczajnego walnego zgromadzenia śląskiego OZPN.

2) Stwierdzając, że zarząd PZPN nie przestrzega statutu przez niezwołanie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia śląskiego OZPN w terminie przewidzianym statutem i z zadaniem przez kluby śląskie porządkiem obrad.

3) Rozpisanie mistrzostw śląska bez uwzględnienia postulatów wysuniętych przez kluby uważamy za objaw szkodliwy sprzeczny z interesem śląskich klubów piłkarskich.

4) Domagamy się porządku obrad nadzwyczajnego walnego zebrania śląskiego OZPN w myśl postulatów wysuniętych przez nas 12 sierpnia 1937 r.

5) Domagamy się również dopuszczenia do obrad wszystkich b. członków zarządu śląskiego OZPN.

6) B. członkom zarządu śląskiego OZPN wyrażamy pełne zaufanie za słuszną obronę interesów piłkarstwa śląskiego.

7) W razie nie uwzględnienia wysuniętych wyżej postulatów, nie przystapiamy do mistrzostw, pozostawiając decyzję w tym względzie prawomocnym uchwałom najbliższego nadzwyczajnego walnego zgromadzenia śląskiego OZPN. Zaznaczamy przy tym, że plan rozgrywek rozpisany został przez komisarza śląskiego OZPN wbrew ostatniej uchwale dorocznego walnego zgromadzenia śląskiego OZPN, które postanowiło zmienić system rozgrywek.”

Sędziowie piłkarscy również przeciw PZPN. W Katowicach odbyło się wczoraj zebranie sędziów śląskiego okręgowego związku piłki nożnej.

W zebraniu wzięli udział przedstawiciele okręgu przemysłowego, brak było natomiast sędziów z okręgu rybnickiego i bielskiego. Przewodniczył p. Laband, — Postanowiono zaprotestować przeciwko karom, nałożonym na działaczy śląskich przez zarząd PZPN. Poza tym postanowiono zsolidaryzować się uchwałą śląskich klubów piłkarskich.

PIĘŚCIARSTWO

Warta — Astoria 10:6. Spotkanie odbyło się w największej sali bydgoskiej p. Kowalskiego. Sala wypełniona po brzegi. Sędziował w ringu p. Kugacz z Bydgoszczy, na punkty p. Lewicki z Torunia. W poszczególnych konkurencjach: waga musza: Bazarnik zremisował z Wypijewskim; kogucia — Wojtkowiak (A) zwyciężył na

punkty Sobkowiaka II; piórkowa — Frankowski zwyciężył w 3 starciu przez k. o. Wandzlewicza; lekka — Vogt przez techniczny k. o. pokonał Karaska; półśrednia Sobek (A) pokonał na punkty Welskiego; w średniej Florysiak zakończył spotkanie z Urbanakiem na remis; w półciężkiej wicemistrz Europy Szymura wygrał przez techniczny k. o. z Łuczka; wreszcie walka w wadze ciężkiej dała zwycięstwo Białkowskiemu wobec dyskwalifikacji Łukomskiego.

W dniu 8 października odbędą się w Berlinie międzynarodowe zawody pięściarskie, w których wezmą udział Polacy. Program walk przedstawia się następująco:

W wadze muszej walczyć będą: Kaiser (Niemcy), Bruss (Niemcy), Sobkowiak (Polska) i Enekes (Węgry).

W lekkiej: Nürnberg i Sonntag (Niemcy) oraz Kajnar (Polska).

W średniej: Murach i Henneckens (N), Garbarino (Włochy) i Tritz (Francja).

W średniej: Despaux (Francja) i Bonadio (Włochy).

W wadze ciężkiej spotkać się mają Niemcy Runge i Pietsch, oraz Węgier Nagy.

PLYWANIE

„Ostrowia” — „Astra” — Krotoszyn 193:123. Na pływalni miejskiej w Ostrowie odbyły się zawody pływackie między starymi rywalami, zakończone zwycięstwem gospodarzy. Widzów b. dużo. Poszczególne wyniki przedstawiają się następująco: 100 m klas. Kubacki (O) 1:32,1, przed Budzińskim i Wawrzyniakiem z Astry; 200 m kl. Kubacki (O) 3:23 przed Wawrzyniakiem (O) i Nowakiem (A). 100 m klas. pań Szczuraszekówna (O) 1:42,2 przed Grudziejówną i Paprzycką z Astry. 200 m dow. panów: Szpera (O) 3:14 przed Maciejewskim (O) i Budzińskim (A). 200 m klas. pań: Szczuraszekówna (O) 3:41,1 przed Ratajczakówną (O) i Grudzieniówną (A); 100 m dow. panów: Szpera (O) 0:16,9 przed Budzińskim I (A) i Maciejewskim (O); 100 m wznak panów: Budziński II (A) 1:33 przed Wawrzyniakiem i Tanasiem (O); skoki seniorów: Cieślak (O) 71,02, Szlachta (A) 64,72; skoki jun.: Chudy (A) 43,04, Cieślak II (O) 38,22. 5×50 dow. panów: Ostrowia 3:04,5, Astra 3:10,8. 3×400 zm. panów: Ostrowia 4:34,1, Astra 4:39,9. (os)

Długodystansowe mistrzostwo Polski, na dystansie 5 km odbyło się w niedzielę w Bydgoszczy. U pań zwycięstwo odniosła Szumiłowska (Sokół, Grudziądz) w czasie 2 godz. 03,10, lepszym od dotychczasowego rekordu okręgowego. U panów kolejność była następująca (startowało 12, ukończyło 10): 1) Kłak (Polonia, Warszawa) 1 g. 45:38, 2) Szczwiegelski (Pol) 1 g. 48:07, 3) Meglicz (Cracovia), dotychczasowy mistrz Polski, 1 g. 49:16,6. 4) Stankiewicz (Wilno), 5) Łeczycki (Polonia).

14 nowych rekordów Pomorza. W niedzielę w bydgoskiej pływalni garnizonowej odbyły się pływackie zawody ztrzech miast pomorskiego okręgu. Atakowano dotychczasowe rekordy Pomorza. Próba udała się aż w 14 wypadkach. Organizacja, działająca naogół sprawnie i zasługująca na szczerą pochwałę, spoczywała w rękach komisji pływackiej Sokola III z p. Władysławem Woźniakiem na czele.

50 m styl dowolny — Górzynski (KPW-Pomorzanie z Torunia) ustalił nowy rekord Pomorza w czasie 28,8 s.

100 m styl dowolny — 1) Górzynski 1 m 7 s (nowy rekord).

200 m styl dow. 1) Górzynski 2:46.

300 m styl dow. Górzynski 4:23,8 — nowy rekord.

400 m styl klas. — 1) Marchlewski (W. K. S.-Grudź.) 1:28,5 — nowy rekord.

200 m styl klas. — Dobucki (KPW-Pomorzanie) 3:20,9 — nowy rekord.

500 m styl klas. — 1) Żółkiewicz (Sokół-Bydg.) 9:59,3 — nowy rekord.

100 m wznak — 1) Jur (WKS-Grudź.) 1:28,3 — nowy rekord.

200 m wznak — 1) Jur 3:16,2 — nowy rekord.

400 m wznak — Smoliński (Sokół-Bydg) 7:10 — nowy rekord.

4×100 m styl klas. — WKS-Grudziądz 6:21,6 — nowy rekord.

3×100 m styl zmienny — Sokół-Grudziądz 4:25,2.

Panie: 5×50 m styl dow.: Sokół Grudziądz 3:58,7 — nowy rekord.

200 m styl dow.: J. Brendłówna (Sokół-Grudź.) 3:26,1 — nowy rekord.

400 m styl klas.: Szumiłowska (Sokół-Grudź.) 7:56,2 — nowy rekord.

200 m wznak: U. Brendłówna (Sokół-Grudź.) 4:05,4 — nowy rskord.

W ramach powyższych zawodów odbyły się również biegi dla młodzieży żeńskiej i męskiej oraz chłopców do 14 lat.

Wl Kl S. Poznań: Reprezentant Gniezno 152:136.

100 m styl dow. — 1. Sikora (W. K. S.) 1:12. 2. Madajewski (W. K. S.) 1:21,1. 3. Stephan (Gn) 1:13,7.

400 m styl dow. — 1. Sikora (WKS) 6:12. 2. Stephan (Gn) 6:20. 3. Budziński (WKS) 6:43.

100 m styl klas. — 1. Matecki (WKS) 1:31. 2. Szymański (WKS) 1:32,5. 3. Górnies (Gn) 1:35,5.

100 m w znak — 1. Matecki (WKS) 1:31. 2. Gajewski (WKS) 1:32,9. 3. Szymkowiak II (Gn) 1:35,9.

50 m styl. dow. chłopców — 1. Gajewski (WKS) 35,4. 2) Menryka I (Gn) 38,6. 3) Mendyka II (Gn) 41.

50 m styl klas. — 1. Chlebanowski (Gn) 44,2. 2. Jurasek (Gn) 45,6. 3. Iślewski (WKS) 47.

100 m styl. klas. pań — 1. Kaźmierczakówna II (Gn) 1:55,6. 2. Kaźmierczakówna I (Gn) 1:59. 3. Rossadzianka (WKS) 2:15,4.

100 m w znak — 1. Kaźmierczakówna I (Gn) 1:42,5. 4) Rossadzianka (WKS) 2:11,2.

3 × 100 styl zm. panów 1. W. K. S. 4:25. 2. Gniezno 4:32.

Skoki — 1. Szalaly (Gn) 56,62. 2. Lesicki (WKS) 44,63. 3. Engler 29,72. (br)

„Opieka” niejako domem macierzystym dla Polaków z zagranicy

Licznie przybywające wycieczki pielgrzymki rodaków naszych z Francji do Polski nabierają szczególnie uroczystego charakteru w ramach niezwykle opieki roztoczonej nad nimi przez zarząd główny „Opieki Polskiej nad Rodakami na Obczyźnie”. Prawdziwa mobilizacja serdecznej gościnności polskiej. Mobilizacja z inicj. „Opieki” tej niezmiernie zasłużonej organizacji. Trzeba być na głównym dworcu poznańskim, trzeba stanąć w szeregach „pogotowia oczekiwania” oraz „pogotowia przyjęcia” pod egidą „Opieki”. Długie pociągi nadjeżdżają od stacji granicznej w Zbąszyniu. Orkiestra wita przybywających hymnem narodowym i rzewną a krewką melodią, barwy sztandarów narodowych spowijają ich dusze i serca: Poznań przyjmuje polskich swych braci. Ramiona „Opieki” obejmują ich najgościnniej w imieniu najserdeczniejszej Polskiej Macierzy. — Wszystka idealna bezinteresowna życzliwość polska wybiega naprzeciw braciom i siostrzom jednej Matki-Polski!

A gdy po wypoczynku 3-tygodniowym na ojezycznej ziemi wracają nasi rodacy na swoje posterunki pracy, to i wtenczas nie zbraknie „Opieki” przy przyjeździe. Tęże w ub. sobotę w biurach „Opieki” całe szeregi działaczy polskich we Francji z swoimi zasłużonymi duszpasterzami na czele przychodzili na pożegnanie. I tak odwiedzili „Opiekę” — ksiądz Szewczyk, dyrektor wielkiego Związku Bractw Różańcowych we Francji, ks.ks. profesorowie Gajdzik i Dudek. Dalej naczelne prezeski Związku Polek: z Lille p. Konopczyńska i p. Browarczykowa z Belgii, przewodnicząca rodzin b. wojskowych p. Ciszewiczowa i przewodnicząca poszczególnych okręgów z całej Francji pp. Hetmanowa, Hadasowa, Matuszakowa, Muszyńska, Stasińska, Ślaska, Osmańska i inne.

Dzielne te kobiety przemawiały z wielką mocą o swych zmaganiach w walce o zachowanie najświętszych ideałów katolickich i narodowych wśród toczącej się fali komunizmu w sferach robotniczych we Francji. Przysięgały czuć w swoich rodzinach, by nie wciągnięto je w szeregi bolszewizmu. Cześć kobietom Polkom, których nie łamie twarda walka!

Późną nocą opuścili nasi drodzy goście Polskę w liczbie 2500 osób pociągami o godz. 1, 2 oraz 5. Odjeżdżali hojnie obdarowani przez „Opiekę” Polską nad Rodakami na Obczyźnie” materiałem oświatowym, bo dla każdej o-

soby przygotowano komplet książek i czasopism, w ogólnej liczbie 7 tysięcy czasopism i 5 tysięcy książek.

Pielgrzymka z Polski u ks. kard. Verdier

W przejeździe do Lourdes, Lisieux itd. zatrzymała się w Paryżu pielgrzymka kapłanów polskich, której przewodniczył J. E. ks. biskup Tomaka, sufragan przemyski. Pielgrzymka pierwsze swoje kroki skierowała do pałacu arcybiskupa paryskiego ks. kardynała Verdier. Na wstępie Jego Eminencja wyraził swoją wielką radość z przybycia gości, po czym ks. biskup Tomaka wygłosił przemówienie w języku łacińskim, w którym m. i. dziękował za sympatię, jaką Ks. Kardynał otacza naród polski i polskie duchowieństwo, pracujące duszpastersko w jego diecezji.

Na przemówienie ks. biskupa Tomaki odpowiedział ks. kard. Verdier bardzo serdecznie. Powtarzał, że pobyt w Polsce, z racji Kongresu Chrystusa Króla w Poznaniu, przyniósł mu dużo bogatych przeżyć. Podziwiał przede wszystkim pobożność polskiej ludności, która w przeciwieństwie do francuskiej silnie stoi przy wierze swych ojców. Wyraził jednak nadzieję, że i we Francji, po przemianach społecznych nadejście era większej i głębszej religijności, w co pozwala nam wierzyć odbyty niedawno kongres francuskiej młodzieży robotniczej (JOC). Po przemowie spędził Ks. Kardynał chwilę czasu na rozmowie z księżmi polskimi, witając każdego z osobna. Na zakończenie przedstawił pielgrzymkę J. Em. ks. kardynałowi Tisserantowi, którego polscy kapłani z ks. biskupem Tomaką również serdecznie powitali.

Żegnał ich były zasłużony duszpasterz we Francji ks. prob. Garstecki z Winiar, żegnali ich przedstawiciele „Opieki Polskiej” z sekretarzem generalnym p. Anną Smoczyńską na czele.

Cześć organizacji, która ideowością swoją szerzy szczerą „realny” idealizm polski.

Przed wyjazdem do Lourdes odprawił ks. biskup Tomaka mszę św. w kościele polskim w Paryżu. Na nabożeństwo przybyli liczni rzesze Polaków, do których Ks. Biskup wygłosił przemówienie, zachęcając wszystkich do silnego trwania przy wierze ojców. Wspominał także o doknującym się w Polsce odrodzeniu religijnym, czego dowodem są ostatnie pielgrzymki gromadnie młodzieży akademickiej, nauczycielstwa, robotników, ziemianstwa itd. do Częstochowy. Ksiądz Biskup wykazywał na zakończenie swego przemówienia, że naszym największym bogactwem, o które szczególnie troskać się powinniśmy to przede wszystkim wiara. Wszystko inne przejdzie, ale wiara przygotowuje dla człowieka wartości, nigdy nieprzemijające. (KAP)

Kinoteatr „SŁOŃCE” Kinoteatr

Dziś w poniedziałek, poraz ostatni
przepiękny film życiowy

SZESNASTOLATKA

Sabine Peters - Lil Dagover -
Karol Schönböck

Ostatnia sposobność podziwiania
tego wspaniałego filmu!!!

ng 47495

Bilans światowej wystawy prasy katolickiej

Komitet centralny światowej wystawy prasy katolickiej w Watykanie ogłosił ostatnio sprawozdanie. Wyniki osiągnięte świadczą o pełnym powodzeniu wystawy pod każdym względem i dodatności jej bilansu. Inicjatywa urządzenia światowej wystawy prasy katolickiej wyszła od „Osservatore Romano”. W 1934 r. przystąpiono do przygotowań. Trwanie wystawy przewidziane było na okres półroczny, który następnie przedłużono o dalsze pół roku, czyli do końca maja 1937 r.

Urządzona w słynnym „Cortile della Pigna” Bramantego wystawa zajmowała obszar 7,760 m kw., a pojemność zabudowań wynosiła 50,938 m sześć. Dla zobrazowania rozmachu konstrukcji budowlanych wystawy, niechaj posłuży taki szczegół, jak zużycie w tym celu 390,000 kg żelaza, a do wykonania prac 3,100 dni roboczych.

W wystawie wzięło udział 45 państw europejskich i amerykańskich, 53 okręgi misyjne w Azji, Afryce i Oceanii, skąd materiały na wystawę dostarczyły Kongregacje Rozkrzewiania Wiary i Kościoła Wschodniego, następnie 34 zakony i zgromadzenia religijne, wszystkie krajowe ośrodki Akcji Katolickiej, szereg instytucji i uniwersytetów katolickich, wreszcie francuska „Bonne Presse”, Międzynarodo-

we Biuro Kinematografii Katolickiej itd.

W 72 salach wystawowych okazanych było, na przestrzeni 1 kilometra — 11,794 wydawnictw prasowych, ponadto liczne wykresy, zestawienia statystyczne, ilustracje, historyczne egzemplarze pism etc. etc. Wystawa była otwarta w ciągu 384 dni. Zwiedziło ją 82,738 osób. Do księgi pamiątkowej wystawy wpisało się 637 wybitnych osobistości, w tym 43 kardynałów, 461 biskupów, szereg książąt, mężów stanu itd. Ponadto odbyły się z okazji wystawy liczne kongresy, konferencje, zebrania itp., jak np. Kongres Tomistyczny, Kat. kongres dla rozpowszechniania radia, a przede wszystkim międzynarodowy kongres dziennikarzy katolickich. Wreszcie wygłoszono szereg odczytów o prasie katolickiej w poszczególnych krajach, w tym również o polskiej prasie katolickiej. W specjalnej sali kinematograficznej demonstrowano na 86 seansach szereg filmów — związanych z prasą katolicką. Wystawa watykańska została upamiętniona wydaniem 8 seryj specjalnych znaczków pocztowych oraz medalu papieskiego.

Ojciec św. w dowód uznania oraz dla wyrażenia swego szczególniejszego zadowolenia z wyników wystawy, na-

IWONICZ-ZDROJ

od 21 sierpnia rozpoczął III sezon jesienny poleca ryczałtowy pobyt z kuracją 3 tygodnie **zł 153,-** Zadzajcie prospektów. Bezpśrednio wagon Poznań - Iwonicz ng 47 788

dał członkom Komitetu Centralnego wystawy oraz szeregowi bliźszych współpracowników w tym przedsięwzięciu papieski medal pamiątkowy XVI roku pontyfikatu swojego. Poza szczegółowym katalogiem-przewodnikiem po wystawie, wydanym w językach włoskim i francuskim został sporządzony naukowy opis wystawy przez dra De Gasperi, wydany nakładem Kat. Instytutu Prasy w Mediolanie. Jak wynika z powyższego streszczenia sprawozdania Komitetu Centralnego, bilans światowej wystawy prasy katolickiej jest wybitnie dodatni, a cel tego potężnego przedsięwzięcia został w pełni osiągnięty. (KAP)

Lekarz o sile i znaczeniu żywej wiary

Długoletni dyrektor kliniki uniwersyteckiej w Erlangen, prof. dr Müller, tak wyraża się o sile żywej wiary i modlitwy:

„My, lekarze, nie możemy nie dostrzec, chociaż byśmy holdowali światopoglądowi materialistycznemu albo filozofii naturalnej, jaką potęgą jest wiara i modlitwa. Uważam, że dzięki się choremu wielka krzywda, jeżeli ze strony lekarza spotyka się czymś, co wiarę jego podważyć może. Lekarz musi sobie zdawać sprawę z tego, że żadna etyka naturalna nie może zastąpić tego hartu duszy, jaki daje wiara.

Historia uczy, że kiedyś zawody lekarza i kapłana pozostawały w ścisłym ze sobą związku. Z biegiem czasu funkcje rozdzieliły się, tym nie mniej nie możemy zrezygnować z dostarczania chorem tej najgłębszej pomocy duchowej.”

O służbie siostr miłosierdzia ten sam lekarz tak się wyraża:

„W wielu wypadkach, gdy my, lekarze, nie już pomóc nie umiemy, one jeszcze umieją chorych pocieszyć, cierpliwość i nadzieję, ochotę do życia, co więcej, nawet gotowość na radosną śmierć obudzić.

Chrześcijaństwo, które tak dobitnie, jak żadna inna religia, miłość bliźniego, a więc i opiekę nad chorymi nakazuje, powierzyło pieczę nad chorymi kobietom. Ona z pełnym poświęceniem oddała się w służbę cierpiącym, a to zobowiązuje nas, lekarzy, do odnoszenia się do ciężkiej i pięknej pracy siostr miłosierdzia z jak najgłębszym zrozumieniem.” (KAP)

Honor

Karol ks. de Bourbon, popadłszy w niełaskę króla francuskiego Franciszka I (1515—1547), knuł przeciw swojemu monarchicznemu. W porozumieniu z angielskim królem Henrykiem VIII i cesarzem Karolem V miał zamiar utworzyć pod swoim berłem duże niepodległe państwo, wykrojone z królestwa francuskiego.

Spisek wykryto. Karol ks. de Bourbon z piętnem zdrajcy musiał uciec za granicę. W Madrycie przyjął go i zaszczytami obśypał cesarz Karol V (zarazem król hiszpański). Mimo to margrabia de Ville-na, któremu cesarz polecił ugościć Bourbona w swoim domu, oświadczył cesarzowi, że spełni wprawdzie wolę swojego władcy, ale potem podpali dom, którego progi przestąpił zdrajca ojczyzny. (Z Morawski: „Sacco di Roma”). (x.)

Parowiec rybolówczy s/s „Adam”

należący do floty pierwszego polskiego przedsiębiorstwa tralowego dalekomorskiego p. n. T-wo Dalekomorskich Polowów „Pomorze” Sp. z o. o. w Gdyni Port Rybacki, tel. 30-55, złowil ogromną ilość śledzi i innych ryb dalekomorskich jak, sole, heilbuty, makrele, łososie morskie, merlany itp. Świeże śledzie i wsp. inne ryby morskie, jak też zasolone na statku śledzie i ryby oferowane są Sz. Odbiorcom po b. korzystnych cenach, już od chwili wyładunku s/s „Adam” a więc od wczesnego rana poniedziałku 30. bm.

Sprzedaj ryb z połowu T-wo „Pomorze” na Poznań prowadzi f.a: Przemysł Rybny W. Sentkowski, Poznań-Zawady. ng 48 657

Stanisław Madai

zakończył swój pracowity żywot w 76 roku życia po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., dnia 28 sierpnia 1937 r. Msza św., po czym pogrzeb odbędzie się dnia 1 września o godz. 9-tej z kościoła parafialnego w Buku, o czym zawiadamiają

strapieni

żona, dzieci, wnuki i prawnuki

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Specjalne autobusy oczekiwać będą Poznań, Marsz. Focha 28 godz. 7.30

zg 27 677

W niedzielę, dnia 29 sierpnia 1937 r. o godz. 20, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy i nigdy niezapomniany troskliwy ojciec, brat, szwagier, stryj i wuj, ś. p.

Józef Skoracki

przeżywszy lat 50. Eksportacja zwłok z ul. Kościańskiej w czwartek, dnia 2 września o godz. 8.45 do kościoła parafialnego na nabożeństwo żałobne, po czym złożenie zwłok do mogiły, o czym donosi

w nieutulonym żalu i smutku pogrążona

żona z dziećmi i rodzina.

ng 47 855
Śmigiel, Leszno, Poznań, Szamotuły, Krobica, Września, Tezew, Piaski, w sierpniu 1937 r.

Dnia 30 sierpnia 1937 r. o godz. 7-ej. zasnął w Bogu, po długich, ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, ukochany ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Dr Walenty Żuralski

b. lek. powiat.

przeżywszy lat 79. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 2 września br. o godz. 16 z domu żałoby, ul. Marsz. Focha 60 na cmentarz św. Marciński przy ul. Bukowej. nabożeństwo żałobne odprawi się w piątek, 3 września o godz. 10 w kościele M. B. Boł. na Łazarzu.

Pg 29 634-35,10

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, syn i rodzina.

Poznań, 30. 8. 1937.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Zakład Pogrzebowy Bracia Nowak, Poznań, pl. Nowomiejski 10, tel. 10-46.

W niedzielę, dnia 29 sierpnia 1937 roku, po długich i ciężkich cierpieniach, rozstał się z tym światem, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy mąż, ojciec, brat, szwagier, wuj i stryj, ś. p.

Wacław Gizewski

w 60 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 1 września br. o godzinie 17 z domu żałoby, o czym zawiadamiają

w ciężkim smutku pogrążeni
żona, dzieci i rodzina.

Kruszwica, Miłosław, Inowrocław, Januszkowo, Poznań, Kowalewo.

Oddzielnych zawiadomień nie wysyła się.

ng 47885

W niedzielę, dnia 29 sierpnia 1937 r. o godzinie 2,30 zasnął w Bogu, po krótkim cierpieniu, mój ukochany mąż, nasz troskliwy ojciec, dobry brat i zięć, ś. p.

Paweł Leuthold

em. naczelnik Urzędu Skarbowego

ukończywszy 51 rok życia.

Pogrzeb odbędzie się w środę, 1 września o godz. 17 z kaplicy na cmentarzu św. Mateusza (Wilda, ul. Rolna, narożnik Traugutta).

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, córki, teściowa i brat.

Poznań-Dębiec, ul. Wiśniowa 54.

Dr Bronisław Taberski

neurolog

zg 27678

osiedlił się

ulica Marsz. Focha nr. 29

Potrzebni

od zaraz na posadę poza Poznaniem

dekorator i pomocnik

z branży blawatniczej

Reflektujemy na siły młodsze i zdolne. Zgłoszenia kierować do Kuriera Poznańskiego pod zg 27679,

Magistra (e)

z prawem zarządu poszukuje się zaraz. Miejscowość 6 000 m. na Pomorzu. Oferty z odpisem świadectw i podan. wysok. pensji uprasza się do Kurjera Poznańskiego zg 24 176.

Magazyniera

posiadającego dłuższą prak. na samodzielnych stanowiskach w magazynach fabrycznych, obeznanego z branżą metalową i techniczną **poszukuje** **FABRYKA MASZYN do obróbki drzewa, dawniej Blumw w Bydgoszczy**

dg 24215

Lampy Elektryczne

w wielkim wyborze wprost z wytwórni dg 21273

Skrzypczak - Poznań
św. Marcin 27 podwórce II p.

Nowootwarty

Magazyn Obuwia

A. Gramsowa

UL. 27 GRUDNIA NR. 14.

obok Banku Cukrownictwa

dg 24200

poleca: *Nowości jesienne po rewelacyjnie niskich cenach.*

Obuwie damskie męskie dziecięce

Lekarz

prakt. osiedlił się na prowincji. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego pod zg 27 674

FARBY LAKIERY

fabryki J. Perek, Leszno, pocenach fabrycznych
Poznań, Wodna 13. Tel. 53-26

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, l. w. z. a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tym 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1611 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10,45.

1. DOMY - PARCELE

Domek — willka

Poznań — przedmieście, tramwaj stacyjny dla emeryta z powodu zmiany stosunków rodzinnych sprzedam. Oferty Kurier Pozn. zg 12 230

Dom

budynki z sadem 10 morgowym sprzedam za gotówkę. Sibiński, Kiekrz. zg 12 460

4. OSOBISTE

Śniadalnica

Sobocińskiego, Ratajczaka 2, zadowolę każdego wielkim wyborem smacznych potraw. zg 1 379/80

Pani M.

Byłem 22, niestety nie zastałem. Wyjeżdżam do M. zg 12 210

6. OZENKI

Fotografistkę

Retuszerkę rzym. kat. poszukuje dobry fachowiec. Cel matrymonialny. Oferty z życiorysem i fotografią pod zg 10 690 do Kuriera Poznańskiego.

Lekarke - dentystkę

młoda zapozna celem ożenku — techn. dent. syn dentysty do współpracy w tym zawodzie. Zakład istnieje już 30 lat. Nowoczesne urządzenia. Po pracy dla przyjemności auto. zg 11 336

Kawaler

lat 29, kupiec samodzielny, katolik, przystojny szatyn, wykształcenie handlowe, interes dobrze prosperujący, miasto Śląsk, poznań odpowiednia. Oferty Kurier Poznański zg 12 485

7. SPRZEDAŻE

Trociny

i drzewo opałowe, zręczny tartacz, odda wagonowo. Tartak w Biadkach, poczta Biadki, powiat Krotoszyński. zg 11 337

Tapczany

leżanki

naftaniej św.

Marcin 74

zg 9 826

Motocykl

„Phänomen”

motorem Sachs

2,75 KM 2 bie-

gi i wolny światło elektryczne.

Bezpodatkowy. Rejestracja jak

rower. Cena

695,—

Wul. Gum.

Poznań, Wielkie Garbary 8.

Pg 20 113-19,79

Skład cukierków

od 20 lat z powodu choroby za-

raz na sprzedaż, przyległe ubi-

kacje nadają się na kawiarenkę

L. Bukalski, Gniezno. Ng 48 476

Skład obuwia

z powodu choroby, pryncypalna

ulica tanio sprzedam. Oferty Kur-

ier Poznański zg 11 357

Biuurko

żaluzyjne, jak nowe, korzystnie

Jezuicka 10 (Świętosławska).

Pg 20 606-84,116

Radio

3 lampowe, zmienn. y okazynie. —

Małeckiego 4. m. 7. zg 10 310

Mebie kuchenne

jako specjalność poleca Józef

Matuszewski, Wrocław 19.

zg 24 025

Piece, wanny

kapielowe

zlewki kuchenne,

Siedzenia

klozetowe poleca wyjątkowo ta-

nio. Koska, Poznań. Dominikań-

ska 5. Ng 47 417

Kolonialke

w pełnym biegu z meblami i tjb

bez korzystnie sprzedam powód

wyjazd do Górnego Warszawskie ul.

Warszawska 129. zg 12 635

Dobrze

zaprowadzony skład towarów ko-

lonialnych, polaczony z detaliczną

sprzedażą wódek w mieście pro-

wincjonalnym wraz mieszkaniem

natychmiast korzystnie do sprze-

dania, egzystencja zapewniona.

Oferty Kurier Poznański

zg 12 220

Skład

kolonialny, delikatessowy, z mie-

szkaniem, egzystencja zapewnio-

na z powodu starości od zaraz.

Adres Kurier Pozn. zg 12 491

Sprzedam

sypialkę dobrym stanie, inne me-

ble korzystnie. Ogródowa 12 —

23. zg 12 575

Sprzedam

maszynkę gazową. Patrona Jac-

kowskiego 33 — 1. zg 12 209

Ślubne

obraczki, zegarki ręczne poleca

korzystnie Chwilkowski. Bazar,

Nowa 8. zg 12 469,70

Skład

brunien, pracownie, mieszkaniem

pełnym biegu, zaraz. Oferty Kur-

ier Poznański zg 12 570/71

Torby

szkolne

Teki

śniadanki, najtaniej

Baumgart

Wrocław 31. dg 24 1445

Skład

rowerowy radio — elektrotech-

niczny w pow. mieście na sprze-

daż. Oferty Kurier Poznański

zg 12 228

Kuchnia

sypialka, dobry płaszcz zimowy i

czulnego psa Doberman okazje

nie sprzedam. Osiedle Warszaw-

skie, ul. Warszawska 129.

zg 12 684

Sprzedam

rower balon. Poznański 27 b. m.

1. suterena. zg 12 615

Kuchnia

nowoczesna. Józefa 5 — 5.

zg 12 774

1 200 samochodów

rozrebranych używane części po-

wozia mleczarskie opony najta-

niej w firmie Autosklad. Po-

znań. Dąbrowskiego 89. tel. 46-74

d 23 879-80

Wiktór

Czysz,

Szkolna 11

Torby

Teki

Śniadanki

szkolne.

Okazja

na korzystne kupno kompletnej

obróbki drzewa z elektr. maszy-

nami. Oferty Kurier Poznański

zg 12 428

Restauracje

pewna egzystencja z powodu sta-

rości sprzedam korzystnie. Adres

Kurier Poznański zg 12 565

Elektrolux

sprzeda firma Jankowski, skład

lamp, Aleje Marcinkowskiego.

zg 12 515

Motocykl

rowerowy sprzedam, przyjme

przecepkowy. Przedstawie. Zgło-

sić natychmiast Kurier Poznański

zg 12 673

Kocioł

(Schnelllampferzeuger) 4,7 m²

dobrym stanie korzystnie. „Tech-

nozaz”. Dąbrowskiego 81.

zg 12 742

Piec

westfalski jak nowy Adres

wskaze Kurier Poznański

zg 12 777

Kolonialke

bezkonkurencyjną i magiel sprze-

dam natychmiast tanio. Zabiko-

wo, Długa 42, powód wyjazd.

zg 12 813

Lokomobila

Lanz 8 atm. 15,85 m² powierzchni

całkowicie wyremontowana. Dom

Strzyżewice, pow. Leszno.

zg 12 743

Rzeźnictwo

śródmieście, dobrze prosperujące

korzystnie sprzedam. Oferty Ku-

rier Poznański zg 12 773

Maszyny

do pisania tanio sprzedam. Pie-

kary 5 — 2. zg 12 716

Taniol

Szukam
piekarni. Oferty Kurier Poznański zdg 12 645

Maszynę
Singer kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 12 696.

Leicę
kupię. Oferty cena Kurier Pozn. zdg 12 746

Aparat
fotograficzny 18x24 ewtl. 13x18 kupię. Oferty cena Kurier Pozn. zdg 12 747

12. DO WYNAJĘCIA

5 pokoi
komfortowych do wynajęcia od zaraz. Informacje portier, Wrocławska 30. zdg 10 953

2 pokoje
kuchnia, łazienki ewentualnie garaż. ul. Ostroroga 19. zdg 11 630

Pięciopokojowe
I piętro 1.10, także na lokale przemysłowe. Wielkie Garbary 13 (stróża) telefon 59-82. Pg 29 729-34.63

Czteropokojowe
komfort w s. hol. balkon. Solacz, Słaska 11. Pg 29 605-57 187

Mieszkanie
4 pokojowe. Solacz, ul. Wołyńska 18. 5-6. zdg 12 413

Restauracja
Focha 82. zdg 12 410

Dwu
czteropokojowe. Focha 82. zdg 12 411

3 pokojowe
zł 62.-. Poznań, Świetlana 42 zdg 11 760/61

Pokój
duży do wynajęcia, dzierżawa z góry. Promienista 122. zdg 12 304 5

Mieszkanie
2 pokoje balkon. zaraz. Malinowa 6. zdg 12 503

Przecznica 3
6 pokoi, centr. etażowe, wysoki parter, ogród, odnowione 2-3. 5-6. zdg 12 217

2
pokojowe służbowy łazienka, — słoneczne na Powidzkiej 13. zdg 12 245

Pięciopokojowe
mieszkanie, centrum pierwsze piętro. Wiadomość Piekary 5. m. 6. zdg 12 250

Pięciopokojowe
pełnokomfortowe mieszkanie zaraz do wynajęcia. Informacje: PKO, plac Wolności 3, pokój 15, w godz. 8-14. Ng 48 781

Czteropokojowe
komfortowe 1 piętro, centralne, czynsz 80.— Wierzbicice 58, dozorca. zdg 12 455

Siedmiopokojowe
komfortowe, słoneczne, czyste. Działyskich 3. zdg 12 682

Pięciopokojowe
Seweryna Mielżyńskiego 6. I. Informacje właścicielka m. 11. zdg 12 688

Trzypokojowe
bezpłatowe, łazienka, ogródek 55.— zł. Belwederska 23. zdg 12 432

Pokój z kuchnią
w śródmieściu zaraz wprost od gospodarza, rok z góry. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 568

Czteropokojowe
komfortowe 76.— Matejki dwupokojowe 32.— wolne „Pawilon”. Focha 15. zdg 12 666

Słoneczne
dwupokojowe, trzeci mały, łazienka, kuchnia wynajmie. Opaleniec 27. zdg 12 550

Jednopokojowe
kuchnia. Rataje, Wiosłarska 12. zdg 12 382

Pięciopokojowe
Grunwaldzka 5. zdg 12 375

Czteropokojowe
komfortowe, Wielka 8. Wiadomość dozorczy. Pg 24 283

Czteropokojowe
I piętro, komfort, słoneczne, św. Szczepana 10. Debiec. zdg 12 333

Dwa
pokoje kuchnia, łazienka. Spokojna 20, stróż. zdg 12 656

Mieszkanie
wolne, Strumykowa 38, m. 3. zdg 12 770

Pięciopokojowe
komfortowe słoneczne III piętro do wynajęcia. Słowackiego 48 — 3 zdg 12 721

Czteropokojowe
odpowiednie dla lekarza lub dentysty, gospodarz. Focha 28. zdg 12 720

Czteropokojowe
mieszkanie komfortowe wydzierżawie zaraz. Jarochowskiego 52 zdg 12 579

3
pokoje komf. parter 61.50. Zgłoszenia Podgórna 10, skład 7. zdg 12 718

Trzypokojowe
komfortowe IV. 65. Focha 32, gospodarz. zdg 12 711

Czteropokojowe Sześciopokojowe
komfortowe ewentualnie garażem. Matejki 68 — telefon 35-68. dg 24 216

13. SZUKA MIESZK.

Emeryt
pokoju kuchnia korytarzykiem, Łazarz, śródmieście, naprzód. — Oferty Kurier Poznański zdg 12 261

Poszukuję
4-5 pokojowego mieszkania. I piętro, początek Jeżyca. Oferty Paluch. Kantaka 8/9. zdg 12 317

Poszukuję
bezdzielną urzędniczą natychmiast spokojnego mieszkania 3-4 pokojowego, dom tylko jednopiętrowy, dzielnica Łazarz, Górczyn, Jeżyce. Zgłaszać listownie Rawicz, Przyjemskiego 8, Milewski. ng 47 889

Mieszkania
jednopokojowego z kuchnią w śródmieściu poszukuje pewny płatnik. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 475

Poszukuję
pokoju, kuchnia — gospodarza. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 760

15. POKOJE UMEBL.

Pokój
Śniadeckich 9 m. 3. zdg 10 445

Mickiewicza
21 25 — 1. zdg 10 782

Dwuosobowy
Focha 27 — 9. zdg 11 072

1-2
osoby. Staszica 26, m. 6. zdg 11 251

Dąbrowskiego
46 — 9, dwuosobowy — jednoosobowy, elektryczność, centralne. zdg 10 931

Klatki
także małżeństwu. Szyperska 3, mieszkanie 9. zdg 11 455

Grunwaldzka
5 m. 5, wygodne. zdg 11 356

Biuro
Długa 4 — 10. Pg 29 615-57.190

1
lub 2 osobowy, ładny, słoneczny, odnowiony, z urządzeniem kuchnia, łazienki. Małkiewicza 4, m. 7. zdg 10 300

Umeblowany
Droga Debińska 10 — 3 zdg 11 824

Matejki
68 — 1 utrzymaniem — bez. zdg 11 835

Marii Magdaleny
1 — 5 jedno-dwu osobowy, ładny kulturalnym, wygodny. zdg 11 936

Śniadeckich
21 — 5 w sobotę wieczór i poniedziałek wiecz. zdg 11 937

Umeblowany
Strzelecka 21, m. 5. zdg 12 266

Mielżyńskiego
22, I, m. 7, gabinet, obiady — bez. zdg 12 269

Składowa
1 — 16. zdg 12 273

Dwuosobowy
zaraz, ul. Skryta 10, m. 8. zdg 12 277

Niekrepujący
Dąbrowskiego 24 — 5. zdg 12 280

Pokój
tanie utrzymaniem, Mostowa 14a m. 48. zdg 12 287

Pokój
frontowy z klatki, Patrona Jakowskiego 19, m. 13. zdg 12 289

Pokój
uczennicy. Zielona 2 — 5. zdg 12 293

Frontowy
słoneczny, łazienka, elektryka, Kwiatowa 4, m. 6. zdg 12 295

Frontowy
niekrepujący. Chwaliszewo 53.54, m. 4. zdg 10 992

Dwuosobowy
śliczny, dobrym utrzymaniem. — Jackowskiego 21 — 11. zdg 9 606

Pokój
dwuosobowy. Wyspiańskiego 21, m. 1. zdg 12 418

Pokój
Pocztowa 28, I ptr, osobne wejście, zima bardzo ciepły. zdg 12 417

Jednoosobowy
utrzymaniem, Pierackiego 9, m. 6 zdg 12 414

Gimnazjastom
lub z utrzymaniem. Śniadeckich 6 a, m. 1. zdg 12 412

Czysty
ładny, pianino. Marcina 33 — 7 zdg 12 409

Rybaki
26, m. 6. zdg 12 380

Słoneczny
Staszica 19, m. 10. zdg 12 374

Próżny
Kochanowskiego 17 — 6. zdg 12 371

Kochanowskiego
17 — 6. zdg 12 370

Kwiatowa
9 — 14. zdg 12 367

Matejki
61 — 9, Wilsona, centralne. zdg 12 366

Próżny
czysty. Focha 101 — 9, obok kościoła. zdg 12 365

Pokój
panu, pani utrzymaniem, bez, ul. Wierzbicice 14 — 19. zdg 12 364

Panu
Piekary 18 — 19. zdg 12 362

Ogrodowa
15 — 10. zdg 12 361

Sieroca
5/6 — 7. zdg 12 366

Jedno
dwuosobowy, oraz tani pokój inteligentnym panom. Kraszewskiego 30 — 7. zdg 12 363

Pokój
słoneczny Łakowa 13 m. 7. zdg 12 332

Półwiejska
19 — 11. zdg 12 330

Odnowiony
klatka, Strzelecka 26 — 5. zdg 12 328

Czysty
Strzelecka 2 — 4. zdg 12 327

Panom
solidnym, stanowisku. Nowomiejski 10a — 9. zdg 12 324

Działyskich
3 — 8. zdg 12 323

DO WYNAJĘCIA

DO WYNAJĘCIA

wynajęcie

pokój można łatwo dając zawczasu drobne ogłoszenie do „Kuriera Poznańskiego”

zg 1878/9

Pokój
Łazarz, Kossaka 1, mieszkanie 4, narożnik Wyspiańskiego. zdg 12 337

Plac
Bernardyński 2 — 11, frontowy, czysty. zdg 12 338

Klatki
korzystnie utrzymaniem, Ratajcza 9 — 8. zdg 12 340

Poplińskich
5 a — 14. zdg 12 343

Sieroca
5/6 — 5. zdg 12 348

Panienci
wspólny. Wielkie Garbary 47-6. zdg 12 349

Pokój
czysty urzędniczy wynajmie. — Szwajcarska 21, m. 13. zdg 12 319 20

Dwupokojowy
Mickiewicza 15, m. 7. zdg 12 354

Klatki
pokój elegancki przedpokój, telefon. Ogrodowa 20 — 6. zdg 12 357

Pokój
Focha 49 — 8. zdg 12 358

Jedno-
dwuosobowy. 3 Maja 3 a. Alscher. zdg 12 359

Działyskich
9 — 5 dwuosobowy panom. zdg 10 711

Fortepianem
lub bez. Półwiejska 28, m. 5. zdg 12 481

Gimnazjastów
troskliwa opieka. Kilińskiego 3 — 8. zdg 12 278

Śniadeckich
22, m. 2, centralne ogrzewanie. zdg 12 495

Pokój
dwuosobowy wygodny wolny. ul. Kwiatowa 4 — 2. zdg 12 496

Fredry
5 — 8. zdg 12 408

Marcin
65, m. 15. zdg 12 504

Dwuosobowy
Zielona 3 — 10. zdg 12 505

Umeblowany
utrzymaniem, Marcina 66/67 — 10. zdg 12 507

Pokój
dla 2 panów z utrzymaniem, Romana Szymańskiego 10, m. 4. zdg 12 509

Matejki 51 — 1
frontowy, komfortowy, 3 łóżeczka, pojedynczo. zdg 12 292

Śniadeckich
24 — 2. zdg 12 288

Panu
ładny, Piekary 25 — 10. zdg 12 283

Miły
czysty, słoneczny, Aleje Marcinkowskiego 26 — 15. zdg 12 281

Jedno-
dwuosobowy, Kilińskiego 3 — 8. zdg 12 279

Pokój
balkonowy, elektryczność, słoneczny od 1. do wynajęcia. Bóznica 16, m. 16. zdg 12 387

Pokój
umeblowany panom wynajmie. — Strzelecka 31 — 35. zdg 12 388

Pokój
Marsz. Piłsudskiego 27 — 5. zdg 12 390

Dwuosobowy
Dąbrowskiego 36, m. 3. zdg 12 391

Piekary
20/21 — 5. zdg 12 393

Jedno-
dwuosobowy. Poznańska 56 — 5 zdg 12 399

Niekrepujący
Szwajcarska 19 — 2. zdg 12 379

Niekrepujący
dwa - jednoosobowy. Pocztowa 29 m. 8. zdg 12 459

Frontowy
osobnym wejściem, elektryczność, łazienka. Spokojna 3 — 3. zdg 12 456

Działyskich
9 — 3. zdg 12 454

Plac
Działowy 10 — 10. zdg 12 453

Małżeństwo
pokój z urządzeniem kuchni, bezdzietni, pościel pożądana. Szwajcarskiego 9, m. 8. zdg 12 452

Skarbowa
4 — 14, odnowiony. zdg 12 448

Czysty
słoneczny, niekrepujący. Wierzbicice 18, m. 9. zdg 12 446

1-2
tylko solidnemu — emerytowi — Żupańskiego 17 — 2. zdg 12 422

Gabinet
telefon. Zaczę 2, 11 p. m. 4, narożnik Jasnej. zdg 12 424

Słoneczny
Wielkie Garbary 27 — 2. zdg 12 607

Pokój
dwom panienkom — panom. Działyskich 7 — 17. zdg 12 605

Pokój
Działyskich 8 — 7. zdg 12 604

Śniadeckich
18 — 6. zdg 12 603

Ciepły
Łakowa 10 — 6. zdg 12 601

Masztalarska
5a — 9. zdg 12 599

Dwuosobowy
Poznańska 28/30 — 9. zdg 12 597

Szwajcarska
26 — 1. zdg 12 592

Śniadeckich
dziewiaty, mieszkanie pierwsze. zdg 12 591

Pokoik
Słowackiego 29, Kwaśniewski. zdg 12 680

Niekrepujący
frontowy. Pierackiego 14 m. 5. Zgłoszenia od 4-7. zdg 12 681

Pokój
1 i 2 osobowy. Kreta 22 — 10. zdg 12 683

Próżny
Słowackiego 10 — 15. zdg 12 587

Jednoosobowy
pl. Działowy 6, m. 8. zdg 12 586

Elegancki
Małkiewicza 4 — 5. zdg 12 585

Dwuosobowy
Kreta 4 — 9. zdg 12 583

Pokój
ul. Skośna 16/17, m. 5, przy zanku. zdg 12 589

Cieszkowskiego
6 — 7 inteligentnym. zdg 12 437

Ratajcza
40 — 11 utrzymaniem. zdg 12 438

Pokój
frontowy, słoneczny. Mostowa 37 — 6. zdg 12 439

Pokój
jednoosobowy do wynajęcia. W. Król. Jadwigi 4 a, m. 18. zdg 12 440

Dwuosobowy
Piłsudskiego 5 — 9. zdg 12 441

Dwuosobowy
Marcin 22, skład papieru. zdg 12 443

Kręta
5, m. 6. Podwójny, pojedynczy, słoneczny. zdg 12 516

Próżny
frontowy. Piekary 8 — 11. zdg 12 551

Nowomiejski
6 a — 25, frontowy, duży. zdg 12 552

Niekrepujący
frontowy. Kreta 22, m. 9. zdg 12 553

Jasna
1 — 5. zdg 12 675

Inteligentowi
Kwiatowa 3 — 3. zdg 12 676

Kulturalnym
dwuosobowy, telefon, elektryczność. Marcin 61 — 7. zdg 12 677

Przyjeźdnemu
kilka razy miesiacu. Podgórna 4 — 4. zdg 12 679

Niekrepujący
Wielkie Garbary 40 — 3. zdg 12 426

Słoneczny
Piekary 10 — 4. zdg 12 476

Niekrepujący
noblejczy, czysty. Młyńska 4 — 1. zdg 12 478

Frontowy
Kreta 24. m. 3. zdg 12 580

Klatka
niekrepujący. Zupańskiego 21. mieszkanie 10. zdg 12 527

Restauracja
Masztalarska 2. pokoje z utrzymaniem. 1 piętro. zdg 12 525

Niekrepujący
dwuosobowy. Skarbowa 14. m. 12. zdg 12 523

Frontowy
dwom panom. Wierzbicice 17. mieszkanie 10. Pg 29 604-97.189

Frontowy
telefon. Skarbowa 7. m. 8. zdg 24 198

Pierackiego
8 — 12. zdg 12 700

Pokój
dla lepszego pana. Strzelecka 12. mieszkanie 10. zdg 12 699

Umeblowany
Pocztowa 27 m. 5. zdg 12 698

Niekrepujący
czysty, słoneczny względnie dwa. Wolności 4 — 5. zdg 12 660

Pokój
panu. Ratajczaka 11a — 84. zdg 12 661

Ratajczaka
11 — 18. zdg 12 653

Słoneczny
elegancki, kulturalny 40. — Łąkowa 14 — 22. zdg 12 643

Umeblowany
wolny. Kreta 24. m. 7. zdg 12 644

Pokój
śniadeckich 23 — 7. zdg 12 647

Uczniów
szkolnych utrzymaniem. Focha 43. delikatesy. zdg 12 648

Czysty
niekrepujący. Kanałowa 17 — 29 dla panów. zdg 12 650

Pokój
wygodny, jasny zaraz. Skarbowa 6. m. 8. zdg 12 620

Klatki
Długa 6. m. 4. zdg 12 619

Pokój
Walę Wazów 3a — 2. zdg 12 622

Klatki
przyczemu. Ratajczaka 38. I. Scheffs. zdg 12 623

Marcina
41 — 5. frontowy. zdg 12 691

Umeblowany
Matejki 2. m. 7. zdg 12 628

Młyńska
12 a — 10. zdg 12 632

Frontowy
dwa. jeden kuchnią. Słowackiego 48 — 6. zdg 12 734

Pokój
Dąbrowskiego 36 — 7. zdg 12 731

Ładny
Słowackiego 37 — 15. zdg 12 732

30
duży, jasny, czysty, niekrepujący wygodami. Dąbrowskiego 41 — 5 zdg 12 729

Panu
stanowisku, studentom, studentce elegancki, klatki schodowej, drugi dwuosobowy. Słowackiego 42. m. 8. zdg 12 730

Dąbrowskiego
33 — 8. zdg 12 728

Pokój
15. — zł. Prusa 19 — 14. zdg 12 725

Mickiewicza
13 — 9. zdg 12 726

Niekrepujący
Dąbrowskiego 36. m. 20. zdg 12 724

Dąbrowskiego
49 — 9. zdg 12 727

Jedno.
dwuosobowy. Marcina 29 m. 3. front. zdg 12 701

Szymańskiego
9 — 9. zdg 12 706

Próżny
duży, parter. Małe Garbary 7a — 3. zdg 12 767

Komfortowy
wynajme. Tama Garbarska 6 — 2. zdg 12 766

Komfortowy
pani. Marcinkowskiego. Adres Kurier Poznański zdg 12 741.

Panu
wspólny. Niegolewskich 16 — 9. zdg 12 776

Niekrepujący
pokój panu. Piekary 24. — 4. zdg 12 745

Komfortowe
dwa pokoje. Wyspiańskiego 11. m. 8. zdg 12 802

Niekrepujący
frontowy, elektryczność, łazienka. Górna Wilda 40 — 13. zdg 12 796

Wspólny
pani. Słowackiego 39 — 9. zdg 12 722

Ładny
Strusia 10. m. 6. zdg 10 697

Pokój
umeblowany. Ogrodowa 5 — 6. zdg 12 748

Dwom
Skryta 7 — 6. zdg 12 740

Pani
Półwiejska 29 — 4. zdg 12 754

2
gimnazjastów (stki) z utrzymaniem, opieka rodzicielska. Marsz. Focha 38. m. 18. zdg 12 777

Łakowa
13 — 5. zdg 12 715

Słoneczny
duży jedno - dwuosobowy, elektryczność łazienka, utrzymaniem lub bez, także gimnazjastów (troskliwa opieka) — tania. Focha 86. m. 14. zdg 12 714

Dwuosobowy
jedno (utrzymaniem). Półwiejska 2 — 6. zdg 12 713

Oddzielny
klatki schodowej czysty. Grotgera 3. m. 10. zdg 12 640

Pokój
od zaraz. Kanałowa 17 — 27. zdg 12 633

Komfortowy
słoneczny (telefon). Pl. Bernardyński 4 — 6. zdg 12 618

Umeblowany
pokój i kuchnia (niekrepujący) dwie panie lub urzędnik bezdzietny. Adres wskaże Kurier Pozn. zdg 12 617

Dwuosobowy
słoneczny, telefon, łazienka dobre utrzymanie. Grudnia 18 — 6. zdg 12 577

2 gimnazjastów
utrzymaniem. Półwiejska 25 — 1. zdg 12 707

Panu
plac Bernardyński 4. m. 8. zdg 12 710

Centrum
noblejczy, usytuowanemu. św. Marcina 81. m. 9. zdg 12 709

Pokój
Matejki 65, dom boczny, mieszkanie 5. zdg 12 786

Pani (u)
frontowy. Wrocławska 20 — 7. zdg 12 787

Pokój
utrzymaniem — bez. Niegolewskich 16. m. 8. zdg 12 784

Ratajczaka
11 a — 80. zdg 12 782

Jedno.
dwuosobowy. Słowackiego 35 — 5. zdg 12 780

Niekrepujący
tani. Zupańskiego 20 — 11. zdg 12 778

Niekrepujący
Jackowskiego 19 — 11. zdg 12 797

Raczyńskich
11 — 8, jedno - dwuosobowy. zdg 12 799

Pokój
Wielkie Garbary 48 — 18. zdg 12 764

Mostowa
5 — 7. zdg 12 765

Centrum
parter — front. Rzeczypospolitej 3 — 1. zdg 12 793

Jednoosobowy
Mickiewicza 13 — 5. zdg 12 791

Szwajcarska
21. m. 12. zdg 12 790

Słoneczny
wspólny, panienki. Śródecka 2. mieszkanie 3. zdg 12 810

Wierzbicice
50 — 5. zdg 12 811

16. SZUKA POKOJU

Zupełnie
niekrepującego, cichego, utrzymaniem lub bez pobliżu Dąbrowskiego. Oferty Kurier Poznański zdg 12 267

Pani
niekrepującego, front z łazienką. Oferty Kurier Poznański zdg 12 395

Fortepianem
śródmieście, urzędnicza. Oferty Kurier Poznański zdg 12 219

Urzędnicza
15 września pokój. Śródmieście 25 — 30 zł. Oferty Kurier Poznański zdg 12 255

Słonecznego
używanem kuchni do 25 — pani dzieckiem. Oferty Kurier Poznański zdg 12 543

Pokoiku
utrzymaniem, cena. Łazarz. — Oferty Kurier Pozn. ng 47 883

Łazarz
Pani szuka słonecznego do 20 zł blisko przystanku. Oferty Kurier Poznański zdg 12 253

Spokojnego
używanem kuchni, małżeństwo. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 708

Pokoju
ładnego. Jeżyce, Łazarz. Oferty Kurier Poznański zdg 12 697

Umeblowanego
z utrzymaniem dla panienki, śródmieściu u inteligentnej rodziny od zaraz. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 11 803

Młode
małżeństwo poszukuje pokoju — wspólnego lub osobnego, niedrogo. Oferty Kurier Poznański zdg 12 815

Pokoju
eleganckiego, słonecznego, dwuosobowego. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 719

2 słoneczne
rodzeństwo śródmieście. Oferty Kurier Poznański zdg 12 490

17. LOKALE

Ubikacje
na składnice cichy przemysł oraz 2 pokoje z kuchnią centrum od zaraz wydzierżawie. Oferty Kurier Poznański zdg 12 671

Restauracja
Masztalarska, wynajmie 3 pokoje na biura. 1 piętro. zdg 12 524

18. DZIERŻAWY

Polowanie
Zarząd Spółki Łowieckiej podaje do wiadomości, że w dniu drugiego września r. b. o godzinie 17 odbędzie się w Janikowie, gminy Czerwonak licytacja wydzierżawienia terenów Spółki Łowieckiej „Bogucin” o obszarze 457 ha. Warunki licytacji zostaną podane na miejscu. Zarząd. zdg 12 331

Dzierżawy
ogrodu, zabudowaniem, sadu, mniejszego gospodarstwa poszukuje ogrodnik polecony. Oferty Kurier Poznański zdg 12 625

23. ROZMAITE

Poszukuje
koncesji pełnym wyszynkiem. — Woźna 1. Restauracja. zdg 12 355/6

Szukasz
rzeniesnika i jego pracy? przejrzyj rubrykę „Popierajmy rzeniosło”. zdg 10 832/3

Dziewczynkę
dwa latka oddam na własne z dobrej rodziny. Skośna 9. m. 10. zdg 12 817

24. NAUKA

Kursy Handlowe
Skrzypczak plac Wolności 2. — Początek 2 września. zdg 11 028

Szkola powsz. Liceum i Gimnazjum
im. Królowej Jadwigi w Poznaniu z pełnymi prawami przyjmują wpisy codziennie od 11 — 2 do 6 klas szkoły powszechnej; do gimnazjum i do I klasy liceum humanistycznego. Wzły Zym. Starego 9, telefon 59-85. Dla zamiejscowych internat na warunkach bardzo przystępnych. zdg 11 214

Niemieckiego
tania, dobrze Stroma 26 — 11. zdg 11 265

Kursy
handlowe Sawickiego dypl. W. S. H. teraz Kantaka 4. tel. 49-68 Kursy 3 września zdg 23 904/5

Kroju
modelowania dobrze tania. Kantaka 5. m. 18. zdg 12 581/2

Prof.
rutynowany pedagog, przygotowuje do matury. Umieszca do szkół Gwarantuje zawsze dodatnie wyniki. Pierackiego 10 — 9. zdg 12 490

Stenografia
różnych systemów, maszyny od 1 września. Kromczyńska, Ogrodowa 16. II. Nauka tylko dla pań. zdg 12 231

Gimnazjastów
przyjme, troskliwa opieka, pierwszorzędną, odżywianie, pomoc w naukach, konwersacja francuska i niemiecka. Janczakowska, Matejki 61. m. 8. zdg 12 427

Instytut Muzyczny
Plan nauki, prospekt. Ogrodowa 4. Matejki 52. zdg 12 794

Uczennice
szkolne, opieka, pomoc, dobre utrzymanie, 65 zł. Linda. Wojciech 28 — 5. zdg 11 569

Niemieckiego
francuskiego, włoskiego, angielskiego, łaciny, gry fortepianowej gruntownie. Ratajczaka 13. m. 12. zdg 12 018

Konwersacje
niemieckiego, angielskiego udziela akademik korzystnie ca 0.50. — Oferty Kurier Poznański zdg 12 474

Przyjmę gimnazjastkę
na wspólny pokój z córką, zdrowie odżywienie, troskliwa opieka. Okolica Ostroroga we willi. Telefon 72-90. Zgłoszenia do administracji Kuriera Pozn. zdg 12 477

Berlinianka
udziela „niemieckiego „Bühnensprache”. Uzupełnia wszystkie braki. Lekcje zrozumiałe. Postęp zadziwiający 14. — miesięcznie. Grobla 14 — 10. zdg 12 651

Lekcje
rysunków, malarstwa. Mielżyńskiego 26 — 10. zdg 12 556

25. MUZYKA

Wielkopolska Szkoła Muzyczna
Ratajczaka 36. Filia Focha 47. Prospekt bezpłatnie. zdg 9 408

Pierwszorządny
zespół damski lub męski kwartet śpiewem, humorem od 1 września potrzebny. Bristol, Gniezno. ng 47 849

Gry
fortepianowej udzielam fortepian do ćwiczeń. Zofia Wesolowska, Kopernika 8. zdg 12 271

Lekcyj
fortepianu udziela gruntownie pedagog. Ratajczaka 11a — 115. — wejście 8. zdg 12 803

Skrzypek
może się zgłosić od 1. Dąbrowskiego 105. Botania. zdg 12 736

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Posługi
na po południu poszukuje. Oferty Kurier Poznański zdg 12 274

Dziewczyna
z prowincji uczciwa, szuka posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurier Poznański zdg 12 398

Dziewczyna
z skromnym gotowaniem szuka posady od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 12 400

Dziewczyna
szuka posady u szlachetnych dobrych państwa, dobre świadectwa. Oferty Kurier Poznański zdg 12 501

Lepsza
panna z prowincji, 4 kl., wykształcenie gimnazjalne i gospodarze/znająca gospodarstwo miejskie i wiejskie, język niemiecki, poszukuje posady od 15. 9. wychowawczyni, ekspektki lub kasjerki, zajmuję się gospodarstwem domowym najchętniej u samotnej osoby. — Spieszne oferty, warunki, wynagrodzenie do Kuriera Poznańskiego zdg 12 642

Dziewczyna
do wszystkich pracowni. Chętna do wszystkiego szuka posady zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 12 781

Dziewczyna
z prowincji poszukuje posady do wszystkiego. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 806

Uczciwa
chętna z poleceniem szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12 807

Posługaczka
poszukuje posługi lub prania. — Oferty Kurier Poznański zdg 12 808

Poszukuje
posady 1. 9. do wszystkiego z dobrymi świadectwami. Oferty Kurier Poznański zdg 12 809

Posługi
poszukuje dobrze poleconą. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 306.

Szukam
posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 12 307

Poszukuje
posady do wszystkiego, młodsza. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 614.

Dobrze
polecona świadectwami szuka posady samodzielnej. Oferty Kurier Poznański zdg 12 502

Poszukuje
pracy dobrze umiejacą gotować i wiejską do wszystkiego. Oferty Kurier Poznański zdg 12 297

Gospoia
młoda z dobrym gotowaniem polecona poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12 198

Dziewczyna
nawskroś uczciwa z dobrą opinią szuka posady pokojowej lub do dzieci. Oferty Kurier Poznański zdg 12 208

Poszukuje
posługi 2 razy w tygodniu lub po południu. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 211

Poszukuje
posady do dzieci lub lekkich prac. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 256

Uczciwa
dziewczyna szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurier Poznański zdg 12 447

Dziewczyna
z dobrymi świadectwami poszukuje posługi od zaraz. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 606.

Uczciwa
poszukuje posady z dobrym gotowaniem od 1. Oferty Kurier Poznański zdg 12 602.

Dziewczyna
młodsza do wszystkich prac domowych zaraz poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 309.

Uczciwa
z gotowaniem szuka posady od 1. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 598.

Inteligentna
panna z lepszej rodziny, znająca gospodarstwo domowe, szycie bielizny i robotki, szuka posady jako wyroczycielka. Łaskawe zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 12 691

Kucharka
dobrym gotowaniem, zna kuchnię warszawską, poszukuje posady do wszystkiego od 1. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 694

Poszukuje
posady z dobrym gotowaniem z bardzo dobrymi świadectwami. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 678

Dziewczyna
uczciwa, znająca wszelką pracę przyjmie sprzątanie biur, posługę, fabrykę lub inną. Oferty Kurier Poznański zdg 12 513

Dziewczyna
uczciwa dobrymi świadectwami, samodzielnym gotowaniem, szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12 347

Dziewczyna
starsza dobrym gotowaniem, do brymi świadectwami, szuka posady od 1. 9. Oferty Kurier Poznański zdg 12 369

Dziewczyna
zaufana z gotowaniem w lepszym domu, poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12 590

Poszukuje
posady do wszystkiego od 1. 9. 37. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 461

Dziewczyna
szuka posady do wszystkiego bez gotowania. Oferty Kurier Poznański zdg 12 479

Panna służąca
krawieczka, prasowaniem, dobrze polecona, szuka posady od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 12 325

Samodzielną
starsza wiejska polecona zaufana szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12 759.

Starsza
wiejska zaufana osoba z dobrym gotowaniem poszukuje posady. — Oferty Kurier Pozn. zdg 12 816

Dziewczyna
przychodnia poszukuje pracy od zaraz do wszelkich prac domowych. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 12 801

Uczciwa
z gotowaniem szuka posady do malej rodziny lub posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 12 749

Sierota
do dzieci z spaniem lub bez. — Oferty Kurier Poznański zdg 12 805

Dziewczyna
z prowincji poszukuje posady. — Oferty Kurier Poznański zdg 12 578

Dziewczyna
dobre świadectwo, polecenie szuka posady z gotowaniem lub bez. Łaskawe zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 11 870

Dziewczyna
uczciwa i skromna z gotowaniem i do wszystkich prac domowych szuka, posady lub posługi całodzienną. Oferty Kurier Pozn. zdg 11 907

Gospodyni
samodzielną skromne wymagania szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 11 843

Dziewczyna
z dobrymi świadectwami poszukuje posady od 1 września. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 125

Szuka
posady młoda uczciwa, chętna, czysta, cośkolwiek gotowania od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 12 187

Młodsza
gospoia z dobrymi świadectwami szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 11 921

Poszukuje
posady lub posługi obiadem bez prania, skromne wynagrodzenie. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 067

Samodzielną
z gotowaniem dobrym poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12 165

Dziewczyna
uczciwa długoletnimi świadectwami skromnym gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 11 822

Inteligentna
panna, znająca wszechstronnie gospodarstwo domowe, przyjmie posadę gospodyni u samotnej osoby. Oferty Kurier Poznański zdg 12 035

Osoba
zaufana szuka posady z dobrym gotowaniem 1—2 osób lepszym spokojnym domu. Oferty Kurier Poznański zdg 12 174

Inteligentna
z gotowaniem od jednej osoby szuka pracy od 1. 9. Oferty Kurier Poznański zdg 12 079.

Inteligentna
gospoia zna bardzo dobrze prowadzenie domu, szuka posady do osoby samotnej. Oferty Kurier Poznański zdg 12 052

Krawcowa
dłuższa praktyka, garderoba damska, dziecięca szuka posady. — Oferty Kurier Poznański zdg 11 683

Uczciwa
poszukuje posługi świadectwami okolica Łazarz. Ostroroga. — Oferty Kurier Pozn. zdg 11 314

Panienka
z porządną rodziną z syciem poszukuje posady do jednego dziecka. Łaskawe zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 10 689

b) Inni

Administratorsa
pełnomocnika, nadleśniczego posady w majątku względnie przedsiębiorstwie leśnym poszukuje młody bardzo energicznie dobrze wprowadzony w urzędach, bezwzględnie rutynowany inżynier leśny znajdujący się na państwowej niewypowiadanej posadzie. Oferty kierować do Biura Ogłoszeń Pietraszka, Warszawa, — Marszałkowska 115 pod „S. P.” ng 47 830

programy radiowe

OGÓLNOPOLSKIE
Wtorek, 31 sierpnia.
6.15 audycje poranne; 11.57 sygnał czasu; 12.03 dziennik południowy; 12.15 skrzynka rolnicza; 12.25 popularna muzyka polska; 13.45 wiadomości gospodarcze; 16.00 „Gdy wleci ludzkie brzo” dla dzieci starszych; 16.25 duet i arie w wyk. Zofii Fabry — sopran i Wiktorii Bregy; 16.50 Lida kluczy do Wilna — felieton; 17.05 koncert w wykonaniu orkiestry Filharmonii Warszawskiej; 17.50 aktualna pogadanka turystyczna; 18.00 przegląd aktualności finansowo-gospodarczych; 18.10 program na jutro; 18.25 gwiazdy filmowe śpiewają... (płyty); 18.50 pogadanka aktualna; 19.00 „Broszka” skecz Wandy Boye (z Wilna); 19.15 kwartet cis-moll op. 131 L. van Beethovena (ze Lwowa); 19.50 wiadomości sportowe; 20.00 koncert muzyki lekkiej i tanecznej w wykonaniu orkiestry Tadeusza Serezyńskiego, chóru Olanda i Ireny Dziurzyńskiej (piosenki) (ze Lwowa). W przerwie ok. godz. 20.45 dziennik wieczorny; 21.45 — „Dni powszednie państwa Kowalskich”; 22.00 recital śpiewaczy Sławy Orłowskiej-Czerwńskiej; 22.30 utwory Edwarda Lalo (płyty); 22.50 ostatnie wiadomości.

WARSZAWA
Warszawa II — 13.00 płyty; — 14.00 pare informacji; 14.06 koncert rozrywkowy (płyty); 15.00 — reportaż z życia; 15.15 koncert solistów; 22.00 wiadomości sportowe 22.05 klub pomyślnych — felieton wygl. Wincenty Rapacki; 22.20 — muzyka lekka (płyty); 23.15—24.00 muzyka taneczna.

POZNAŃ
Poznań — 12.15 „Włoszica — choroba ludzi i zwierząt” — pogadanka rolnicza (wygl. dr Stanisław Swiech); 13.00 życie kulturalne; 13.05 „Monstre-concert” poświęcony utworom Piotra Czajkowskiego — płyty; 14.05 przegląd gieldowy; 14.15 z dzieł operetki (I audycja) — płyty; 18.10 czar przyrody (płyty); 18.40 program na jutro; 18.45 wiadomości sportowe lokalne; 22.30 trochę Bacha (płyty); 23.00—23.30 dla nastroju (płyty).

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM
16.00 Wrocław. — Koncert popularny. 16.10 Praga. — Koncert

muzyki holenderskiej. 17.00 R. Paris. — M. lekka. 17.25 Budapeszt. — Muzyka z płyt. 18.00 — Strasburg. — M. lekka. 18.10 Hilversum I. — M. taneczna. 18.15 P. Parisien. — Symfonia nr. 6 Beethovena. 19.00 Koenigsw. — M. taneczna. 19.05 Praga. — „Flet czarodziejski” op. Mozarta. Dyr. Toscanini. Ryga. — Koncert symf. 20.00 Londyn R. — Koncert symf. z Queens-Hallu utworów Bussoniego z udz. Józefa Szigetiego (skrz.). Sottens. — Koncert muzyki angielskiej. 20.10 — Królewicz. — „Der Waffenschmied” op. Lortzinga. 20.30 Paris PTT. — Festival utworów Michauda. P. Parisien. — Symfonia „Zegarowa” Haydna. 21.00 Budapeszt. — „Dwaj skapcy” opera kom. Gretry. Rzym. — „Siberia” op. Giordana. 21.10 Monachium. — M. kameralna. Luksemburg. — „Maskotka” opt. Audrana. 21.20 Drotwiche. — Solo na organach Wurlitersa. 22.00 Sztokholm. — Koncert utworów Schuberta w wyk. solistów. 22.14 Budapeszt. — M. cygańska. 22.20 Drotwiche. — Koncert symf. 22.30 Londyn. — M. taneczna. 23.00 Koenigsw. — M. lekka i taneczna. 23.10 Budapeszt. — M. jazzowa. Kopenhaga. M. taneczna (do 0.30). 24.00 Frankfurt i Stuttgart. — Koncert muzyki różnych narodów.

Emeryt wojskowy

szuka posady portiera, magazyniera, administratora domu, inkasenta, niskie wynagrodzenie. — Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 11.045

Ekspedientka

dzielna, dobrze prezentująca się poszukuje zaraz posady w większym magazynie. Oferty Kurier Poznański Ng 47.333

Mistrz stolarski

dlugoletnia praktyka kierownictwa meblowo - budowlana, samodzielny kalkulator, rysownik, poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 10.058

Chłopak

lat 16, szuka nauki w zawodzie szewskim. Oferty Kurier Poznański zdg 12.416

Panienska

do dzieci lekkich prac domowych szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12.339

Pokojuowa

inteligentna bardzo dobrymi świadectwami poszukuje posady w Poznaniu lub dojazdowa. Oferty Kurier Poznański zdg 12.396

Korespondentka

samodzielną stenotypistka polsko-niemiecka zmienia posadę. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12.270

Szofer

bezpłatny, wolne utrzymanie, mechanik, 2 lata praktyki, szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12.482

Perzylany

10 letni, praktyka, dobre świadectwa, z ubytków, książkowość, elektryczność, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia proszę nadsyłać Kurier Poznański pod zdg 12.487

Panienska

poszukuje posady w składzie. — Oferty Kurier Poznański zdg 12.798

Bufetowa

inteligentna, znająca express — sprzedawca ciast — szuka posady 1. 9, dziennym lokalu. Oferty Kurier Poznański zdg 12.792

Uczniwa

młoda dziewczyna poszukuje posady od 1. 9. 37 r. Zgłoszenia Górna Wilda 45, m. 3. zdg 12.499

Panienska

z szkoła przemysłowa szuka posady jako uczennica krawiecka tylko w lepszym salonie. Oferty Kurier Poznański zdg 12.212

Panna

kochająca dzieci, życie, robotki szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12.214

Bufetowa

przyjme posadę. Łaskawe zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12.241

Bufetowa

początkująca poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12.257

Młody

robotnik szuka pracy. Oferty Kurier Poznański zdg 12.450

Krawcowa

z dobrym krojem szyje po domach płaszczki, komplety i dla dzieci, szuka posady — wyjazd. Oferty Kurier Poznański zdg 12.534

Gorzelnik

żonaty, lat 38, poszukuje stałej posady. Obeznany wszechstronnie, z dobrymi poleceniami. St. Rychły, Uchorowo/ pow. obornicki. zdg 12.692

Murarz

samodzielną poszukuje posady. — Oferty Kurier Poznański zdg 12.667

Korespondent

registrator, wykształcony, znający języki niemiecki i polski, nowoczesne systemy org. przedsiębiorstw, poszukuje posady. — Oferty Kurier Poznański zdg 12.373

TEATRY

Poznań, poniedziałek 30. 8. TEATR POLSKI: Poniedziałek 30. 8. godz. 20: „Pierwsza pani Selby”.

KINA

Poznań, poniedziałek 30. 8. APOLLO: „Pietro wyżej”. CORSO: „Rozemiane oczy”. GLORIA: „Ich Troje”. GWIAZDA: „Stradivari”. METROPOLIS: „Darmozjad”. OSWIATOWE T. C. L.: „Maly lord”. RENAISSANCE: „Janosik hetman zbrojnicki” oraz „Legia zatracaćców”. SŁONCE: „Szesnastolatka”. SFINKS: „Rozwód z przeszkodami”. ŚWIT: „Detektyw Helena Garfield”. TECZA-Lazarz: „Ordynat Michorowski”. TECZA-Wilda: „San Francisco”. WILSONA: „Jęj Pierwsza Miłość”.

Przedpłata

na miesiąc wrzesień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20 w agencjach w mieście zł 3.50 z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesyłki w strajkach i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Absolwent

szkoły wydziałowej, szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12.444

Panna

zna pielęgnację niemowląt, kochająca dzieci lub pokojową szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12.346

Biuralistka

inteligentna i miła, zna maszynę, szuka posady początkującej. Oferty Kurier Poznański zdg 12.360

Młody ekonomista

z ukończonym wyższym zagranicznym wykształceniem, obznajomiony z wszystkimi sprawami handlowymi z językiem niemieckim, angielskim i francuskim, szuka odpowiedniej posady. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 12.472

Uczennica

z szkoła handlowa poszukuje posady do sklepu lub biura. Oferty Kurier Poznański zdg 12.768

Młynarz

samodzielną z kaucją zmieni posadę, okolica obok. Oferty Kurier Poznański zdg 12.484

Początkująca

szuka posady biurowej. Oferty Kurier Poznański zdg 11.149

Krawcowa

poszukuje posady po domach, dobry kraj, także na wyjazd. Oferty Kurier Poznański zdg 11.233

Pomocnik

branży sprzętów kuchennych, radia, przyborów elektrycznych, obeznany naprawa aparatów radiowych szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 11.127

Panienska

pracowała w składzie, zna wszelkie prace domowe, robotki, krytycznym pojęciem szuka posady. — Oferty Kurier Poznański zdg 11.075

Urzędnik

dyplomowany rolnik, lat 30, kilkuletnia praktyka w majątkach, poszukuje posady zaraz 1 października. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 10.755

Panienska

z gimnazjalnym wykształceniem, praktyka u adwokata, pisząca biegle na maszynie szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 11.238

27. WOLNE MIEJSCA

potrzebny od 1 września 1937 r. do restauracji dworcowej. Zgłoszenia z podaniem wymaganej pensji Napierała, Restauracja Dworca Głównego w Bydgoszczy. zdg 24.195

Fryzjer

lub fryzjerka żelazkowa — wodna dzielnia 40, stół, stacja. St. Galas, Wrzesnia. ng 48.686

Maturzystka

możliwie z rocznym kursem W. S. H. muzyka — potrzebna zaraz. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 10.596

Starszego dzielnego ekspedienta

z branży konfekcji męskiej poszukuje od 1. 9. 1937 Firma Leon Górecki, Toruń, Szeroka 23. Pg 29.619-64.96

Rządca

na wzorowo prowadzony majątek poszukiwany. Oferty Kurier Poznański zdg 24.197

Ekspedientka

samodzielną starszą z branży szkła i porcelany zaraz potrzebna. Oferty Kurier Poznański zdg 12.014

Panienska

skromna przychodnia, dwu dziewczyn. Mickiewicza 5, m. 7. zdg 12.262

Gospodyni

zaufanej 30—40 lat poszukuje od 1. 10, wykwinna kuchnia, ciasta, zaprawy, wedliny, chów drobiu. Tylko pierwszorzędne referencje. Pożądana znajomość szczyta. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12.218

Posługaczka

potrzebna. Zgłoszenia wtorek od 3—6, Przemysłowa 41, m. 1. zdg 12.291

Młodsza

z dobrym samodzielnym gotowaniem, do wszystkiego, do dwójki osób. Niegolewskich 19, m. 2, 17—20. zdg 12.329

Agentki

poszukuje. Strzelecka 33 — 7. zdg 12.397

Uczennica

zaraz potrzebna. Firma Czyst. Szkolna 11. zdg 10.762

Książkowa

obeznana z prowadzeniem biura, amerykańskiego i zestawieniem bilansu, przystojna, mogąca i szefa zastępować do większego sklepu detalicznego od 1 października lub później potrzebna. Zgłoszenia z podaniem pensji, odpisu świadectw i fotografia proszę przesyłać do ekspedycji Kuriera Poznańskiego zdg 12.377

Posługaczka

gotowaniem, cały dzień. Kawiar. Wierzbicze 27. zdg 12.419

Służąca

zaraz z poleceniem. Poznań, Górna Wilda 103, m. 2. zdg 12.221

Samodzielną

ekspedientka potrzebna, konfekcja damska. Adres Kurier Poznański zdg 12.415

Fryzjer

damski, męski, dobra siła zaraz lub później. Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 12.314

Dziewczyna

do wszystkiego potrzebna, ul. Białą 1 a, m. 14. zdg 12.492

Służąca

zaraz. Włotowa 23, przy koszarach lotniczych. zdg 12.275.6

Bufetowa

i dziewczyna gotowaniem do wszelkich prac domowych. Kawiarnia Małenka, Wielka 5. zdg 12.519

Fryzjerka

i pomocnik potrzebny od zaraz. Różna 60, m. 1. zdg 12.403

Uczeń

na najchętniej ukończona handlowca Makowski, Pocha 41. zdg 12.344

Technik dentystyczny

młodszy, biegły w pracach laboratoryjnych od zaraz. Zgłoszenia J. Syniewski, dentysta, Kerna. ng 49.501

Rutynowany

dekorator - ekspedient oraz ekspedient poszukiwani od zaraz. — Modne Tkaniny. Stefan Miskiewicz. Czeszochowa, Pilsudskiego 9, tel. 15-53. ng 47.884

Służąca

młoda, uczciwa, umiejąca gotować ze świadectwami potrzebna. zaraz. Młyńska 5, m. 7. zdg 10.779

Posługaczka

cały dzień potrzebna. Podgórna 10 a, m. 17. zdg 12.785

Kucharka

samodzielną potrzebna zaraz. — Piotra Wawrzyniaka 13. Restauracja. zdg 12.783

Służąca

język polski — niemiecki 3 osoby. Prusa 21, m. 13. zdg 12.789

Dziewczyna

uczeiwa do wszystkiego z gotowaniem może się zaraz zgłosić. — Debiec. Chmielna nr 1, skład. zdg 12.753

Wykwalifikowana

ekspedientka branży towarów krótkich z praktyką w hurtowniach potrzebna od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 12.788

Fryzjer

Chwaliszewo 33. zdg 12.771

Na majątek

do dworu potrzebna od zaraz lub od 1. 9. kucharka umiejąca bardzo dobrze gotować, zaprawiać itd. świadectwa z podaniem warunków proszę przesyłać do Kuriera Poznańskiego zdg 12.489

Panienska

do dzieci przychodząca. Niegolewskich 7 — 3. zdg 12.738

Fryzjerka

dobra siła, znająca dobrze wodną, manikuer. A. Paszki, Kościelna (Pomorze). zdg 12.744

Laborant (laborantka)

retuszer (retuszerka) pierwszorzędne siły od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 12.739

Nianie

skromna, dobre polecenia do dwójki małych dzieci. Górna Wilda 48, m. 5. zdg 12.755

Dziewczyna

uczeiwa, z gotowaniem, kochająca dzieci od zaraz. Jasna 67, m. 4. zdg 12.757

Potrzebna

do dworu pierwszorzędna kuchmistrzini lub wyuczona elewka. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 24.213

2

radiotechników od zaraz. Lira, Podgórna 14. zdg 12.814

Potrzebna młoda, rutynowana, pierwszorzędna

marszantka-ekspedientka Ela Magazyn Kapeluszy Damskich Poznań, Al. Marcinkowskiego 13 (obok Café George). Pg 29.632

Dobrze polecona

służąca około lat 30 z gotowaniem, samodzielną potrzebna dla lekarki w większym mieście na prowincji. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12.668

Chłopiec

do pomocy w rower własny. Drogeria, Grunwaldzka 60. zdg 12.576

Dziewczyna

uczeiwa do wszelkich prac. Grottegera 3, m. 10. zdg 12.641

Uczennica

szycia. Szamarzewskiego 20.22. — m. 10. zdg 12.733

Ogłoszenia

na stronie 5-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potocznymi 200 gr. Od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 w stróża do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 10.45, w większe dni (święta) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zetałem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matryce, wydawnictwo nie odpowiada.

Przedpłata

na miesiąc wrzesień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20 w agencjach w mieście zł 3.50 z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesyłki w strajkach i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W. SZULC w Poznaniu, Plac Wolności 5

brylanty — wyroby złote — doskonale zegarki — piękne srebra i platery

Powszechny podziw wzbudza zmodernizowany front przedsiębiorstwa jubilersko - złotniczej i zegarmistrzowskiej firmy — zał. w r. 1873 —**W. SZULC w Poznaniu, Plac Wolności 5**

brylanty — wyroby złote — doskonale zegarki — piękne srebra i platery

Przedpłata

na miesiąc wrzesień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20 w agencjach w mieście zł 3.50 z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesyłki w strajkach i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W. SZULC w Poznaniu, Plac Wolności 5

brylanty — wyroby złote — doskonale zegarki — piękne srebra i platery

Przedpłata

na miesiąc wrzesień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20 w agencjach w mieście zł 3.50 z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesyłki w strajkach i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W. SZULC w Poznaniu, Plac Wolności 5

brylanty — wyroby złote — doskonale zegarki — piękne srebra i platery

Przedpłata

na miesiąc wrzesień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20 w agencjach w mieście zł 3.50 z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesyłki w strajkach i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W. SZULC w Poznaniu, Plac Wolności 5

brylanty — wyroby złote — doskonale zegarki — piękne srebra i platery

Przedpłata

na miesiąc wrzesień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20 w agencjach w mieście zł 3.50 z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesyłki w strajkach i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W. SZULC w Poznaniu, Plac Wolności 5

brylanty — wyroby złote — doskonale zegarki — piękne srebra i platery

Przedpłata

na miesiąc wrzesień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20 w agencjach w mieście zł 3.50 z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesyłki w strajkach i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.